

**ΕΚΘΕΣΗ 2015
ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΣΕΟΥΛ**

**ΕΠΙ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΚΟΡΕΑΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ – ΝΟΤΙΟΥ ΚΟΡΕΑΣ**

Αθανάσιος Καραπέτσας
Γενικός Σύμβουλος ΟΕΥ Β

Σεούλ, 25 Σεπτεμβρίου 2016

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	Σελίδα
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α	
ΝΟΤΙΑ ΚΟΡΕΑ - ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	4
1. Στοιχεία Γεωγραφίας	4
2. Πληθυσμός	4
3. Ιστορική Αναδρομή	5
4. Γλώσσα – Θρησκεία	5
5. Περιβάλλον	6
6. Εκπαίδευση και Επιστημονική Έρευνα	6
7. Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας	7
8. Πολιτικό Σύστημα - Πολίτευμα	7
9. Χαρτογράφηση Πολιτικού Χώρου	9
10. Νομοθετική Εξουσία	9
11. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	9
12. Δημόσιες Προμήθειες – Έργα – Προκηρύξεις	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β	
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	11
1. Εξωτερικές Σχέσεις	11
1.1 Σχέσεις με τις ΗΠΑ	11
1.2 Σχέσεις με την Κίνα	11
1.3 Σχέσεις με τη Βόρεια Κορέα	13
1.4 Σχέσεις με την Τουρκία	14
1.5 Σχέσεις με την Αυστραλία	14
1.6 Σχέσεις με τη Νέα Ζηλανδία	14
1.7 Σχέσεις με τον Καναδά	14
1.8 Σχέσεις με το Βιετνάμ	15
1.9 Σχέσεις με το ΑΣΕΑΝ	16
1.10 Νότια Κορέα - Ευρωπαϊκή Ένωση	16
1.10.1 Σχέσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση	16
1.10.2 Η Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών	23
2. Συμμετοχή της Νότιας Κορέας σε Διεθνείς Οργανισμούς και Διμερείς ή Διεθνείς Συμφωνίες	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΝΟΤΙΑΣ ΚΟΡΕΑΣ	26
1. Γενικά Στοιχεία	26
2. Οικονομικά Μεγέθη	28
3. Εξέλιξη και Ανάλυση Βασικών Οικονομικών Μεγεθών	31
3.1 Οικονομικές Εξελίξεις	31
3.2 Οικονομικές Προβλέψεις	31
3.3 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)	31
3.4 Γεωργία /Αγροτική Παραγωγή	32
3.5 Βιομηχανία / Βιομηχανική Παραγωγή	32
3.6 Υπηρεσίες	33
3.7 Πληθωρισμός – Δημόσια και Ιδιωτική Κατανάλωση	34
3.8 Αγορά Εργασίας	34

3.9 Εξωτερικό Εμπόριο	36
4. Επενδύσεις	46
4.1 Κορεατικές Άμεσες Επενδύσεις στο Εξωτερικό	46
4.2 Ξένες Άμεσες Επενδύσεις στην Κορέα	49
5 Χρηματιστήριο	58
6. Κρατικός Προϋπολογισμός	58
7. Οικονομικό-Επιχειρηματικό Περιβάλλον	58
8 Τραπεζικός Τομέας	61
9 Υποδομές - Μεταφορές	61
10 Ισοτιμίες Νομίσματος – Συναλλαγματικά Αποθέματα	61
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ- ΝΟΤΙΟΥ ΚΟΡΕΑΣ	62
1. Διμερές Εμπόριο	62
1.1 Εμπορικό Ισοζύγιο	62
1.2 Εξαγωγές Κορέας	62
1.3 Εξαγωγές Ελλάδος	65
1.4 Διμερές Εμπόριο με Βάση τα Ελληνικά Στατιστικά Στοιχεία	69
1.5 Ανάλυση Εξαγωγών Σημαντικών Ελληνικών Προϊόντων	76
2. Επενδύσεις	104
3. Τουρισμός	104
3. Δράσεις Οικονομικής Διπλωματίας	105
4. Προτάσεις για την Προώθηση της Διμερούς Συνεργασίας	105
5. Θεσμικό Πλαίσιο	110
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	111
1. Χρήσιμες Διευθύνσεις	111
2. Διεθνείς Εκθέσεις	112
3. Χρήσιμες Πληροφορίες	113

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΝΟΤΙΑ ΚΟΡΕΑ - ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Στοιχεία Γεωγραφίας

Η συνολική έκταση της Ν. Κορέας είναι 98.445 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Η χώρα είναι αρκετά ορεινή και διαθέτει μικρά αποθέματα ορυκτών, όπως ανθρακίτη, ουράνιο, βιολφράμιο, σίδηρο, ασβεστόλιθο, μολυβδαίνιο, καολινίτη, μόλυβδο και γραφίτη. Σημαντικό είναι το δυναμικό της χώρας σε υδροηλεκτρική ενέργεια. Η Καλλιεργήσιμη γη αντιστοιχεί στο 16,58% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Τα σημαντικότερα αστικά κέντρα είναι η πρωτεύουσα Σεούλ που αριθμεί περίπου 10,4 εκατ. κατοίκους, το Busan (3,6 εκατ.), το Inchon (2,7 εκατ.), το Daegu (2,5 εκ), το Daejeon (1,5 εκατ.), η Gwangju (1,4 εκατ.), και το Ulsan (1,1 εκατ.).

Στην ευρύτερη περιοχή γύρω από τη Σεούλ έχουν συγκεντρωθεί περί τα 20 εκατ. κάτοικοι, με αποτέλεσμα να αποτελεί ένα τα πλέον πυκνοκατοικημένα αστικά κέντρα μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ. Το 2007 αποφασίσθηκε η δημιουργία ενός διοικητικού κέντρου, εκτός Σεούλ, στην περιοχή Chungcheongnam-do, στο οποίο έχουν πλέον μεταφερθεί τα κορεατικά υπουργεία και οι ανεξάρτητες αρχές.

Το κλίμα της Ν. Κορέας είναι εύκρατο. Η άνοιξη αρχίζει στα τέλη Μαρτίου και τελειώνει τον Μάιο. Το καλοκαίρι (Ιούνιος - αρχές Σεπτεμβρίου) είναι ζεστό (θερμοκρασία μέχρι 35 βαθμούς) και υγρό (80% υγρασία) με πολλές βροχοπτώσεις (μουσώνες). Το φθινόπωρο (Σεπτέμβριος - Νοέμβριος) έχει ευχάριστο και ήπιο καιρό. Ο χειμώνας (Δεκέμβριος - μέσα Μαρτίου) είναι ψυχρός και ξηρός με πολλές διακυμάνσεις στη θερμοκρασία. Οι ετήσιες βροχόπτωση κυμαίνεται από 1000 mm έως 1800 mm, το 50 έως 60% της οποίας αντιστοιχεί στους καλοκαιρινούς μήνες. Από τους 28 τυφώνες που αναπτύσσονται κατά μέσο όρο στον Βορειοδυτικό Ειρηνικό Ωκεανό δύο ή τρείς επηρεάζουν την κορεατική χερσόνησο.

2. Πληθυσμός

Ο πληθυσμός της Ν. Κορέας για το 2015 ανήλθε σε 51,07 εκατ. κατοίκους. Η πληθυσμιακή πυκνότητα είναι από τις μεγαλύτερες παγκοσμίως και ανέρχεται σε 509 κατοίκους ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο. Στην μητροπολιτική Σεούλ, το Inceon και το Gyeonggi που συνιστούν ενιαία πολεοδομική ενότητα κατοικεί το 49,5% του πληθυσμού. Στη Σεούλ, το Gyeonggi και το Πουσάν αντιστοιχεί το 19,4%, το 24,4% και 6,8% του πληθυσμού. Πλέον του 80% του πληθυσμού κατοικεί σε αστικές περιοχές. Το προσδόκιμο ζωής αυξάνεται ταχύτατα και έχει φτάσει τα 81,5 χρόνια, το οποίο αναλύεται σε 78 χρόνια για τους άνδρες και σε 84,6 χρόνια για τις γυναίκες.

Τα τελευταία χρόνια εκδηλώθηκε ραγδαία επιδείνωση της γεννητικότητας, η οποία αντιστοιχεί σε 1,2 παιδιά ανά γυναίκα και ήδη είναι η χαμηλότερη μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ. Το 15% του πληθυσμού είναι νεότερο των 15 ετών, ενώ το 12% είναι μεγαλύτερο των 65 ετών.

Λόγω της συνεχούς ανόδου του προσδόκιμου ζωής, η οποία οφείλεται στη βελτίωση της υγειονομικής περίθαλψης και στην στροφή του πληθυσμού σε πιο υγιεινό τρόπο ζωής, σε συνδυασμό με τη μείωση των γεννήσεων παρατηρείται ταχεία γήρανση του

πληθυσμού. Οι άνω των 65 ετών το 2015 αντιστοιχούσαν στο 13,2% του πληθυσμού σε σύγκριση με 11% το 2010. Οι παραγωγικές ηλικίες μεταξύ 15 και 64 συνιστούν το 72,8% του πληθυσμού, αλλά από το 2018 το ποσοστό τους θα αρχίσει να μειώνεται. Η μέση ηλικία του πληθυσμού είναι 41,2 ετών. Προβλέπεται ότι το 2050 οι κάτω των 15 ετών θα είναι 8,9% του πληθυσμού, ενώ για τους άνω των 65 ετών το αντίστοιχο ποσοστό θα είναι 37,4%.

Τα κορεατικά νοικοκυριά αποτελούνται κατά μέσο όρο από 2,5 άτομα, με πιο πολυάριθμη την ομάδα των μονομελών νοικοκυριών. Το 21,5% του πληθυσμού έχει το επώνυμο Kim, το 14,7% Lee, το 8,4% Park και το 4,7% Choi.

Οι αλλοδαποί αποτελούν το 2,7% του πληθυσμού, το ήμισυ των οποίων είναι Κινέζοι, ενώ ακολουθούν οι Βιετναμέζοι, οι Ταϊλανδοί, οι Αμερικανοί και οι Φιλιππινέζοι.

3. Ιστορική Αναδρομή

Το πρώτο Κορεάτικο κράτος αναπτύχθηκε προ Χριστού κατά μήκος του ποταμού Daejong και ονομάσθηκε Jeoson που σημαίνει “Γη της πρωινής γαλήνης”. Το 2^ο αιώνα μ. Χ. ορισμένες κορεατικές φυλές ενώθηκαν και σχημάτισαν το κράτος του Koguryo στο B.A. μέρος της χερσονήσου της Κορέας. Δύο άλλα κράτη (Paekche και Silla) ιδρύθηκαν στα νότια το 200 μ.χ. Επικράτησασα θρησκεία στα τρία προαναφερόμενα κράτη ήταν ο Βουδισμός. Το βασίλειο της Silla κατέκτησε αργότερα τα βασίλεια του Koguryo και Paekche (600 μ.Χ.) και απέκτησε πλήρη έλεγχο της χερσονήσου. Την εποχή αυτή διαδόθηκε ο Κομφουκιανισμός, που ακόμη και σήμερα, επηρεάζει τη σκέψη, τη συμπεριφορά και τη νοοτροπία των Κορεατών.

Το 800 μ.Χ. το Βασίλειο της Silla άρχισε να αποσυντίθεται, αλλά ξαναενώθηκε το 932 υπό τον στρατηγό Wang Kon, με τη νέα ονομασία Koryo. Το 1259 μ.Χ. μογγολικές φυλές κατέλαβαν το Koryo, το οποίο απελευθερώθηκε 1368 μ.Χ.. Το 1392 μ.Χ. ο στρατηγός Yi Seonggye ανακηρύχθηκε βασιλιάς και μετονόμασε τη χώρα σε Choson, ονομασία που διατήρησε μέχρι το 1940.

Οι Ιάπωνες κατέλαβαν τη χώρα το 1590, αλλά σύντομα απωθήθηκαν. Το 1600, απαγορεύθηκε για δύο αιώνες η είσοδος ξένων στη χώρα. Το 1876 οι Ιάπωνες επέβαλαν το άνοιγμα των λιμανιών της χώρας.

Το 1910 η Ιαπωνία κατέλαβε την Κορέα και τη διατήρησε υπό την κατοχή της μέχρι το 1945, οπότε το βόρειο τμήμα της κορεατικης χερσονήσου κατελήφθη από τους Ρώσους και το νότιο από τους Αμερικανούς. Ακολούθως ανατέθηκε η ενοποίηση της χώρας στα Ηνωμένα Έθνη (1947).

Το 1948, υπό την επίβλεψη των Ηνωμένων Εθνών διεξήχθησαν εκλογές στο νότο και αναδείχθηκε Πρόεδρος της Δημοκρατίας ο Syngman Rhee, ενώ στο βορά δημιουργήθηκε η Λαϊκή Δημοκρατία της Κορέας. Τον Ιούνιο του 1950 στρατεύματα της Βόρειας Κορέας εισέβαλαν στη Νότια Κορέα και αυτό υπήρξε η απαρχή του κορεατικου εμφυλίου πολέμου (1950-1953). Μέχρι σήμερα δεν έχει υπογραφεί συνθήκη ειρήνης και υφίσταται καθεστώς ανακωχής.

4. Γλώσσα – Θρησκεία

Η Κορεατική γλώσσα ανήκει στην ουραλοαλταϊκή γλωσσική οικογένεια και συγγενεύει με τα Ιαπωνικά και τα Μογγολικά, ενώ έχει σημαντική κινεζική επιρροή. Το κορεατικό αλφάριθμο (Hangeul) χρονολογείται από το 15^ο αιώνα. Η αγγλική γλώσσα διδάσκεται ως δεύτερη γλώσσα στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η Κινεζική και Ιαπωνική διδάσκονται ευρέως στα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσεως ιδρύματα.

Το 53% του πληθυσμού είναι θρησκευτικά ενεργό. Εξ' αυτών το 43% είναι βουδιστές, το 35% προτεστάντες, το 20% καθολικοί και το 2% άλλες θρησκείες. Ανεξάρτητα από τη θρησκεία τους, οι Κορεάτες είναι βαθύτατα επηρεασμένοι από τις αρχές του κομφουκιανισμού και τηρούν παράλληλα την πανάρχαια λατρεία των πνευμάτων (Σαμανισμός).

5. Περιβάλλον

Η Κορέα έχει υιοθετήσει μια πολιτική πράσινης ανάπτυξης, μέσω της οποίας επιδιώκει όχι μόνο την μείωση της μόλυνσης του περιβάλλοντος, αλλά και την ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας. Η Κορέα εφαρμόζει ένα προηγμένο σύστημα διαχείρισης απορριμμάτων και ανακύκλωσης.

Αμεση προτεραιότητα αποτελεί η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της πυρηνικής ενέργειας, η οποία στην Κορέα θεωρείται ως πράσινη μορφή ενέργειας. Η Κορέα συγκαταλέγεται μεταξύ των ελάχιστων χωρών που διαθέτουν δική τους τεχνολογία πυρηνικών αντιδραστήρων, την οποία έχει ήδη εξάγει.

Η Ν. Κορέα έχει πολύ υψηλό ποσοστό εκπομπής ρύπων, το οποίο δεν δικαιολογείται από το επίπεδο της ανάπτυξής της. Παρόλα αυτά, τα τελευταία χρόνια καταβάλλονται προσπάθειες μείωσή τους, ενώ έχει υιοθετηθεί σύστημα διαπραγμάτευσης εκπομπών αερίων.

6. Εκπαίδευση και Επιστημονική Έρευνα

Το εκπαιδευτικό σύστημα της Κορέας, σε όλες τις βαθμίδες του, χαρακτηρίζεται από τη σχεδόν καθολική συμμετοχή του πληθυσμού, την εντατικοποίηση των σπουδών και τη στενή διασύνδεσή του με τις ανάγκες της οικονομίας της χώρας και της τεχνολογικής της προόδου. Στην ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση υπάρχουν περισσότερα από 400 εκπαιδευτικά ιδρύματα, στα οποία φοιτά ένα ποσοστό άνω του 70% των νέων.

Βασική προτεραιότητα αποτελεί η δημιουργία οικονομίας της δημιουργικότητας και η εξειδίκευση σε τομείς υψηλής τεχνολογίας. Χαρακτηριστικά παραδείγματα της εμβέλειας των κορεατικών επενδύσεων στην έρευνα είναι η ύπαρξη μεγαλόπνιων ερευνητικών προγραμμάτων εξερεύνησης του διαστήματος (σε συνεργασία με τη Ρωσία), αποκωδικοποίησης του DNA, κλωνοποίησης, κλπ. Επίσης, η χώρα είναι μέλος του διεθνούς ερευνητικού προγράμματος για την παραγωγή ενέργειας μέσω της θερμοπυρηνικής σύντηξης (ITER).

Η μέχρι τώρα πολιτική επικέντρωσης σε τομείς υψηλής τεχνολογίας εκτιμάται ότι θα συνεχιστεί και θα εντατικοπιηθεί. Μεγάλη σημασία δίδεται σε τομείς, στους οποίους η Κορέα θεωρείται πλέον βιομηχανικά και τεχνολογικά πολύ προηγμένη, όπως ναυπηγική βιομηχανία, χαλυβουργία, βιοτεχνολογία, ηλεκτρονικά, τηλεπικοινωνίες, πληροφορική, ημιαγωγοί, ρομποτική, πυρηνική ενέργεια, ιατρικός εξοπλισμός, όργανα ακριβείας, κλπ.

Η Κορέα κατέχει ήδη την πρώτη θέση παγκοσμίως σε επενδύσεις για έρευνα και ανάπτυξη ως ποσοστό του ΑΕΠ και την έκτη σε απόλυτο μέγεθος. Η δαπάνη για την έρευνα ανέρχεται σε \$ 54,1 δις ετησίως και αντιστοιχεί στο 4,15% του ΑΕΠ. Εξ αυτών το 28% της δαπάνης γίνεται από το δημόσιο τομέα και το υπόλοιπο από τον ιδιωτικό. Ο προϋπολογισμός του 2015 προέβλεπε κονδύλιο \$ 17 δις για την έρευνα.

Η αύξηση των δαπανών της χώρας για έρευνα υπήρξε ραγδαία, όμως από ποιοτική άποψη υπάρχει ακόμη αρκετή υστέρηση, αν ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα σε σχέση με τη δαπάνη.

Βέβαια, οι υψηλές δαπάνες για έρευνα οδήγησαν σε μεγάλη αύξηση της ανταγωνιστικότητας της χώρας σε κρίσιμους τομείς αιχμής. Χαρακτηριστικό είναι ότι η χώρα κατέχει πλέον την πρώτη παγκοσμίως θέση σε μερίδιο αγοράς στους ημιαγωγούς (52,4%), Οθόνες (42,1%), έξυπνα τηλέφωνα (37,6%), ναυπηγήσεις (35%) και την πέμπτη θέση στην αυτοκινητοβιομηχανία (8,8%).

Ο στόχος είναι οι δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη να φτάσουν το 5% του ΑΕΠ, με παράλληλη αύξηση της αποτελεσματικότητάς τους και τη διάχυσή τους σε νέους τομείς, συμπεριλαμβανόμενης της βασικής επιστήμης, στην οποία παρατηρείται μεγάλη υστέρηση.

Το μεγαλύτερο μέρος της ανωτέρω δαπάνης διατίθεται για την εφαρμοσμένη έρευνα. Πρόσφατα, όμως, άρχισε να γίνεται κατανοητή η σημασία της βασικής επιστήμης. Ως αποτέλεσμα, παρατηρείται αναπροσαρμογή προτεραιοτήτων, για μια πιο ισορροπημένη κατανομή των διατιθέμενων πόρων.

Το σύνολο των απασχολούμενων στην έρευνα και ανάπτυξη είναι περίπου 380.000 άτομα. Εξ αυτών, οι εργαζόμενοι ως ερευνητές αποκλειστικής απασχόλησης είναι περίπου 290.000, με αποτέλεσμα η Κορέα να καταλαμβάνει την 6^η θέση παγκοσμίως. Οι αποκλειστικής απασχόλησης ερευνητές αντιστοιχούν στο 1,2% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.

Ο σημαντικότερος φορέας χρηματοδότησης ερευνητικών προγραμμάτων είναι το National Research Foundation of Korea (NRF). Ειδικά για την εφαρμοσμένη έρευνα σε τεχνολογίες αιχμής, σημαντικός φορέας είναι και το Korea Institute of Science & Technology (KIST).

Πρόσφατα η κορεατική κυβέρνηση ανακοίνωσε ένα δεκαετές σχέδιο για την ανάπτυξη κλάδων του μέλλοντος, που θα αποτελέσουν τις μηχανές για τη συνέχιση της οικονομικής ανάπτυξης. Ως προτεραιότητα ετέθησαν τα αυτοοδηγούμενα αυτοκίνητα, η τεχνητή ευφυΐα, η εικονική πραγματικότητα, τα ελαφρά υλικά και οι έξυπνες πόλεις.

7. Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας

Στην Κορέα υπάρχει νομοθεσία προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων, αλλά σε πολλές περιπτώσεις εφαρμόζονται ιδιάζουσες πρακτικές που δημιουργούν προβλήματα. Ένα σημείο που πρέπει να προσέχουν οι ξένες επιχειρήσεις είναι να μην παραχωρούν τη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων τους στους στοιχείους τους, γιατί σε περίπτωση άρσης της συνεργασίας θα αντιμετωπίσουν προβλήματα.

Οι ξένες επιχειρήσεις που θέλουν να κατοχυρώσουν εμπορικά σήματα ή ευρεσιτεχνίες πρέπει να τα καταχωρήσουν στο Korea Intellectual Property Office (KIPO), η ιστοσελίδα του οποίου είναι: <http://www.kipo.go.kr/en/>. Η συνεργασία με δικηγορικό γραφείο που έχει άδεια λειτουργίας στην Κορέα είναι απαραίτητη για την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Για τα συγγραφικά δικαιώματα ισχύει αντίστοιχη διαδικασία καταχώρησης στο Ministry of Culture, Sports and Tourism (MCST), η ιστοσελίδα του οποίου είναι: <http://www.mcst.go.kr/english/index.jsp>.

8. Πολιτικό Σύστημα - Πολίτευμα

Στη Δημοκρατία της Κορέας ισχύει το προεδρικό σύστημα διακυβερνήσεως. Επικεφαλής της εκτελεστικής εξουσίας είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο οποίος εκλέγεται ανά πενταετία και διορίζει τον Πρωθυπουργό (με σύμφωνη γνώμη της Βουλής), τους Υπουργούς (οι οποίοι δεν είναι απαραίτητο να είναι βουλευτές) και τους επικεφαλής των λοιπών αρχών ή οργανισμών ασκήσεως εκτελεστικής εξουσίας. Ο

Πρόεδρος είναι επίσης επικεφαλής των ενόπλων δυνάμεων της χώρας. Από το Φεβρουάριο 2013 Πρόεδρος της χώρας είναι η κα. Park Geun Hye.

Υπάρχουν 17 υπουργεία τα οποία είναι τα εξής:

- Ministry of Strategy and Finance
 - National Tax Service
 - Korea Customs Service
 - Public Procurement Service
 - Statistics Korea
- Ministry of Science, ICT and Future Planning
 - Includes Korea Post (the postal service in the Republic of Korea).
- Ministry of Education
- Ministry of Foreign Affairs
- Ministry of Unification
- Ministry of Justice
 - Prosecution Service
- Ministry of National Defense
 - Military Manpower Administration
 - Defense Acquisition Program Administration
- Ministry of Security and Public Administration
 - Korean National Police Agency
 - National Emergency Management Agency
- Ministry of Culture, Sports and Tourism
 - Cultural Heritage Administration
- Ministry of Agriculture, Food and Rural Affairs
 - Rural Development Administration
 - Korea Forest Service
- Ministry of Trade, Industry and Energy
 - Small and Medium Business Administration
 - Korean Intellectual Property Office
- Ministry of Health and Welfare
- Ministry of Environment
 - Korea Meteorological Administration
- Ministry of Employment and Labor
- Ministry of Gender Equality and Family
- Ministry of Land, Infrastructure and Transport
 - Multifunctional Administrative City Construction Agency
- Ministry of Maritime Affairs and Fisheries
 - Korea Coast Guard

Επίσης υπάρχουν οι παρακάτω ανεξάρτητες αρχές:

- Board of Audit and Inspection
- National Intelligence Service
- Korea Communications Commission
- National Security Council
- National Unification Advisory Council
- National Economic Advisory Council
- Presidential Advisory Council on Science and Technology
- Ministry of Government Legislation³¹
- Ministry of Patriots and Veterans Affairs

- Ministry of Food and Drug Safety
- Fair Trade Commission
- Financial Services Commission
- Anti-Corruption and Civil Rights Commission
- Nuclear Safety and Security Commission
 - National Human Rights Commission of Korea

Διοικητικά η Ν. Κορέα περιλαμβάνει 9 επαρχίες, οι οποίες είναι οι εξής: Gyeonggi, Gangwon, South Chungcheong, North Chungcheong, South Jeolla, North Jeolla, South Gyeongsang, North Gyeongsang και Jeju.

Η δικαστική εξουσία ασκείται από τα δικαστήρια, η ανεξαρτησία των οποίων είναι συνταγματικά κατοχυρωμένη.

9. Χαρτογράφηση πολιτικού χώρου

Τα σημαντικότερα πολιτικά κόμματα είναι το κυβερνητικό Saenuri και τα αντιπολιτευόμενα Minjoo Party of Korea, People's Party και Justice Party.

Οι δυο μεγαλύτερες συνδικαλιστικές ενώσεις της χώρας είναι η Federation of Korean Trade Unions (FKTU) και η Korean Confederation of Trade Unions (KCTU).

10. Νομοθετική Εξουσία

Η Βουλή αποτελείται από 299 βουλευτές, εκλεγομένους ανά τετραετία. Από αυτούς, 243 εκλέγονται με την λαϊκή ψήφο, ενώ οι υπόλοιποι 56 κατανέμονται αναλογικά στα κόμματα σύμφωνα με μία δεύτερη μυστική ψηφοφορία.

11. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Οι σημαντικότερες κορεατικές εφημερίδες είναι οι συντηρητικές Chosun Ilbo (<http://www.chosun.com>), Dong-A Ilbo (<http://www.donga.com>) και Jung-Ang Ilbo (<http://www.joins.com>), η κεντρώα Hankook Ilbo (<http://www.hankooki.com>) και οι κεντροαριστερές Kyunghyang Shinmun (<http://www.khan.co.kr>) και The Hankyoreh (<http://www.hani.co.kr>). Στον οικονομικό τύπο κυριαρχούν η Maeil Business Newspaper (<http://www.mk.co.kr>) και η Korea Economic Daily (<http://english.hankyung.com>).

Αγγλόφωνες εφημερίδες είναι η Korea Herald (<http://www.koreaherald.com/>) και η Korea Times (<http://www.koreatimes.co.kr>).

Τα σημαντικότερα ραδιοτηλεοπτικά δίκτυα είναι τα KBS, MBC, EBS και SBS.

Μεγάλη ανάπτυξη γνωρίζει στην Κορέα η χρήση του διαδικτύου. Πάνω από το 80% των νοικοκυριών διαθέτουν υπολογιστή και το 94% εξ αυτών έχει σύνδεση με το διαδίκτυο. Τα δίκτυα κοινωνικής δικτύωσης, το διαδικτυακό εμπόριο και η διαδικτυακή τραπέζική γνωρίζουν μεγάλη ανάπτυξη. Επίσης, σημαντικός είναι ο ρόλος των blogs και των ενημερωτικών ιστοσελίδων.

12. Δημόσιες Προμήθειες – Έργα - Προκηρύξεις

Οι προμήθειες της κεντρικής κυβέρνησης, των δημόσιων οργανισμών και της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Κορέα γίνονται μέσω ενός οργανισμού, με την επωνυμία Public Procurement Service (PPS). Μέσω του οργανισμού αυτού προκηρύσσονται οι προμήθειες αγαθών άνω των 100.000 δολαρίων και τα κατασκευαστικά έργα άνω των 3.000.000. Για μικρότερα ποσά η διαδικασία διενεργείται από τους ίδιους τους

δημόσιους οργανισμούς. Εξαιρούνται οι προμήθειες του Υπουργείου Άμυνας. Οι δημόσιες προμήθειες αντιστοιχούν στο 10% περίπου του κορεατικού ΑΕΠ.

Στις αρμοδιότητες του PPS συμπεριλαμβάνεται και η διαχείριση των κρατικών αποθεμάτων βασικών πρώτων υλών, τα οποία διοχετεύονται στην αγορά σε περιόδους κρίσεων. Για προϊόντα ευρείας κατανάλωσης, το PPS έχει δημιουργήσει ένα είδος καταστήματος, από το οποίο οι φορείς του δημοσίου μπορούν να τα προμηθεύονται άμεσα και χωρίς διαγωνισμό.

Επιπλέον, το PPS έχει την ευθύνη λειτουργίας ενός συστήματος ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για τη διενέργεια δημοσίων προμηθειών, με την επωνυμία KONEPS (Korea Online e-Procurement System), το οποίο χρησιμοποιούν όλοι οι φορείς του ευρύτερου δημοσίου τομέα, με την εξαίρεση του Υπουργείου Άμυνας και ορισμένων δημοσίων οργανισμών που έχουν αναπτύξει δικά τους εξειδικευμένα συστήματα.

Μέσω του KONEPS έχουν τυποποιηθεί οι διαδικασίες προμηθειών και δημιουργήθηκε μια μεγάλη βάση δεδομένων, στην οποία περιέχονται πληροφορίες για προϊόντα, τιμές, προμηθευτές και πελάτες. Με το KONEPS έγινε εφικτή η εξασφάλιση διαφάνειας, η αύξηση της αποτελεσματικότητας, η μείωση του κόστους και η επιτάχυνση των διαδικασιών των προμηθειών του δημοσίου.

Στο σύστημα συμμετέχουν 38.000 φορείς και είναι καταγεγραμμένοι 140.000 προμηθευτές, εκ των οποίων το 2% είναι επιχειρήσεις από το εξωτερικό. Μέσω του KONEPS πραγματοποιείται το σύνολο των προμηθειών της κεντρικής κυβέρνησης και ένα συνεχώς αυξανόμενο ποσοστό των προμηθειών του ευρύτερου δημοσίου τομέα.

Οι προμηθευτές με μία και μόνη εγγραφή στο KONEPS μπορούν να εξασφαλίσουν δικαίωμα συμμετοχής σε όλους τους διαγωνισμούς από οποιοδήποτε φορέα. Μετά την ταυτοποίησή τους, με τη χρησιμοποίηση πιστοποιητικών ψηφιακής υπογραφής, όλα τα στάδια των προμηθειών πραγματοποιούνται πλέον ηλεκτρονικά. Με τον τρόπο αυτό, η εγγραφή στο σύστημα, η δημοσίευση, η σύναψη του συμβολαίου και η πληρωμή διενεργούνται μέσω του διαδικτύου, χωρίς να απαιτείται καμία προσωπική επαφή. Χαρακτηριστικό της αποτελεσματικότητας του συστήματος είναι ότι οι πληρωμές διενεργούνται εντός 4 ωρών σε σύγκριση με δύο εβδομάδες από το κλασικό σύστημα.

Αν και θεωρητικά πρόκειται για ένα εξαιρετικά προηγμένο και διαφανές σύστημα, στην πράξη, η συμμετοχή των ξένων επιχειρήσεων είναι εξαιρετικά δυσχερής. Η εγγραφή ξένων επιχειρήσεων πρέπει να γίνει στην κορεατική γλώσσα και για την απαιτούμενη ταυτοποίηση του προμηθευτού απαιτείται η ύπαρξη αντιπροσώπου στην Κορέα.

Πέραν τούτου οι προκηρύξεις δημοσιεύονται στην κορεατική γλώσσα. Δημοσίευση στην αγγλική γλώσσα γίνεται μόνο για τις περιπτώσεις που καλύπτει η Συμφωνία περί Δημοσίων Συμβάσεων (GPA) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (WTO).

Κατά κανόνα χρησιμοποιείται η πρακτική της διαμόρφωσης των προδιαγραφών και των όρων των προκηρύξεων κατά τρόπο που να ευνοεί κορεατικές επιχειρήσεις και προϊόντα.

Σε γενικές γραμμές θεωρείται ότι η Κορέα φροντίζει να τηρεί τις προβλέψεις της Συμφωνίας του ΠΟΕ για τις Δημόσιες Προμήθειες. Όμως, στην πράξη, πληθώρα προβλημάτων κάνουν εξαιρετικά δύσκολη την πρόσβαση των ξένων επιχειρήσεων. Οι προσφορές μπορούν να υποβάλλονται μόνο στην Κορεατική γλώσσα.

Συχνά η Κορέα θέτει ως προϋπόθεση τη συνεργασία με κορεατικές επιχειρήσεις, με στόχο να επιβάλλει έμμεσα τη μεταφορά τεχνολογίας. Τελικά, αν και θεωρητικά δεν απαιτείται, στην πράξη ο μόνος τρόπος συμμετοχής σε κορεατικές δημόσιες προμήθειες,

είναι μέσω της συνεργασίας με κορεατική επιχείρηση ή με το άνοιγμα θυγατρικής στην Κορέα.

Τα όρια για την υπαγωγή των κορεατικών δημοσίων προμηθειών στη Συμφωνία του ΠΟΕ καθορίζονται σε ΕΤΔ (Ειδικά Τραβηγχτικά Δικαιώματα) του ΔΝΤ και είναι:

- Για τις προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών 130.000 ΕΤΔ για το στενό δημόσιο τομέα, 200.000 ΕΤΔ για τις προμήθειες αγαθών του ευρύτερου δημόσιου τομέα και 400.000 ΕΤΔ για την τοπική αυτοδιοίκηση.
- Για τις κατασκευές το αντίστοιχο ποσό είναι 5.000.000 ΕΤΔ
- Ένα ΕΤΔ υπολογίζεται σε 1,2 Ευρώ.

Η Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου Ευρωπαϊκής Ένωσης και Κορέας προβλέπει καθεστώς που υπερβαίνει την αντίστοιχη συμφωνία του ΠΟΕ και επιπλέον εισάγει διαδικασία επίλυσης διαφορών. Επίσης, με βάση τη συμφωνία ελευθέρου εμπορίου εισάγεται και η περίπτωση των κατασκευαστικών έργων **BOT** (Build-Operate-Transfer), με όριο 15.000.000 ΕΤΔ.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αντλήσουν πληροφορίες για προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών ή για δημόσια έργα στην ιστοσελίδα www.pps.go.kr/english

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

1. Εξωτερικές Σχέσεις

1.1. Σχέσεις με τις ΗΠΑ

Οι ΗΠΑ αποτελούν το δεύτερο σημαντικότερο εμπορικό εταίρο της Κορέας. Το διμερές εμπόριο το 2015 ανήλθε σε \$ 113.9 δις, εκ των οποίων οι κορεατικές εξαγωγές ήταν \$ 79.8 δις, μειωμένες κατά 0.6% και οι εισαγωγές \$ 44.0 δις, μειωμένες κατά 2.8%. Ως αποτέλεσμα, υπήρξε πλεόνασμα \$ 25.8 δις υπέρ της Κορέας.

Από 15/3/2012 ετέθη σε εφαρμογή η συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών Κορέας και ΗΠΑ. Έκτοτε, οι εξαγωγές της Κορέας αυξήθηκαν σημαντικά, σε αντίθεση με αυτές των ΗΠΑ που παρουσίασαν στασιμότητα.

1.2. Σχέσεις με την Κίνα

Η οικονομική ανέλιξη της Κίνας μέχρι τώρα επηρέασε θετικά την κορεατική οικονομία. Το 1992, όταν η Ν. Κορέα και η Κίνα συνήψαν διπλωματικές σχέσεις, το μεταξύ τους εμπόριο ήταν ουσιαστικά ανύπαρκτο. Την εποχή εκείνη οι Η.Π.Α. και η Ιαπωνία ήταν οι πλέον σημαντικοί οικονομικοί εταίροι της Ν. Κορέας.

Έκτοτε, όμως η Κίνα άρχισε να αναπτύσσεται ραγδαία και αποτέλεσε τον κορυφαίο οικονομικό εταίρο της Κορέας. Το 2015 το διμερές εμπόριο της Κορέας με την Κίνα έφτασε τα \$ 227.4 δις. Ειδικότερα, οι εξαγωγές της Κορέας προς την Κίνα ήταν \$ 137.1 δις, μειωμένες 5.6% έναντι του προηγουμένου έτους. Αντίστοιχα, οι εισαγωγές ήταν \$

90,2 δις, επίσης μειωμένες κατά 0,2%. Ως αποτέλεσμα, το εμπορικό πλεόνασμα της Κορέας ήταν \$ 46.9 δις.

Οι Νοτιοκορεάτικες επενδύσεις στην Κίνα συνέβαλαν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των κορεατικών επιχειρήσεων. Στα μέσα της δεκαετίας του 90, οι κορεατικές επιχειρήσεις επένδυναν στην Κίνα, κυρίως για να εκμεταλλευτούν το χαμηλό εργατικό κόστος, για την παραγωγή ή συναρμολόγηση και εν συνεχείᾳ εξαγωγή προϊόντων. Τα τελευταία χρόνια όμως η βασική επιδίωξη είναι πλέον η επιτόπια παραγωγή αγαθών για την ίδια την κινεζική αγορά.

Η άνοδος της Κίνας μακροχρόνια δημιουργεί ευκαιρίες αλλά ταυτόχρονα και κινδύνους για την Κορέα. Ο πιο άμεσος κίνδυνος προέρχεται από την εξάρτηση που δημιουργείται και η οποία μπορεί να οδηγήσει την κορεατική οικονομία σε ύφεση αν επιβραδυνθεί η οικονομική ανάπτυξη της Κίνας ή υπάρξει κάποια επιδείνωση στις διμερείς σχέσεις. Πιο μακροπρόθεσμα όμως, η Κορέα καλείται να αντιμετωπίσει την προοπτική απώλειας του τεχνολογικού της προβαδίσματος, λόγω της ταχείας προόδου της Κίνας σε θέματα τεχνολογίας.

Η Κορέα, για να εξακολουθήσει να επωφελείται από τη ραγδαία άνοδο της Κίνας, πρέπει να αυξήσει την ευελιξία και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της. Ειδικότερα, επιβάλλεται η επικέντρωση στην τεχνολογική ανάπτυξη και στις καινοτομίες, η ανάπτυξη νέων τομέων και ιδιαίτερα των υπηρεσιών, η προώθηση διαρθρωτικών αλλαγών στην αγορά εργασίας και η προώθηση θεσμικών μεταρρυθμίσεων. Επίσης, απαιτούνται η απελευθέρωση της αγοράς, η διαμόρφωση φιλικού περιβάλλοντας για τις ξένες επενδύσεις και η επέκταση σε νέες αγορές για να μειωθεί η εξάρτηση από την Κίνα.

Η Νότια Κορέα και η Κίνα έχουν συνάψει Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών (ΣΕΣ). Με τη συμφωνία αυτή η Κορέα αποκτά πρόσβαση σε μια τεράστια αγορά με 1,3 δισεκατομμύρια πληθυσμό.

Η Κορέα έχει πλέον συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών με τις τρεις μεγαλύτερες οικονομικές δυνάμεις, δηλαδή τις ΗΠΑ, την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και την Κίνα.

Από τη ΣΕΣ Νοτίου Κορέας - Κίνας προβλέπεται η απελευθέρωση της αγοράς για το 90% των προϊόντων. Σε μια εικοσαετία η Κίνα θα άρει τους δασμούς για το 91% των προϊόντων και το 85% της συνολικής αξίας των εισαγωγών της από την Κορέα. Η Κορέα αντίστοιχα θα καταργήσει τους δασμούς για το 92% των προϊόντων και το 91% της συνολικής αξίας. Η συμφωνία προβλέπει την άμεση άρση των δασμών για το 44% της συνολικής αξίας των εισαγωγών της Κίνας και για το 52% των εισαγωγών της Κορέας.

Βέβαια, πρόκειται για μια συμφωνία χαμηλού βάθους, καθώς εξαιρείται το 10% των προϊόντων, σε σύγκριση με μόλις 0,2% και 0,4% αντίστοιχα για τις συμφωνίες της Κορέας με τις ΗΠΑ και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η κορεατική κυβέρνηση εκτιμά ότι με την επιτευχθείσα συμφωνία έγινε εφικτή η μεγιστοποίηση των οφελών για τα βιομηχανικά προϊόντα, με παράλληλη ελαχιστοποίηση των δυσμενών επιπτώσεων στον τομέα της γεωργίας και των αλιευμάτων.

Λόγω της συμφωνίας θα επέλθει αύξηση του κορεατικού ΑΕΠ κατά 1,25% εντός των πρώτων 5 ετών και κατά 3,04% σε βάθος μιας δεκαετίας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η συμφωνία θα εντείνει την τάση μετατόπισης του προφίλ των κορεατικών εξαγωγών προς την Κίνα, από προϊόντα προς επεξεργασία, σε υψηλής προστιθέμενης αξίας καταναλωτικά αγαθά.

Σημαντικά οφέλη για την Κορέα αναμένονται στους κλάδους των πετροχημικών, των καλλυντικών και των καταναλωτικών προϊόντων γενικότερα. Τα αυτοκίνητα εξαιρέθηκαν από τη συμφωνία, αλλά η επίπτωση θα είναι σχετικά μικρή, καθώς οι κορεατικές αυτοκινητοβιομηχανίες διαθέτουν δικές τους μονάδες παραγωγής στην Κίνα. Από την εξαίρεση πλήρωτονται μόνο οι δυο μικρότερες κορεατικές βιομηχανίες αυτοκινήτων Renault-Samsung και Ssangyoun. Για τα ηλεκτρονικά τα οφέλη θα είναι μικρότερα, καθώς οι κινεζικοί δασμοί ήταν ήδη χαμηλοί. Όμως, η μεγάλη ώθηση που θα δοθεί στις διμερείς οικονομικές σχέσεις θα επηρεάσει έμμεσα όλους τους κλάδους, όπως για παράδειγμα τις αεροπορικές και ναυτιλιακές εταιρείες.

Ένας μεγάλος αριθμός ευαίσθητων αγροτικών προϊόντων, μεταξύ των οποίων και το ρύζι εξαιρέθηκαν από την Συμφωνία. Όμως, οι ενώσεις των αγροτών εκφράζουν φόβους ότι η συμφωνία θα είναι καταστροφική και θα οδηγήσει σε μείωση της κορεατικής αγροτικής και αλιευτικής παραγωγής κατά 20% μέχρι το 2020. Βέβαια, παρόμοιοι φόβοι είχαν εκφραστεί και για τις αντίστοιχες συμφωνίες με τις ΗΠΑ και την ΕΕ, χωρίς τελικά να αποδειχθούν βάσιμοι. Όμως, η Κίνα αποτελεί ασφαλώς σημαντικότερο κίνδυνο, λόγω της γεωγραφικής εγγύτητας αλλά και της παρεμφερούντων την Κορέα σύνθεσης της πρωτογενούς της παραγωγής.

Ένας άλλος παράγοντας είναι η ραγδαία τεχνολογική πρόοδος της Κίνας, που κάνει τα προϊόντα της ανταγωνιστικά έναντι των κορεατικών, με αποτέλεσμα να είναι δύσκολο να προβλεφθεί το εύρος των αναμενόμενων κορεατικών οφελών σε σημαντικούς βιομηχανικούς κλάδους. Ειδικά οι μικρομεσαίες κορεατικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν ήδη προβλήματα από τον κινεζικό ανταγωνισμό, ο οποίος αναμένεται να ενταθεί.

Παράλληλα προωθείται και τριμερής συμφωνία Κορέας, Κίνας και Ιαπωνίας, για την οποία έχει ήδη συσταθεί γραμματεία με έδρα τη Σεούλ, η οποία όμως συναντά περισσότερα πρόβλημα και για πολιτικούς λόγους.

1.3. Σχέσεις με τη Βόρεια Κορέα

Ο πληθυσμός της Βόρειας Κορέας είναι 24.9 εκατ. και η έκτασή της 120.5 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Η εξεύρεση πληροφόρησης για την οικονομία της Βόρειας Κορέας είναι εξαιρετικά δύσκολη. Όμως, με βάση τις εκτιμήσεις της κεντρικής τράπεζας της Νότιας Κορέας, οι οικονομικές εξελίξεις στη Βόρεια Κορέα έχουν ως εξής:

Το 2015 το Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα της Βόρεια Κορέας ήταν \$ 30.5 δις , ενώ το κατά κεφαλή ήταν περίπου \$ 1,228. Η ποσοστιαία σύνθεση του ΑΕΠ αναλύεται ως εξής: βιομηχανία-ορυχεία 36.5%, υπηρεσίες 30%, γεωργία-αλιεία 22%, κατασκευές 7.5%, υπηρεσίες κοινής ωφέλειας 4%. Οι σημαντικότεροι κλάδοι είναι στρατιωτικό υλικό, ορυχεία, μεταλλουργία υφαντουργικά και τρόφιμα.

Το ΑΕΠ της Βόρειας Κορέας το 2015 μειώθηκε κατά 1.1%. Ο βασικός εμπορικός εταίρος της χώρας είναι η Κίνα, με συνεχώς αυξανόμενο μερίδιο. Με στοιχεία του 2015, οι εξαγωγές ανέρχονται σε περίπου \$ 2.7 δις και αποτελούνται από ορυκτά,

υφαντουργικά, και γεωργικά προϊόντα, ενώ οι εισαγωγές είναι \$ 3.6 δις και σε μεγάλο μέρος αποτελούνταν από πετρέλαιο, μηχανήματα και δημητριακά.

Η μόνη σημαντική διμερής οικονομική συνεργασία ήταν το νοτιοκορεατικό βιομηχανικό συγκρότημα στο Gaeseong της Βόρειας Κορέας, το οποίο αφού διέκοψε για ένα διάστημα τη λειτουργεία του το 2013 και επαναλειτούργησε, τελικά η λειτουργία του διεκόπη οριστικά, λόγω των εξαιρετικά τεταμένων διμερών σχέσεων.

Είχε ιδρυθεί το 2004 και περιλάμβανε 125 επιχειρήσεις, εκ των οποίων 73 κλωστοϋφαντουργικές, 24 βιομηχανίες μηχανημάτων και μετάλλου, 13 κατασκευαστές ηλεκτρονικών και 9 χημικές βιομηχανίες. Η συνολική παραγωγή του συγκροτήματος, από \$ 14.9 εκατ. το 2005, που ήταν το πρώτο έτος πλήρους λειτουργίας του, έφτασε το 2012 τα \$ 469.5 εκατ. Σωρευτικά, για ολόκληρη τη δεκαετία λειτουργίας του συγκροτήματος η παραγωγή του έφτασε τα \$ 2,3 δις, ενώ το δια κορεατικό εμπόριο που διακινήθηκε μέσω αυτού από την έναρξη λειτουργίας του έφτασε τα \$ 9.45 δις.

Ο αριθμός των απασχολούμενων στο Gaeseong είχε φτάσει τους 53.000 Βορειοκορεάτες, στους οποίους προστίθενται και 800 άτομα από τη Νότια Κορέα. Οι μισθοί των Βορειοκορεατών υπολογίζονται σε \$ 90 εκατ. ετησίως και καταβάλλονται απευθείας στην Κυβέρνηση της Βόρειας Κορέας, η οποία στη συνέχεια πλήρωνται τους πολίτες της σε εγχώριο νόμισμα. Ως αποτέλεσμα το Gaeseong αποτελούσε σημαντική πηγή συναλλάγματος για την Κυβέρνηση της Βόρειας Κορέας.

1.4. Σχέσεις με την Τουρκία

Από 1/5/2013 ετέθη σε εφαρμογή η συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών Νοτίου Κορέας και Τουρκίας, η οποία προβλέπει άρση των δασμών κατά 80% για τα κορεατικά προϊόντα και κατά 65% για τα τουρκικά.

Το 2015 οι κορεατικές εξαγωγές προς την Τουρκία μειώθηκαν κατά 6.2% σε \$ 6.2 δις, ενώ οι εισαγωγές ήταν μειωμένες κατά 5.9% σε \$ 428.2 εκατ.

Κορεατικές επιχειρήσεις, όπως η Hyundai, έχουν πραγματοποιήσει μεγάλες επενδύσεις στην Τουρκία, την οποία χρησιμοποιούν ως γέφυρα για την προώθηση των προϊόντων τους στην Ευρώπη και άλλες γειτονικές χώρες. Η άρση των δασμών θα συμβάλλει στη μείωση του κόστους για τις εγκατεστημένες στην Τουρκία κορεατικές επιχειρήσεις και θα αυξήσει τις πωλήσεις και τις εξαγωγές τους. Το εμπόριο Τουρκίας – Κορέας αναμένεται να αυξηθεί ραγδαία στο μέλλον, ενώ θα αυξηθούν ακόμη περισσότερο και οι κορεατικές επενδύσεις στην Τουρκία.

1.5. Σχέσεις με την Αυστραλία

Η Κορέα και η Αυστραλία έχουν συνάψει συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών, η οποία προβλέπει την άρση της πλειοψηφίας των δασμών μεταξύ των δύο χωρών. Η συμφωνία αυτή επηρεάζει και τις ελληνικές εξαγωγές, καθώς πολλά αυστραλιανά προϊόντα, ειδικά τα γεωργικά (τυριά, κρασιά, κονσέρβες φρούτων, κλπ.) είναι ανταγωνιστικά με τα δικά μας.

Η Αυστραλία είναι ο έβδομος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Κορέας. Το διμερές εμπόριο το 2015 ανήλθε σε \$ 27.3 δις, με έλλειμμα \$ 5.6 δις εις βάρος της Κορέας, καθώς η Αυστραλία αποτελεί σημαντικό προμηθευτή πρώτων υλών για την κορεατική βιομηχανία.

1.6. Σχέσεις με την Νέα Ζηλανδία

Οι δύο χώρες έχουν συνάψει συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών, από την οποία όμως, εξαιρείται μεγάλος αριθμός εναίσθητων αγροτικών προϊόντων, π.χ. ρύζι, μέλι, μήλα, αχλάδια, σκόρδα, κλπ.

Το 2015 οι εξαγωγές της Κορέας ήταν \$1.3 δις, μειωμένες 27.0%. Αντίστοιχα, οι εισαγωγές της ήταν \$ 1.2 δις και μειώθηκαν κατά 19.7%.

1.7. Σχέσεις με τον Καναδά

Με τον Καναδά έχει επίσης συναφθεί Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών, η οποία μεταξύ άλλων προβλέπει τα εξής:

- Σε βάθος δεκαετίας θα έχουν πλήρως καταργηθεί οι δασμοί για το 98% του διμερούς εμπορίου.
- Όμως, για πολλά γεωργικά προϊόντα προβλέπεται μεγαλύτερη μεταβατική περίοδος, ενώ 120 εναίσθητα προϊόντα (μεταξύ των οποίων και το ρύζι) έχουν εξαιρεθεί από τη συμφωνία.
- Οι Κορέα θα άρει σταδιακά εντός 15 ετών τους δασμούς στο βοδινό κρέας, οι οποίοι ανέρχονται σε 40%. Να σημειωθεί ότι οι κορεατικές αρχές έχουν επιβάλει εκτεταμένες απαγορεύσεις στις εισαγωγές βοδινού κρέατος, με δικαιολογία την προστασία της εγχώριας παραγωγής από τη σποργοειδή εγκεφαλοπάθεια. Μέχρι στιγμής, οι εισαγωγές επιτρέπονται μόνο από τις ΗΠΑ, την Αυστραλία και τη Νέα Ζηλανδία. Ο Καναδάς για το θέμα αυτό χρειάσθηκε να προσφύγει στον ΠΟΕ. Πρόσφατα παρατηρείται τάση χαλάρωσης των απαγορεύσεων, καθώς είναι σε εξέλιξη και η διαδικασία για να επιτραπούν οι εισαγωγές και από κάποιες ευρωπαϊκές χώρες.
- Ο Καναδάς θα άρει εντός δύο ετών τους δασμούς 6% για τα αυτοκίνητα. Οι δασμοί για τα ανταλλακτικά αυτοκινήτων, που ανέρχονται επίσης σε 6%, θα αρθούν αμέσως μόλις τεθεί σε ισχύ η συμφωνία.
- Προβλέπεται ρήτρα για τη λήψη μέτρων διασφάλισης στον τομέα της γεωργίας.

Η Κορέα το 2015 είχε εμπορικό πλεόνασμα \$ 0,5 δις με τον Καναδά. Οι κορεατικές εξαγωγές ανήλθαν σε \$ 4.6 δις, μειωμένες κατά 6.0%, εκ των οποίων οι μισές περίπου ήταν αυτοκίνητα και ανταλλακτικά αυτοκινήτων. Αντίστοιχα, οι εισαγωγές ήταν \$ 4.0 δις.

Η συμφωνία αναμένεται να δημιουργήσει προβλήματα στον γεωργικό τομέα της Κορέας και κυρίως στην κτηνοτροφία. Όμως, θα προκύψουν πολύ μεγάλα οφέλη σε άλλους τομείς.

Οι κορεατικές επιχειρήσεις έχουν αυτή τη στιγμή ένα μερίδιο 12% στην καναδική αγορά αυτοκινήτων. Σημαντικοί ανταγωνιστές τους, όπως οι τρείς μεγάλες αυτοκινητοβιομηχανίες των ΗΠΑ, η Toyota και η Honda έχουν σημαντικό πλεονέκτημα, καθώς διαθέτουν εργοστάσια παραγωγής στον Καναδά. Μέχρι τώρα οι πωλήσεις κορεατικών αυτοκινήτων σε μεγάλο βαθμό προέρχονταν από μονάδες παραγωγής στις ΗΠΑ. Όμως, μετά την άρση των δασμών, θα αυξηθούν σημαντικά και οι απευθείας εξαγωγές από την Κορέα.

1.8. Σχέσεις με το Βιετνάμ

Η Νότια Κορέα και το Βιετνάμ κατέληξαν σε Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών, η οποία υπεγράφη στο Ανόι, στις 5/5/2015, η οποία έχει μεγάλη σημασία, καθώς θα

εξισορροπήσει το πλεονέκτημα της Ιαπωνίας στη βιετναμική αγορά, λόγω της από το 2009 δικής της FTA.

Η Συμφωνία προβλέπει ότι το Βιετνάμ θα άρει τους δασμούς για το 89,9% των προϊόντων και η Κορέα για το 95,4%. Στις εξαιρέσεις συμπεριλαμβάνονται ευαίσθητα γεωργικά προϊόντα των δυο χωρών, όπως το ρύζι, οι πιπεριές, τα κρεμμύδια, κλπ.

Το Βιετνάμ είναι ο ένατος σημαντικότερος εμπορικός εταίρος της Κορέας. Οι διμερείς εμπορικές ανταλλαγές από το 1992, όταν οι δυο χώρες συνήψαν διπλωματικές σχέσεις, αυξάνονται ταχύτατα. Το 2015 οι κορεατικές εξαγωγές προς τη χώρα αυτή ανήλθαν σε \$ 27.8 δις, σημειώνοντας αύξηση 24.2%. Οι εισαγωγές αυξήθηκαν επίσης κατά 22.7% και έφτασαν τα \$ 9.8 δις. Οι δυο χώρες έχουν θέσει ως στόχο το διμερές εμπόριο να φτάσει τα \$ 70 δις μέχρι το 2020.

Η Κορέα αναμένεται να επωφεληθεί σε κλάδους όπως κατασκευές, οικιακές συσκευές, καλλυντικά, αυτοκίνητα, ελαστικά, κλωστοϋφαντουργικά, σιδηροδρομικό υλικό και άλλα βιομηχανικά προϊόντα. Αντίστοιχα το Βιετνάμ θα επωφεληθεί σε κλάδους όπως ενδύματα, γεωργικά προϊόντα και αλιεύματα.

Το Βιετνάμ αποτελεί πλέον στρατηγικό εταίρο και σημαντικότατο προορισμό για τις κορεατικές επενδύσεις. Μεγάλος αριθμός κορεατικών επιχειρήσεων έχουν μεταφέρει παραγωγικές τους δραστηριότητες στη χώρα αυτή. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια μετατόπιση του κορεατικού επενδυτικού ενδιαφέροντος από την Κίνα προς το Βιετνάμ, λόγω της αύξησης του κινεζικού εργατικού κόστους.

Ιδιαίτερη σημασία έχει ο κλάδος των ηλεκτρονικών στον οποίο αντιστοιχεί το 34% του συνόλου κορεατικών επενδύσεων στο Βιετνάμ. Η Samsung και η LG, όπως και μεγάλος αριθμός υπεργολάβων και προμηθευτών τους έχουν μεταφέρει την παραγωγή τους στο Βιετνάμ. Ειδικά η Samsung έχει ήδη επενδύσει \$ 5,7 δις στο Βιετνάμ, όχι μόνο στα ηλεκτρονικά, αλλά στις κατασκευές και τη ναυπηγική βιομηχανία.

Επίσης, μεγάλες επενδύσεις έχουν γίνει στην αυτοκινητοβιομηχανία, ενώ σημαντική είναι η παρουσία των μεγάλων κορεατικών επιχειρήσεων διανομής και λιανεμπορίου στο Βιετνάμ, όπως Lotte και η Shinsaege.

1.9. Νότια Κορέα - ΑΣΕΑΝ

Η Κορέα έχει ήδη συνάψει Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών (FTA) με το ΑΣΕΑΝ, όπως και αντίστοιχες διμερείς συμφωνίες με χώρες μέλη του. Η FTA μεταξύ ΑΣΕΑΝ και Κορέας ετέθη σε ισχύ το 2007, ενώ προστέθηκαν και αντίστοιχες συμφωνίες για τις υπηρεσίες και τις επενδύσεις το 2009.

Ως αποτέλεσμα των συμφωνιών αυτών, οι διμερείς εμπορικές ανταλλαγές αυξήθηκαν από \$ 61 δις το 2006, σε \$ 119.8 δις το 2015. Το ΑΣΕΑΝ αποτελεί το δεύτερο σημαντικότερο εμπορικό εταίρο και τον τρίτο σημαντικότερο προορισμό για τις κορεατικές επενδύσεις. Η Κορέα θεωρεί το ΑΣΕΑΝ στρατηγικό εταίρο της για το εμπόριο και τις επενδύσεις, ενώ ενδιαφέρεται έντονα για την συμμετοχή των επιχειρήσεών της σε μεγάλα επενδυτικά προγράμματα στην περιοχή, σε τομείς όπως πυρηνική ενέργεια, τραίνα υψηλής ταχύτητας, αεροδρόμια, κλπ.

Η Κορέα επιδιώκει την αναδιαπραγμάτευση της ΣΕΣ με το ΑΣΕΑΝ σε θέματα, όπως οι κανόνες καταγωγής και οι υπηρεσίες.

1.10. Νότια Κορέα - Ευρωπαϊκή Ένωση

1.10.1. Σχέσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση

Στις 1/7/2011 ετέθη σε ισχύ η Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών Ευρωπαϊκής και Νοτίου Κορέας (ΣΕΣ). Πρόκειται για την πιο ολοκληρωμένη εμπορική συμφωνία που έχει υπογράψει η Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία αποτελεί πρότυπο για μια σειρά υπό διαπραγμάτευση νέας γενιάς συμφωνίες με σημαντικούς της εταίρους. Εκτιμάται ότι η συμφωνία θα οδηγήσει σε διπλασιασμό του διμερούς εμπορίου σε βάθος εικοσαετίας.

Μετά την ενεργοποίηση της ΣΕΣ οι ευρωπαϊκές εξαγωγές αυξήθηκαν σημαντικά. Πράγματι, τα έτη 2012, 2013 και 2014 οι εξαγωγές της Ε.Ε. παρουσίασαν αύξηση κατά 6.2%, 11.6% και 11%, αντιστοίχως. Το 2014 οι εξαγωγές της Ε.Ε. έφτασαν τα \$ 62.4 δις, ενώ το 2015 μειώθηκαν κατά 8.3% σε \$ 57.2 δις.. Αντιθέτως, οι κορεατικές εξαγωγές τα δύο πρώτα έτη είχαν πτωτική τάση, καθώς μειώθηκαν το 2012 κατά 11.4% και το 2013 κατά 1%. Όμως, το 2014 αυξήθηκαν κατά 5.7% και έφτασαν τα \$ 51.7 δις, ενώ το 2015 υποχώρησαν κατά 6.9% σε \$ 48.1 δις. Ως αποτέλεσμα, το μονίμως ελλειμματικό εμπορικό ισοζύγιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Κορέα μετατράπηκε σε πλεόνασμα \$ 9.1 δις το 2015, σε σύγκριση με έλλειμμα \$ 15 δις το 2010, πριν από την εφαρμογή της συμφωνίας.

Η καλύτερη επίδοση των εξαγωγών της Ε.Ε., σε σχέση με τις κορεατικές, ως ένα βαθμό οφείλεται και στην οικονομική κρίση που έπληξε την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και στη διαφορά δασμών μεταξύ των δυο πλευρών, καθώς ο μέσος δασμός για την Κορέα πριν από τη συμφωνία ήταν 12.2% στην Κορέα, σε σύγκριση με 6.6% στην Ε.Ε. Να σημειωθεί πάντως ότι η μείωση των κορεατικών εξαγωγών προήλθε από προϊόντα που δεν επηρεάζονται από την ΣΕΣ, όπως τα πλοιά. Αντιθέτως, αυξήθηκαν οι εξαγωγές προϊόντων όπως τα αυτοκίνητα, τα οποία συμπεριλαμβάνονται στην ΣΕΣ. Επίσης, οι εξαγωγές της Κορέας πρόσφατα συνάντησαν προβλήματα και σε άλλες περιοχές, καθώς για ορισμένα προϊόντα όπως τα πλοιά έχει πέσει η παγκόσμια κρίση, ενώ άλλα όπως τα ηλεκτρονικά η αγορά τους είναι πλέον ώριμη και χαρακτηρίζεται από στασιμότητα. Εκτιμάται, πάντως ότι χάρη στη συμφωνία το διμερές εμπόριο θα διπλασιασθεί σε βάθος εικοσαετίας.

Η εξέλιξη των εξαγωγών και εισαγωγών της Κορέας προς και από την Ευρωπαϊκή Ένωση φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Year	Εξαγωγές		Εισαγωγές	
	Value	Inc. Rate	Value	Inc. Rate
	\$1,000	%	\$1,000	%
1971	86,642	-	257,016	-
1972	162,800	87.9	272,955	6.2
1973	365,870	124.7	327,531	20
1974	590,420	61.4	419,152	28
1975	888,568	50.5	564,958	34.8
1976	1,289,019	45.1	731,608	29.5

1977	1,674,775	29.9	869,262	18.8
1978	2,192,097	30.9	1,507,595	73.4
1979	2,643,514	20.6	2,305,797	53
1980	2,922,829	10.6	1,695,152	-26.5
1981	2,988,662	2.3	2,223,516	31.2
1982	3,133,011	4.8	1,920,982	-13.6
1983	3,312,150	5.7	2,418,750	25.9
1984	3,596,024	8.6	3,105,229	28.4
1985	3,567,778	-0.8	3,416,533	10
1986	4,655,787	30.5	3,608,490	5.6
1987	7,377,006	58.5	5,065,627	40.4
1988	9,112,472	23.5	6,581,319	29.9
1989	8,407,171	-7.7	7,107,628	8
1990	10,381,809	23.5	9,228,417	29.8
1991	11,106,731	7	10,927,829	18.4
1992	10,291,558	-7.3	10,612,702	-2.9
1993	10,729,022	4.3	11,261,573	6.1
1994	12,188,250	13.6	14,813,195	31.5
1995	17,850,230	46.5	18,564,354	25.3
1996	17,557,396	-1.6	21,614,331	16.4
1997	19,226,547	9.5	19,330,036	-10.6
1998	20,744,606	7.9	11,193,407	-42.1
1999	22,175,368	6.9	12,926,275	15.5
2000	24,890,795	12.3	16,207,282	25.4
2001	21,274,412	-14.5	15,316,651	-5.5
2002	21,694,037	2	17,106,636	11.7

2003	24,887,185	14.7	19,382,593	13.3
2004	37,829,951	52	24,186,962	24.8
2005	43,658,877	15.4	27,295,565	12.9
2006	48,450,006	11	30,060,595	10.1
2007	55,982,357	15.6	36,824,055	22.5
2008	58,374,752	4.3	39,980,746	8.6
2009	46,607,967	-20.2	32,231,657	-19.4
2010	53,506,562	14.8	38,720,830	20.1
2011	55,726,616	4.2	47,423,666	22.5
2012	49,370,825	-11.4	50,374,026	6.2
2013	48,857,103	-1	56,229,819	11.6
2014	51,658,051	5.7	62,393,661	11
2015	48,079,270	-6.9	57,199,021	-8.3

Οι κορεατικές εξαγωγές και εισαγωγές προς και από τη Ευρωπαϊκή Ένωση για τα σημαντικότερα προϊόντα έχουν ως εξής:

ΕΞΑΓΩΓΕΣ

HS	Total	2014		2015	
		\$1,000	Inc. Rate %	\$1,000	Inc. Rate
87	VEHICLES OTHER THAN RAILWAY OR TRAMWAY ROLLING-STOCK, AND PARTS THEREOF	51,658,051	5.7	48,079,270	-6.9
87	SHIPS, BOATS AND FLOATING STRUCTURES	8,976,059	0.6	8,652,627	-3.6
89	ELECTRICAL MACHINERY AND EQUIPMENT AND PARTS THEREOF	6,280,052	10.5	8,401,138	33.8
85	NUCLEAR REACTORS, BOILERS, MACHINERY ,AND MECHANICAL APPLIANCES PARTS THEREOF	8,312,993	-5.8	6,818,091	-18
84	PLASTICS AND ARTICLES THEREOF	7,056,765	17.2	6,566,471	-6.9
39	Optical, photographic,	3,011,930	12.5	2,849,111	-5.4
90		4,186,621	9.2	2,791,056	-33.3

	cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus, parts and accessories thereof				
72	IRON AND STEEL	1,970,179	15.9	2,006,358	1.8
27	MINERAL FUELS.MINERAL OILS, BITUMINOUS SUBSTANCES, MINERAL WAXES	3,045,639	-9	1,726,382	-43.3
29	ORGANIC CHEMICALS	1,401,640	67.8	1,434,888	2.4

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ

HS	Commodity	2014		2015	
		\$1,000	Inc. Rate %	\$1,000	Inc. Rate
	Total	62,393,661	11	57,199,021	-8.3
84	NUCLEAR REACTORS, BOILERS, MACHINERY ,AND MECHANICAL APPLIANCES PARTS THEREOF	14,040,381	2.9	12,529,903	-10.8
87	VEHICLES OTHER THAN RAILWAY OR TRAMWAY ROLLING-STOCK, AND PARTS THEREOF	8,020,404	45.8	9,632,439	20.1
85	ELECTRICAL MACHINERY AND EQUIPMENT AND PARTS THEREOF	6,175,591	8.1	5,435,513	-12
90	Optical, photographic, cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus, parts and accessories thereof	3,516,773	-4.7	3,619,457	2.9
27	MINERAL FUELS.MINERAL OILS, BITUMINOUS SUBSTANCES, MINERAL WAXES	5,982,069	2.1	2,974,482	-50.3
30	PHARMACEUTICAL PRODUCTS	2,523,373	14.7	2,280,897	-9.6
29	ORGANIC CHEMICALS	1,917,246	8.5	1,910,431	-0.4
73	ARTICLES OF IRON OR STEEL	1,837,098	7	1,468,751	-20
39	PLASTICS AND ARTICLES THEREOF	1,523,402	22.4	1,402,802	-7.9

Η ανάλυση του εξωτερικού εμπορίου Ευρωπαϊκής Ένωσης και Κορέας ανά χώρα έχει ως εξής:

ΕΞΑΓΩΓΕΣ

Country	2014		2015	
	\$1,000	Inc. Rate %	\$1,000	Inc. Rate %
Total	51,658,051	5.7	48,079,270	-6.9
U. Kingdom	5,782,610	22.3	7,390,096	27.8
Germany	7,570,926	-4.3	6,220,211	-17.8
Netherland	5,296,459	-3.9	4,024,075	-24
Slovakia	4,298,748	-2.5	3,543,447	-17.6
Italy	3,473,076	11.1	3,531,214	1.7
Poland	3,849,508	6.9	2,807,488	-27.1
France	2,639,283	-24.3	2,581,265	-2.2
Malta	1,014,349	26.9	2,194,190	116.3
Spain	2,068,471	23	2,171,040	5
Czech Republic	1,812,359	7.7	2,040,472	12.6
Belgium	2,454,703	9.5	2,023,313	-17.6
Slovenia	1,665,413	17.8	1,625,893	-2.4
Denmark	2,232,440	75.3	1,416,978	-36.5
Greece	1,048,668	18.6	1,312,874	25.2
Hungary	1,481,305	-29.9	1,016,491	-31.4
Austria	937,826	54.5	882,326	-5.9
Sweden	871,068	-0.2	699,043	-19.7
Romania	597,928	36.1	538,616	-9.9
Portugal	493,240	47.6	525,894	6.6
Ireland	463,123	25.5	366,317	-20.9

Finland	340,264	-3.4	309,258	-9.1
Croatia	93,728	102.4	299,912	220
Lithuania	216,455	48.3	263,613	21.8
Bulgaria	117,808	-2.1	107,688	-8.6
Latvia	111,036	1.9	85,961	-22.6
Estonia	123,855	-18.5	61,967	-50
Cyprus	31,014	-53.3	26,710	-13.9
Luxembourg	572,388	49.3	12,919	-97.7

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ

Country	2014		2015	
	\$1,000	Inc. Rate %	\$1,000	Inc. Rate %
Total	62,393,661	11	57,199,021	-8.3
Germany	21,298,750	10.2	20,956,544	-1.6
France	6,823,519	13.5	6,157,606	-9.8
U. Kingdom	7,446,596	20.2	6,127,123	-17.7
Italy	6,260,922	16.3	5,824,583	-7
Netherland	4,605,487	9.3	4,349,307	-5.6
Spain	2,887,540	80.8	2,335,070	-19.1
Sweden	1,799,801	10.8	1,591,657	-11.6
Belgium	1,830,528	15.4	1,431,280	-21.8
Austria	1,344,329	-2.8	1,176,688	-12.5
Finland	1,355,995	5.7	1,083,191	-20.1
Ireland	935,408	12.2	1,006,447	7.6
Denmark	994,309	8.2	997,372	0.3
Hungary	515,306	10.3	735,388	42.7
Poland	772,888	-0.3	696,288	-9.9

Romania	642,324	-13.8	614,696	-4.3
Czech Republic	558,178	0.1	577,188	3.4
Malta	514,612	-34.5	262,125	-49.1
Greece	411,435	51.1	247,299	-39.9
Slovakia	223,881	20	231,092	3.2
Portugal	181,321	-11	203,243	12.1
Slovenia	125,834	34	112,549	-10.6
Estonia	344,349	109	111,662	-67.6
Bulgaria	190,088	10.6	101,716	-46.5
Cyprus	168,360	-87	76,527	-54.5
Lithuania	50,775	22.6	72,712	43.2
Latvia	55,851	40.5	59,624	6.8
Luxembourg	39,946	-8.1	50,057	25.3
Croatia	15,328	-7.7	9,987	-34.8

Πηγή: Korea International Trade Association

Η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στις εξαγωγές πετρελαίου της Βόρειας Θάλασσας, μηχανημάτων, αυτοκινήτων και ανταλλακτικών. Ως αποτέλεσμα, η Ε.Ε. παρουσίασε αύξηση στο μερίδιό της στην αγορά.

Παρά την υποχώρηση των κορεατικών εξαγωγών, δεν συνάγεται ότι η ΣΕΣ ωφέλησε μονομερώς την Ε.Ε. Άλλωστε, ο βαθμός χρησιμοποίησης της ΣΕΣ από τις κορεατικές επιχειρήσεις είναι σαφώς υψηλότερος.

Να σημειωθεί ότι για τα προϊόντα που επηρεάζονται από τη ΣΕΣ, όπως τα αυτοκίνητα, τα μηχανήματα και τα χημικά, οι κορεατικές εξαγωγές παρουσίασαν ανοδική τάση, παρά την ύφεση της ευρωπαϊκής οικονομίας. Ειδικά, για τα αυτοκίνητα πάντως, μεγάλο μέρος της παραγωγής των Hyundai και Kia έχει μεταφερθεί στην Τσεχία και τη Σλοβακία.

1.10.2. Η Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών ΕΕ

Η συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Κορέας, η οποία υπογράφτηκε στις Βρυξέλλες στις 6-10-2010 και ετέθη σε ισχύ από 1/7/2011, προβλέπει μειώσεις δασμών τόσο άμεσα με την έναρξη ισχύος, όσο και σταδιακά μέσω μεταβατικών περιόδων.

Στα πρώτα 5 χρόνια προβλέπεται η κατάργηση του 98,7% των διμερών εμπορικών ανταλλαγών. Μετά τη λήξη όλων των προβλεπόμενων μεταβατικών περιόδων, οι δασμοί θα έχουν καταργηθεί για το σύνολο των προϊόντων, με ορισμένες εξαιρέσεις για

ένα μικρό αριθμό ευαίσθητων αγροτικών και αλιευτικών προϊόντων, όπως το ρύζι και ορισμένα άλλα προϊόντα, μικρής σημασίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επιπλέον, η συμφωνία προβλέπει την άρση μη δασμολογικών εμποδίων, απελευθέρωση του εμπορίου υπηρεσιών, ρυθμίζει θέματα δημοσίων προμηθειών, παρέχει προστασία σε δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Επίσης, προβλέπεται ισχυρός μηχανισμός επιβολής, εναρμονισμένος με τις κοινοτικές οδηγίες.

Για την Ευρωπαϊκή Ένωση αναμένεται να υπάρξει σημαντικό όφελος σε κλάδους όπως χημικά, φάρμακα, καλλυντικά, αγροτικά προϊόντα και τρόφιμα, μηχανήματα, κλπ. Από την πλευρά της η Κορέα αποσκοπεί σε σημαντικά οφέλη στις εξαγωγές αυτοκινήτων και ηλεκτρονικών.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η συμπερίληψη της προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων. Με την έναρξη της ισχύος της συμφωνίας αναγνωρίστηκαν άμεσα 162 ευρωπαϊκές γεωγραφικές ενδείξεις, ενώ προβλέπεται ειδικός μηχανισμός για την συμπερίληψη και νέων στο μέλλον.

Μεταξύ των άμεσα αναγνωρισμένων γεωγραφικών ενδείξεων συμπεριλήφθηκαν και οι ελληνικές: Ελιά Καλαμάτας, Μαστίχα Χίου, Φέτα, Ούζο, Ρετσίνα και Κρασιά Σάμου.

Σημαντική παρατήρηση:

Από 1/7/2011, που ισχύει η Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών, οι εξαγωγές μας για να απολαύσουν τις μειώσεις ή τις απαλλαγές δασμών που προβλέπει η συμφωνία, πρέπει να συνοδεύονται από δήλωση καταγωγής (origin declaration), η οποία μπορεί να εκδίδεται μόνο από εγκεκριμένους εξαγωγείς (approved exporters). Όταν πρόκειται για προϊόντα αξίας που δεν υπερβαίνει τα 6000 ευρώ, όλοι οι εξαγωγείς έχουν το δικαίωμα έκδοσης δήλωσης καταγωγής.

Τα κορεατικά προϊόντα που εισάγονται στη χώρα μας, πρέπει επίσης να συνοδεύονται από ανάλογη δήλωση καταγωγής, με τις ίδιες ακριβώς προϋποθέσεις.

Σύμφωνα με το Παράρτημα 3 του πρωτοκόλλου για τους κανόνες καταγωγής της συμφωνίας, οι δηλώσεις καταγωγής πρέπει να αναφέρουν τον αριθμό της άδειας του εγκεκριμένου εξαγωγέα και να περιέχουν το εξής κείμενο:

«Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπ' αριθμόν(αναφέρεται ο αριθμός έγκρισης του εξαγωγέα)) δηλώνει ότι, εκτός αν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής(αναφέρεται η καταγωγή των προϊόντων)».

Το αντίστοιχο κείμενο στα αγγλικά είναι το εξής:

«The exporter of the products covered by this document (customs authorization No..... (Αναφέρεται ο αριθμός έγκρισης του εξαγωγέα)) Declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of (αναφέρεται η καταγωγή των προϊόντων)»

Η δήλωση καταγωγής μπορεί να γίνει με την μορφή Invoice Declaration, πάνω στο τιμολόγιο ή σε κάποιο άλλο έγγραφο που συνοδεύει τα εμπορεύματα και το οποίο εκδίδεται από τον ίδιο τον εξαγωγέα. Δεν μπορεί να γίνει δήλωση καταγωγής στην φορτωτική ή σε άλλα εκδιδόμενα από τρίτους έγγραφα.

Πάνω στο έγγραφο της δήλωσης καταγωγής πρέπει να γίνεται λεπτομερής και επακριβής καταγραφή των εμπορευμάτων, ώστε να είναι εφικτός ο εντοπισμός και η αναγνώρισή τους.

Από την άφιξη των προϊόντων στην Κορέα, ισχύει προθεσμία ενός έτους για την επίκληση της συμφωνίας και απαλλαγή ή μείσωση δασμών. Αυτό σημαίνει ότι οι επιχειρήσεις που δεν έχουν ακόμη λάβει άδεια εγκεκριμένου εξαγωγέα, μπορούν να προχωρήσουν στην εξαγωγή και να εκδώσουν εκ των υστέρων τη δήλωση καταγωγής. Στην περίπτωση αυτή η δήλωση καταγωγής δεν πρέπει να γίνει σε ανεξάρτητο έγγραφο, αλλά πάνω σε μια φωτοτυπία του τιμολογίου που είχε εκδοθεί.

Όταν πρόκειται για ηλεκτρονικό τιμολόγιο, η δήλωση καταγωγής μπορεί επίσης να γίνει πάνω σε αυτό, αλλά κατά τρόπο που να είναι σαφές ότι αποτελεί ενιαίο με αυτό έγγραφο.

Συχνά παρατηρούνται καθυστερήσεις στη χορήγηση της ιδιότητας του εγκεκριμένου εξαγωγέα από τα ελληνικά τελωνεία, αλλά στην πράξη δεν υπάρχει πρόβλημα, καθώς η δήλωση καταγωγής μπορεί να υποβληθεί και αναδρομικά εντός ενός έτους από την είσοδο των προϊόντων στην Κορέα. Σε περίπτωση που οι εξαγωγείς συναντούν προβλήματα με την έκδοση της απαιτούμενης άδειας, μπορούν να επικοινωνούν με το Γραφείο ΟΕΥ Σεούλ.

2. Συμμετοχή της Νότιας Κορέας σε Διεθνείς Οργανισμούς και Διεθνείς ή Διμερείς Συμφωνίες.

Η Νότια Κορέα συμμετέχει σε πληθώρα διεθνών οργανισμών, όπως ΟΗΕ, ΠΟΕ και ΟΟΣΑ, ενώ έχει υπογράψει διμερείς συμφωνίες με 181 διεθνείς οργανισμούς.

Η Κορέα έχει εν ισχύ 15 Συμφωνίες Ελευθέρων Συναλλαγών (FTA) με Χιλή, Σιγκαπούρη, ΕΖΕΣ, ΑΣΕΑΝ, Ινδία, Ευρωπαϊκή Ένωση, Περού, ΗΠΑ, Τουρκία, Αυστραλία, Καναδά, Νέα Ζηλανδία, Βιετνάμ, Κίνα και Κολομβία. Με την Τουρκία είναι ισχύ η συμφωνία πλαίσιο και η συμφωνία για τα αγαθά, ενώ αναμένεται σύντομα να τεθούν σε ισχύ και συμφωνίες για τις επενδύσεις και τις υπηρεσίες.

Παράλληλα, είναι υπό εξέταση ή διαπραγμάτευση οι εξής FTA:

- Τριμερής FTA Κορέας – Κίνα – Ιαπωνίας
- Regional Comprehensive Economic Partnership (ASEAN, Κορέα, Κίνα, Ιαπωνία, Αυστραλία, Νέα Ζηλανδία)
- 6 Χώρες της Κεντρικής Αμερικής (Παναμάς, Κόστα Ρίκα, Γουατεμάλα, Ονδούρα, Ελ Σαλβαδόρ και Νικαράγουα).
- Ισραήλ
- Ισημερινός
- Ινδονησία
- Ιαπωνία
- Μεξικό
- Συμβούλιο Συνεργασίας Χωρών του Κόλπου (GCC), συμμετέχουν Σαουδική Αραβία, Κουβέιτ, ΗΑΕ, Κατάρ, Ομάν και Μπαχρέιν.
- Μαλαισία
- MERCOSUR (Βραζιλία, Αργεντινή, Ουρουγουάη, Παραγουάη)

Ειδικά η FTA με την Ιαπωνία συναντά πολύ μεγάλες δυσκολίες, όχι μόνο για οικονομικούς, αλλά και για πολιτικούς λόγους.

Η τριμερής FTA μεταξύ Κορέας, Κίνας και Ιαπωνίας θα χρειασθεί επίσης πολύ χρόνο, καθώς υπάρχουν μεγάλες διαφορές μεταξύ των τριών μερών, αλλά και σημαντικά πολιτικά εμπόδια. Για την υποστήριξη της συμφωνίας αυτής έχει συσταθεί γραμματεία με έδρα τη Σεούλ.

Η Κορέα συμμετέχει στις διαπραγματεύσεις για τη δημιουργία μιας Περιφερειακής Ολοκληρωμένης Οικονομικής Συνεργασίας γύρω από το ASEAN.

Το ενδεχόμενο συμμετοχής στην TPP (Trans Pacific Partnership) είχε κατ' αρχάς αντιμετωπισθεί με μεγάλη επιφύλαξη από την κορεατική κυβέρνηση, καθώς προσπαθούσε να αποφύγει το ενδεχόμενο αρνητικής επίπτωσης στις σχέσεις με την Κίνα, από την οποία εξαρτάται σε πολύ μεγάλο βαθμό η οικονομία της χώρας. Στη συνέχεια όμως, η Κορέα εξέφρασε την πρόθεση της για συμμετοχή στην TPP. Όμως, τελικά οι συμμετέχουσες στο ΤΠΠ χώρες κατέληξαν σε συμφωνία. Ως αποτέλεσμα, ενδεχόμενη προσχώρηση της Κορέας μπορεί να γίνει μόνο μετά την οριστικοποίηση του νέου εμπορικού συμφώνου, πράγμα που μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις για τις κορεατικές εξαγωγές, όταν μάλιστα η σημαντικότερη ανταγωνίστρια χώρα, δηλαδή η Ιαπωνία, αποτελεί ήδη βασικό παίκτη του νέου εμπορικού συμφώνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΝΟΤΙΑΣ ΚΟΡΕΑΣ

1. Γενικά Στοιχεία

Η Νότια Κορέα, ενώ το 1960 είχε μια καθαρά γεωργική οικονομία, σήμερα αποτελεί μια από τις πιο ανταγωνιστικές βιομηχανικές χώρες παγκοσμίως και είναι πρωτοπόρος σε πολλούς τομείς υψηλής τεχνολογίας, όπως οι ημιαγωγοί, ηλεκτρονικά, τηλεπικοινωνίες, τεχνολογίες διαδικτύου, αυτοκινητοβιομηχανία, χαλυβουργία, πετροχημικά, πυρηνικοί αντιδραστήρες, τραίνα υψηλής ταχύτητας, συστήματα διαχείρισης αεροδρομίων, πολεμική βιομηχανία, κλπ.

Μετά από μια εντυπωσιακή πορεία ανάπτυξης, η Κορέα σήμερα αντιμετωπίζει νέες προκλήσεις και κινδύνους που επιβάλλουν αναπροσαρμογή του ακολουθούμενου αναπτυξιακού μοντέλου στις νέες συνθήκες.

Η κινητήρια δύναμη της κορεατικής οικονομίας είναι οι ελεγχόμενοι από συγκεκριμένες οικογένειες μεγάλοι όμιλοι επιχειρήσεων που είναι γνωστοί ως chaebols. Οι όμιλοι αυτοί συνέβαλαν τα μέγιστα στο κορεατικό οικονομικό θαύμα, αλλά δέχονται εντονότατη κριτική, καθώς έχουν μονοπωλήσει τη χρηματοδότηση εις βάρος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και έχουν συχνά αποτελέσει πηγή σκανδάλων και διαφθοράς.

Αντίθετα με τους μεγάλους ομίλους, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (MME) έχουν πολύ χαμηλότερη παραγωγικότητα και κερδοφορία σε σχέση με τις μεγάλες επιχειρήσεις, όμως η σημασία τους για την οικονομία είναι πολύ μεγάλη, δεδομένου ότι απασχολούν το 85% του εργατικού δυναμικού.

Η μέχρι τώρα ακολουθούμενη οικονομική πολιτική, με βασική προτεραιότητα τις εξαγωγές, ωφέλησε κυρίως τους μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους, καθώς μεγάλες κοινωνικές ομάδες αποκλείσθηκαν από τα οφέλη της οικονομικής ισχυροποίησης της χώρας.

Τελευταία κερδίζουν έδαφος οι απόψεις για έλεγχο των μεγάλων ομίλων, ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και άμβλυνση των ανισοτήτων στην κατανομή του πλούτου.

Η Κυβέρνηση της Προέδρου κας. Πάρκ, συνέχισε την επικέντρωση σε τομείς υψηλής τεχνολογίας με κεντρικό σύνθημά της την ανάπτυξη μέσα από μια οικονομία της δημιουργικότητας.

Η Κορέα κατέχει ήδη την πρώτη θέση παγκοσμίως σε επενδύσεις για έρευνα και ανάπτυξη ως ποσοστό του ΑΕΠ και την έκτη σε απόλυτο μέγεθος. Η δαπάνη για την έρευνα ανέρχεται σε \$ 54.1 δις ετησίως και αντιστοιχεί στο 4.15% του ΑΕΠ. Εξ αυτών το 28% της δαπάνης γίνεται από το δημόσιο τομέα και το υπόλοιπο από τον ιδιωτικό. Ο προϋπολογισμός του 2015 προέβλεπε κονδύλιο \$ 17 δις για την έρευνα.

Η αύξηση των δαπανών της χώρας για έρευνα υπήρξε ραγδαία, όμως από ποιοτική άποψη υπάρχει ακόμη αρκετή υστέρηση, αν ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα σε σχέση με τη δαπάνη.

Βέβαια, οι υψηλές δαπάνες για έρευνα οδήγησαν σε μεγάλη αύξηση της ανταγωνιστικότητας της χώρας σε κρίσιμους τομείς αιχμής. Χαρακτηριστικό είναι ότι η χώρα κατέχει πλέον την πρώτη παγκοσμίως θέση σε μερίδιο αγοράς στους ημιαγωγούς (52.4%), Οθόνες (42.1%), έξυπνα τηλέφωνα (37.6%), ναυπηγήσεις (35%) και την πέμπτη θέση στην αυτοκινητοβιομηχανία (8.8%).

Ο στόχος είναι οι δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη να φτάσουν το 5% του ΑΕΠ, με παράλληλη αύξηση της αποτελεσματικότητάς τους και τη διάχυσή τους σε νέους τομείς, συμπεριλαμβανόμενης της βασικής επιστήμης, στην οποία παρατηρείται μεγάλη υστέρηση.

Πολύ σημαντικό θέμα είναι η ανάγκη να μειωθεί η εξάρτηση από τις εξαγωγές, με την ενίσχυση της εσωτερικής ζήτησης και την αύξηση της παραγωγικότητας στον κλάδο των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανόμενου του τουρισμού.

Το χρέος των νοικοκυριών στο τέλος του 2015 έφτασε τα \$ 1,062.7 δις και αντιστοιχούσε στο 93,9% του ΑΕΠ. Η υπερχρέωση των νοικοκυριών συνιστά σοβαρότατο κίνδυνο για την κορεατική οικονομία, αλλά θεωρείται ότι το πρόβλημα είναι ελέγχιμο, ενώ η κεφαλαιακή διάρθρωση του τραπεζικού συστήματος είναι πολύ ισχυρή.

Ένα άλλο σημαντικό θέμα είναι η υπερβολική εξάρτηση της κορεατικής οικονομίας από την Κίνα, η οποία είναι ο σημαντικότερος εμπορικός της εταίρος.

Μετά από δεκαετίες έντονης ανάπτυξης, η Κορέα τα τελευταία χρόνια έχει εισέλθει σε μια περίοδο με σχετικά χαμηλούς αναπτυξιακούς ρυθμούς, ανάλογους με αυτούς των αναπτυγμένων δυτικών χωρών. Συχνά εκφράζονται ανησυχίες ότι ενδεχομένως η Κορέα θα έχει την τύχη της Ιαπωνίας, η οποία μετρά ήδη δυο χαμένες δεκαετίες, δεδομένου μάλιστα ότι οι δυο χώρες έχουν παρόμοιο κοινωνικοοικονομικό μοντέλο ανάπτυξης. Επιτακτική είναι η ανάγκη για αναπροσαρμογή του μοντέλου ανάπτυξης και εξεύρεση νέων κλάδων μηχανών που θα σύρουν την μελλοντική ανάπτυξη της χώρας.

Μακροχρόνια, το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι η υπογεννητικότητα, η οποία σε συνδυασμό με την μεγάλη άνοδο του προσδόκιμου ζωής, οδηγεί σε ταχύτατη γήρανση του πληθυσμού. Αν συνεχιστούν οι υπάρχουσες δημογραφικές τάσεις, η μέχρι τώρα έντονη ανάπτυξη της χώρας δεν θα είναι διατηρήσιμη μακροχρονίως.

Το πλέον επείγον πρόβλημα αυτή τη στιγμή είναι η εξυγίανση των μεγάλων ναυπηγείων (Hyundai, Daewoo, Samsung, κ.α.), τα οποία από κυρίαρχοι της παγκόσμιας αγοράς μετατράπηκαν σε υπερχρεωμένες επιχειρήσεις. Παρόμοιο πρόβλημα αντιμετωπίζουν και οι μεγάλες ναυτιλιακές επιχειρήσεις (Hyundai, Hanjin). Ως αποτέλεσμα, επλήγη η κεφαλαιακή επάρκεια των δύο μεγάλων κρατικών αναπτυξιακών τραπεζών (Korea Development Bank, Korea Export Import Bank) που κλήθηκαν να χρηματοδοτήσουν τις προσπάθειες διάσωσης ναυπηγείων και ναυτιλιακών επιχειρήσεων. Η κατάσταση επιδεινώθηκε μετά την πρόσφατη υπαγωγή της Hanjin σε καθεστώς δικαστικής προστασίας.

2. Οικονομικά Μεγέθη

Τα βασικά οικονομικά μεγέθη της Νότιας Κορέας παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Τα βασικά οικονομικά μεγέθη της Νότιας Κορέας παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

	2012	2013	2014	2015
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) σε Τρέχουσες Τιμές (δις δολάρια)	1,222	1,305	1,410	1,132
Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα (ΑΕΕ) σε Τρέχουσες Τιμές (δις δολάρια)	1,235	1,315	1,416	1,383
Εθνικό Διαθέσιμο Εισόδημα σε Τρέχουσες Τιμές (δις δολάρια)	992	1,056	1,134	1,108
Μεταβολή ΑΕΠ %	2.3	2.9	3.3	2.6
Κατά Κεφαλή ΑΕΠ	24,445	25,993	27,983	27,214
Κατά Κεφαλή ΑΕΕ	24,696	26,179	28,071	27,340
Προσωπικό Ακαθάριστο Διαθέσιμο Εισόδημα	13,670	14,704	15,922	15,524
Ανεργία %	3,2	3,1	3,4	3.2
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή %	2,2	1,3	1,3	0.7
Εξαγωγές (δις δολάρια)	603.5	618.2	613	548.8
Εισαγωγές (δις δολάρια)	554.1	535.4	524.1	428.5
Εμπορικό Ισοζύγιο (δις δολάρια)	49.4	82.8	88.9	120.3
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (δις δολάρια)	50.8	81.1	84.4	105.9
Έλλειμμα του Δημοσίου Τομέα (% του ΑΕΠ)	1,6	0,4	2	2.4
Δημόσιο Χρέος (% του ΑΕΠ)	34,8	36,2	36.4	37,9
Εξωτερικό Χρέος (δις δολάρια)	408.9	423.5	424.4	395.4
Εξωτερικό Χρέος (% ΑΕΠ)	33,4	32,5	33.9	34.9
Χρέος Νοικοκυριών (δις δολάρια)	855.2	930.6	1,030.7	1,062.7
Κατανάλωση (μεταβολή %)	2.2	2.2	2	2.4
Ιδιωτική Κατανάλωση (μεταβολή %)	1.9	1.9	1.7	2.2
Δημόσια Κατανάλωση (μεταβολή %)	3.4	3.3	3	3.4
Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου (μεταβολή %)	-0.5	3.3	3.4	3.8
Ισοζύγιο Υπηρεσιών (δις. δολάρια)	-5.2	-6.5	-3.7	-15.7
Ταξιδιωτικό Ισοζύγιο (δις. δολάρια)	-7.2	-7	-5.4	-9.7
Ταξιδιωτικές Εκροές (δις. δολάρια)	20.6	21.6	23.2	25
Ταξιδιωτικές Εισροές (δις. δολάρια)	13.4	14.6	17.8	15.3
Μέση Ισοτιμία Won/USD	1,127	1,095	1,053	1,132
Συναλλαγματικά Αποθέματα (δις. δολάρια)	327	346.5	363.6	368

Πηγή: Bank of Korea

Το 2015 το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (GDP) σε τρέχουσες τιμές ανήλθε σε \$ 1,132 δις και η αύξησή του σε σταθερές τιμές ήταν 2.6 %.

Το κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα (GNI) σε τρέχουσες τιμές το 2007 υπερέβη για πρώτη φορά τα 20,000 δολάρια, αλλά το 2008 και το 2009, λόγω της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσεως που επέφερε μεγάλη υποτίμηση του κορεατικού νομίσματος, μειώθηκε σε \$ 19,161 και \$ 17,041 αντιστοίχως. Από το 2010 παρατηρήθηκε ταχύτατη άνοδος του κατά κεφαλή Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος, χάρη στην άνοδο του ΑΕΠ και την ανατίμηση του νομίσματος, με αποτέλεσμα το 2015 να φτάσει τα \$ 27,340

Η συνολική κατανάλωση το 2015 αυξήθηκε κατά 2.4%. Αντίστοιχα η αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης ήταν 2.2% και της δημόσιας 3.4%.

Το 2015 το ποσοστό της δαπάνης επί του ΑΕΠ για την ιδιωτική κατανάλωση ήταν 49.5%, τη δημόσια κατανάλωση 15.2% και για τις επενδύσεις 29.1%. Αντίστοιχα, οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αντιστοιχούσαν στο 47.9% της δαπάνης επί του ΑΕΠ και οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών στο 42.9%.

Στους παρακάτω πίνακες φαίνεται η σύνθεση του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος.

Διάρθρωση της Δαπάνης επί του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος
(σε τρέχουσες τιμές)

Σε δις κορεατικά Won

	2012	2013	2014	2015	Ποσοστό % του ΑΕΠ
Ιδιωτική Κατανάλωση	707,614	727,800	748,907	771,212	49.5%
Δημόσια Κατανάλωση	204,324	214,467	224,045	237,135	15.2%
Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	407,307	418,289	432,247	453,290	29.1%
Μεταβολή Αποθεμάτων	19.7	-2.3	1.8	-9.3	0.0%
Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών	776,062	770,115	752,062	747,134	47.9%
Εισαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών	737,572	698,937	672,822	669,058	42.9%
Στατιστικές Διαφορές	0.0	0.0	0.0	-2.2	0.0%
Δαπάνη επί του ΑΕΠ	1,377,457	1,429,445	1,486,079	1,558,592	100.0%

Πηγή: Bank of Korea

Σε δις κορεατικά Won

Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν σε τρέχουσες τιμές ανά οικονομική Δραστηριότητα (σε τρέχουσες τιμές)	Ποσοστό % του ΑΕΠ			
	2012	2013	2014	
Γεωργία, Δασοπονία, Αλιεία	30,775	30,437	31,710	2.1%
Ορυχεία, Μεταλλεία	2,279	2,471	2,518	0.2%
Μεταποίηση	388,010	403,657	410,214	27.6%
Τρόφιμα, Ποτά, Καπνός	16,101	17,234	17,610	1.2%

Υφαντουργικά, Δέρμα	20,540	20,935	21,586	1.5%
Ξυλεία, Χαρτί	10,338	10,752	10,689	0.7%
Πετρέλαιο, Ανθρακας	9,752	10,195	9,222	0.6%
Χημικά Προϊόντα	50,669	52,939	53,947	3.6%
Μη Μεταλλικά Ορυκτά Προϊόντα	10,408	10,823	11,659	0.8%
Βασικά Μέταλλα	32,587	32,137	32,661	2.2%
Μεταλλικές Κατασκευές	29,007	29,538	30,702	2.1%
Μηχανήματα, Εξοπλισμός	33,134	34,426	34,852	2.3%
Ηελκτρονικά, Ηλεκτρικός Εξοπλισμός	100,575	108,118	108,221	7.3%
Όργανα Ακριβείας	7,036	7,210	7,149	0.5%
Μεταφορικό Υλικό	62,493	63,643	65,967	4.4%
Άλλα Βιομηχανικά Προϊόντα	5,372	5,707	5,948	0.4%
Ηλεκτρισμός, Υγραέριο, Ύδρευση	26,178	30,239	38,115	2.6%
Κατασκευές	59,959	64,251	66,955	4.5%
Έργα Πολιτικού Μηχανικού	25,466	25,469	24,955	1.7%
Συντήρηση Κτιρίων	3,754	3,872	4,165	0.3%
Υπηρεσίες	744,254	772,184	804,774	54.2%
Εμπόριο, Εστίαση, Ξενοδοχεία	146,808	150,252	152,118	10.2%
Wholesale and retail trade	114,384	116,480	116,926	7.9%
Εστίαση, Ξενοδοχεία	32,424	33,772	35,193	2.4%
Μεταφορές, Αποθήκευση	43,571	46,772	50,190	3.4%
Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες, Ασφάλειες	75,809	72,478	75,558	5.1%
Ακίνητα, Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	98,924	103,527	108,005	7.3%
Πληροφορική, Επικοινωνίες	48,774	50,589	52,079	3.5%
Επικοινωνίες	15,906	16,394	16,703	1.1%
Εκδόσεις, Ραδιοτηλεόραση, Κινηματογράφος και Ενημέρωση	32,868	34,195	35,376	2.4%
Επιχειρηματικές Δραστηριότητες	88,828	94,758	99,799	6.7%
Δημόσια Διοίκηση, Αμυνα	88,655	93,776	98,280	6.6%
Εκπαίδευση	68,546	71,599	74,294	5.0%
Υγεία, Κοινωνικές Υπηρεσίες	50,031	52,852	57,178	3.9%
Πολιτισμός	34,309	35,580	37,274	2.5%
Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία	1,251,455	1,303,238	1,354,286	91.2%
Φόροι μείον Επιδοτήσεις	126,001	126,207	130,792	8.8%
ΑΕΠ	1,377,457	1,429,445	1,485,078	100.0%
Καθαρό Εισόδημα από το Εξωτερικό	14,139	10,199	11,515	0.8%
Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα	1,391,596	1,439,644	1,496,593	100.8%

Πηγή: Bank of Korea

Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν ανά Περιοχή το έτος 2013
Σε εκατ. κορεατικά γουόν

ΑΕΠ	Σε τρέχουσες τιμές	Σε σταθερές τιμές 2010	Ποσοστό % του ΑΕΠ
ΑΕΠ Χώρας	1,427,300,654	1,375,552,868	100.0%
Seoul	320,230,208	308,556,237	22.4%

Busan	69,986,887	67,852,325	4.9%
Daegu	44,845,694	42,511,159	3.1%
Incheon	64,677,934	63,655,333	4.5%
Gwangju	29,646,229	28,593,976	2.1%
Daejeon	32,229,626	29,474,876	2.3%
Ulsan	67,701,404	69,965,768	4.7%
Gyeonggi-do	313,243,261	296,244,264	21.9%
Gangwondo	34,789,957	33,051,019	2.4%
Chungcheongbuk-do	46,735,318	45,917,380	3.3%
Chungcheongnam-do	97,183,921	96,826,423	6.8%
Jeollabuk-do	42,252,801	39,108,772	3.0%
Jeollanam-do	61,095,327	62,131,697	4.3%
Gyeongsangbuk-do	88,552,710	85,487,732	6.2%
Gyeongsangnam-do	101,015,865	93,537,662	7.1%
Jeju-do	13,113,512	12,633,870	0.9%

Πηγή: Korea Statistical Information Service

3. Εξέλιξη και Ανάλυση Βασικών Οικονομικών Μεγεθών

3.1 Οικονομικές Εξελίξεις

Η Κορέα, μετά την οικονομική κρίση της περιόδου 1997-98, που την οδήγησε σε προσφυγή στο ΔΝΤ, προέβη σε ριζικές μεταρρυθμίσεις που αύξησαν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της.

Σήμερα, η κορεατική οικονομία είναι πολύ υγιέστερη και με υψηλή ανταγωνιστικότητα. Για αυτό αντιμετώπισε με επιτυχία την οικονομική κρίση 2008-2009.

Όμως, η Κορέα είναι πλέον αναπτυγμένη χώρα και η οικονομία της δεν μπορεί να αναπτυχθεί με πολύ υψηλούς ρυθμούς, όπως στο παρελθόν.

Πράγματι, τα τελευταία χρόνια ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ κινείται σε πολύ χαμηλά επίπεδα για τα κορεατικά δεδομένα, ήτοι 2,3% το 2012, 3% το 2013, 3,3% το 2014 και 2,6% το 2015.

Σε μεγάλο βαθμό, η επιβράδυνση της οικονομίας οφείλεται στο αρνητικό διεθνές οικονομικό κλίμα και στη μειωμένη ζήτηση για βασικά κορεατικά προϊόντα, όπως τα πλοία και τα ηλεκτρονικά, αλλά και στην υποτονική εσωτερική ζήτηση, λόγω της υπερχρέωσης των νοικοκυριών και της μεγάλης ανισοκατανομής του πλούτου.

3.2 Οικονομικές Προβλέψεις

Παρά τη μείωση του βασικού επιτοκίου από την Τράπεζα της Κορέας στο 1,25% και τη λήψη μέτρων από την Κυβέρνηση για την τόνωση της οικονομίας, η οικονομική στασιμότητα συνεχίζεται, κυρίως λόγω της αδύναμης εσωτερικής ζήτησης και των δυσμενών εξελίξεων στις εξαγωγές. Ως αποτέλεσμα, πρόσφατα η Τράπεζα της Κορέας υποβάθμισε τις προβλέψεις για το 2016 σε 2,6%.

Επιπλέον, η οικονομία εξαρτάται από πάρα πολλούς αστάθμητους παράγοντες, όπως οι σχέσεις με τη Βόρεια Κορέα, οι διεθνείς οικονομικές εξελίξεις, οι τιμές του πετρελαίου και η ισοτιμία του νομίσματος.

3.3 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)

Το 2015 το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ) ήταν \$ 1.132 δις. Η συμμετοχή στο ΑΕΠ ήταν για τη γεωργία-αλιεία 1.6%, για τη μεταποίηση 48.5%, για τα ορυχεία-λατομεία 0,1%, για ηλεκτρισμό-υγραέριο-ύδρευση 3.5%, για τις κατασκευές 5.5%, για τις υπηρεσίες 40.9%.

Αναλυτικότερα η εξέλιξη της σύνθεσης του ΑΕΠ και του ΑΕΕ φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΑΕΠ ανά οικονομική δραστηριότητα σε τρέχουσες τιμές.

Σε δις κορεατικά Won.

	2012	2013	2014	% of GDP
Agriculture, forestry and fishing	56,538	56,548	57,149	1.6%
Mining and quarrying	3,895	4,442	4,576	0.1%
Manufacturing	1,748,925	1,730,095	1,728,375	48.5%
Electricity, gas and water supply	111,921	119,740	123,082	3.5%
Construction	181,880	191,566	194,824	5.5%
Services	1,368,917	1,401,089	1,456,091	40.9%
Total	3,472,075	3,503,480	3,564,096	100.0%

Πηγή: Bank of Korea

3.4 Γεωργία / Αγροτική Παραγωγή

Η σημαντικότερη καλλιέργεια είναι το ρύζι, όμως η αύξηση του βιοτικού επιπέδου επιφέρει συνεχή πτώση της ζήτησής του, ενώ αυξάνεται η κατανάλωση άλλων προϊόντων, όπως το κρέας και τα γαλακτοκομικά.

Η χώρα είναι πολύ πυκνοκατοικημένη και αντιμετωπίζει έλλειψη καλλιεργήσιμων εδαφών. Επιπλέον, η αστυφιλία επέφερε μεγάλη μείωση του αγροτικού πληθυσμού, ο οποίος αποτελείται στην πλειοψηφία του από ηλικιωμένους. Τα ανωτέρω, σε συνδυασμό και με τον πολύ μικρό γεωργικό κλήρο, έχουν ως αποτέλεσμα τη μειωμένη ανταγωνιστικότητα της κορεατικής γεωργίας.

Τελευταία η Κορέα επιδιώκει να αναπτύξει την παραγωγή ποιοτικών τροφίμων που θα προωθούνται στις διεθνείς αγορές με όχημα το κορεατικό lifestyle. Επίσης, άρχισαν να γίνονται σημαντικές επενδύσεις στη παραγωγή γεωργικών προϊόντων μέσα από καλλιέργειες με βάση την υψηλή τεχνολογία, οι οποίες μάλιστα συνάντησαν αντιδράσεις από τους παραδοσιακούς καλλιεργητές. Επίσης, μεγάλες κορεατικές επιχειρήσεις έχουν επενδύσει σε γεωργικές καλλιέργειες σε χώρες του τρίτου κόσμου.

3.5 Βιομηχανία / Βιομηχανική Παραγωγή

Οι σημαντικότεροι κλάδοι της κορεατικής οικονομίας είναι τα ηλεκτρονικά, οι ημιαγωγοί, η χαλυβουργία, η αυτοκινητοβιομηχανία, τα ναυπηγεία, η χημική βιομηχανία και οι κατασκευές.

Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην ανάπτυξη κλάδων υψηλής προστιθέμενης αξίας και στη δημιουργία μιας οικονομίας που να στηρίζεται στην τεχνολογία και τη γνώση. Τα κορεατικά προϊόντα πλέον έχουν αποκτήσει υψηλή αναγνωρισιμότητα παγκοσμίως.

Κορυφαίο παράδειγμα της τεχνολογικής προόδου της χώρας αποτελεί η ανάληψη από κορεατική κοινοπραξία, με επικεφαλής την Korea Electric Power Corporation (KEPCO), της κατασκευής και λειτουργίας τεσσάρων αντιδραστήρων στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα. Πρόκειται για συμφωνία ύψους \$ 40 δις, η οποία επιτεύχθηκε παρά τα αυξημένα μέσα πολιτικής πίεσης που διέθεταν οι αντίπαλοι της κορεατικής κοινοπραξίας από τις ΗΠΑ και τη Γαλλία. Η Κορέα θεωρεί ότι η εν λόγω συμφωνία θα αποτελέσει την απαρχή για τις εξαγωγές κορεατικής πυρηνικής τεχνολογίας και προετοιμάζεται για προσφορές σε ανάλογους διαγωνισμούς σε χώρες όπως η Τουρκία και η Ανατολική Ευρώπη.

Ανάλογη προσπάθεια καταβάλλεται και για την εξαγωγή τραίνων υψηλής ταχύτητας, συστημάτων διαχείρισης αεροδρομίων και άλλων προηγμένης τεχνολογίας προϊόντων. Ήδη οι κορεατικές επιχειρήσεις φιλοδοξούν να αναλάβουν την κατασκευή τραίνων υψηλής ταχύτητας στην Καλιφόρνια, την Κίνα, κλπ..

Η Κορέα αποτελεί την 10η χώρα διεθνώς σε κατανάλωση ενέργειας, λόγω της ανάπτυξης ενεργοβόρων κλάδων, όπως τα πετροχημικά, η βιομηχανία χάλυβα, κλπ..

Η ενεργειακή πολιτική της Κορέας επικεντρώνεται στην ανάπτυξη εκμεταλλεύσεων άντλησης πετρελαίου στο εξωτερικό και την αύξηση της παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, υγραερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με στόχο τη μείωση της συμμετοχής του πετρελαίου κάτω του 35%.

Η πράσινη ανάπτυξη, στην οποία οι Κορεάτες εντάσσουν και την πυρηνική ενέργεια, αποτελεί υψηλή προτεραιότητα. Για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δεν επιδιώκεται απλά η αύξηση της παραγωγικής δυναμικότητας, αλλά και η ανάπτυξη εγχώριας εξαγώγιμης τεχνολογίας.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η ανάπτυξη της πυρηνικής ενέργειας, δεδομένου ότι η Κορέα ήδη αποτελεί τον έκτο μεγαλύτερο παραγωγό πυρηνικής ενέργειας, ενώ έχει αναπτύξει δική της πυρηνική τεχνολογία και συγκαταλέγεται μεταξύ των ελάχιστων χωρών που έχουν τη δυνατότητα κατασκευής πυρηνικών αντιδραστήρων. Οι πυρηνικές εγκαταστάσεις της χώρας έχουν προηγμένη τεχνολογία, αλλά πρόσφατα παρουσιάσθηκε μια σειρά σκανδάλων, όπως η χρήση πλαστών πιστοποιητικών για τις προδιαγραφές κρίσιμων ανταλλακτικών ασφαλείας. Επίσης, υπήρξαν κάποιες δυσλειτουργίες σε αντιδραστήρες. Για τους λόγους αυτούς, μια σειρά αντιδραστήρων ετέθη προσωρινά εκτός λειτουργίας, με αποτέλεσμα δυσμενείς επιπτώσεις στο ενεργειακό ισοζύγιο, αλλά κυρίως η δυσφήμιση της πολύ ελπιδοφόρας κορεατικής βιομηχανίας κατασκευής πυρηνικών αντιδραστήρων.

Μεγάλη σημασία έχει η ναυπηγική βιομηχανία, η οποία αποτελούσε μέχρι πρόσφατα το μεγαλύτερο εξαγωγικό κλάδο, αλλά αντιμετωπίζει πλέον μεγάλα προβλήματα, λόγω υπερεπένδυσης, πτώσης της διεθνούς ζήτησης και έντονο ανταγωνισμό από τα κινεζικά ναυπηγεία, αλλά πρόσφατα ακόμη και από τα Ιαπωνικά, μετά τη σημαντική πτώση της ισοτιμίας του γιέν. Τόσο τα κορεατικά ναυπηγεία (Hyundai, Daewoo, Samsung), όσο και οι μεγάλες ναυτιλιακές (Hyundai, Hanjin) έχουν μετατραπεί σε προβληματικές υπερχρεωμένες επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα να πληγεί η κεφαλαιακή επάρκεια των δύο

μεγάλων κρατικών τραπεζών που κλήθηκαν να τις διασώσουν (Korea Development Bank και Korea Export Import Bank).

3.6 Υπηρεσίες

Η κορεατική οικονομία είναι έντονα προσανατολισμένη στο εξωτερικό εμπόριο, πράγμα που κάνει ιδιαίτερα σημαντική την ανάπτυξη της ναυτιλίας, των λιμενικών εγκαταστάσεων και του διαμετακομιστικού συστήματος, καθώς συμβάλλουν τα μέγιστα στην ανταγωνιστικότητα των εξαγωγών και δημιουργούν σημαντική προστιθέμενη αξία.

Τα τελευταία χρόνια καταβάλλεται προσπάθεια αύξησης της αποτελεσματικότητας του συστήματος διανομής, πράγμα που θα συμβάλει και στη μείωση των τιμών. Ανάλογη προσπάθεια καταβάλλεται και για την ανάπτυξη του χρηματοοικονομικού τομέα, η οποία όμως δεν είχε τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.

Στις προτεραιότητες της κορεατικής κυβέρνησης είναι η ανάπτυξη του τουρισμού, ο οποίος γνώρισε σημαντική αύξηση τα τελευταία χρόνια. Το ταξιδιωτικό ισοζύγιο πάντως εξακολουθεί να είναι έντονα αρνητικό, καθώς ο αριθμός των Κορεατών ταξιδιωτών στο εξωτερικό είναι σταθερά μεγαλύτερος των εισερχόμενων τουριστών. Επιπλέον, η κατά κεφαλή δαπάνη των Κορεατών τουριστών είναι υψηλότερη από την αντίστοιχη των εισερχόμενων.

Το έλλειμμα του ταξιδιωτικού ισοζυγίου το 2014 ήταν \$ 5.3 δις, σε σύγκριση με \$ 7 δις το προηγούμενο έτος. Η εξέλιξη του ταξιδιωτικού ισοζυγίου τα τελευταία χρόνια απεικονίζεται στον πίνακα που ακολουθεί.

	2012	2013	2014	2015
Ταξιδιωτικό Ισοζύγιο (δις. δολάρια)	-7.2	-7	-5.4	-9.7
Ταξιδιωτικές Εκροές (δις. δολάρια)	20.6	21.6	23.2	25
Ταξιδιωτικές Εισροές (δις δολάρια)	13.4	14.6	17.8	15.3

Πηγή: Bank of Korea

Ένα σημαντικό κομμάτι των υπηρεσιών στην Κορέα είναι το λεγόμενο Hallyu (Korea Wave). Πρόκειται για ένα κορεατικό lifestyle, που περιλαμβάνει μουσική, κινηματογράφο, τηλεόραση, μόδα, κλπ., το οποίο γνωρίζει μεγάλη επιτυχία και έχει διαδοθεί ευρέως κυρίως στην Ασία. Πέραν των άμεσων εισπράξεων, προκύπτει και πληθώρα έμμεσων οφελών, καθώς αυτό αντανακλάται θετικά και στη ζήτηση για κορεατικά προϊόντα, όπως καλλυντικά, ενδύματα, τρόφιμα, κλπ.

3.7 Πληθωρισμός

Το 2011 παρουσιάσθηκαν πληθωριστικές πιέσεις και η μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) έφτασε το 4%. Όμως, λόγω της επιβράδυνσης της οικονομίας, στη συνέχεια παρουσιάσθηκε σημαντική αποκλιμάκωση του πληθωρισμού, καθώς η μεταβολή του ΔΤΚ έπεσε στο 2.2% το 2012, ενώ το 2013 και το 2014 ήταν 1,3%, για να μειωθεί το 2015 σε μόλις 0.7%.

Η κατανάλωση κινείται σε χαμηλά επίπεδα, κυρίως λόγω της υπερχρέωσης των νοικοκυριών και της ανισότητας στην κατανομή του εισοδήματος. Μάλιστα εκφράζονται φόβοι ότι η Κορέα είναι στα πρόθυρα του αποπληθωρισμού, ακολουθώντας το παράδειγμα της Ιαπωνίας.

3.8 Αγορά Εργασίας

Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός ανέρχεται σε 26.2 εκατ. άτομα και αντιστοιχεί στο 51.4% των κατοίκων της χώρας. Η ανεργία το 2015 ήταν 3.2% με περίπου 1 εκατ. ανέργους.

Η σύνθεση της απασχόλησης του εργατικού δυναμικού είναι 5.1% στον πρωτογενή τομέα, 17.3% στο δευτερογενή, 70.5% στις υπηρεσίες και 7% στις κατασκευές. Οι τριτογενή. Οι απασχολούμενοι στον τριτογενή τομέα τα τελευταία χρόνια αυξάνονται συνεχώς.

Η κατανομή του εργατικού δυναμικού ανά οικονομική δραστηριότητα αναλύεται ως εξής:

Κλάδος της οικονομίας	Εργαζόμενοι	Ποσοστό επί της συνολικής απασχόλησης
A. Agri., forestry & hunting	1,340,000	5.1%
B.Mining	16,000	0.1%
C. Manufacturing	4,534,000	17.3%
D.Electricity, gas, steam & water supply	97,000	0.4%
E.Sewerage, waste management, materials recovery and remediation activit	87,000	0.3%
F.Construction	1,840,000	7.0%
G.Wholesale and retail trad	3,754,000	14.3%
H.Transportation	1,406,000	5.4%
I.Accommodation and food service activities	2,193,000	8.4%
J.Publishing, visual entertainment, information and communications	778,000	3.0%
K.Financial institutions & insuranc	791,000	3.0%
Real estate activities and renting and leasing	552,000	2.1%
M.Professional, scientific and technical activities	1,088,000	4.2%
N.Business facilities management and business support services	1,281,000	4.9%
O.Public administration and denfence ; compulsory social security	988,000	3.8%
P.Education servic	1,846,000	7.0%
Q.Human health and social work activities	1,840,000	7.0%
R.Arts, sports and recreation related services	403,000	1.5%
S.Membership organizations, repair and other personal services	1,280,000	4.9%
T.Activities of households as employers; undifferentiated goods- and ser	73,000	0.3%
U.Activities of extraterritorial organizations and bodies	20000	0.1%

TOTAL	26,207,000	100.0%
-------	------------	--------

Πηγή: National Statistical Office

Τομέας της οικονομίας	Εργαζόμενοι	Ποσοστό επί της συνολικής απασχόλησης
A.Agro., forestry & hunting	1,340,000	5.1%
B.Mining	16,000	0.1%
C.Manufacturing	4,534,000	17.3%
F.Construction	1,840,000	7.0%
Services	18,477,000	70.5%
TOTAL	26,207,000	100.0%

Πηγή: National Statistical Office

Το 2015 ο κατώτερος μισθός αυξήθηκε κατά 7% σε 5.580 γουόν την ώρα (5 δολάρια περίπου). Ο μέσος μισθός διαμορφώθηκε σε 2,819,807 γουόν το μήνα (2500 δολάρια) αυξημένος κατά 2.4%.

3.9 Εξωτερικό Εμπόριο

Το 2015 οι κορεατικές εξαγωγές μειώθηκαν κατά 8.9% σε \$ 526.8 δις δολάρια. Αντίστοιχα, οι εισαγωγές ήταν \$ 436.5 δις, μειωμένες 16.9%. Ως αποτέλεσμα το εμπορικό πλεόνασμα διαμορφώθηκε σε \$ 90.3 δις. Το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών έφτασε τα \$ 105.9 δις.

Τα μεγάλα εμπορικά πλεονάσματα οφείλονται, αφενός στην ανταγωνιστικότητα των κορεατικών προϊόντων, σε κλάδους όπως τα αυτοκίνητα, οι ημιαγωγοί, τα ηλεκτρονικά, οι ναυπηγήσεις, κλπ. και αφετέρου στη χαμηλή ζήτηση της κορεατικής οικονομίας που περιορίζει τις εισαγωγές, με αποτέλεσμα να έχουμε αύξηση των εμπορικών πλεονασμάτων, ακόμη και όταν πέφτουν οι εξαγωγές. Σημαντικό ρόλο έπαιξε η σχετικά χαμηλή ισοτιμία του κορεατικού νομίσματος, ιδιαίτερα απέναντι στο ιαπωνικό.

Όμως, μετά τη σημαντική υποτίμηση του ιαπωνικού γιέν, λόγω της έντονα επεκτατικής δημοσιονομικής και χρηματοοικονομικής πολιτικής της (Abenomics), το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα των κορεατικών προϊόντων έχει αρχίσει να υποχωρεί. Επίσης, με την ταχεία τεχνολογική πρόοδο των επιχειρήσεων της Κίνας, έχει αρχίσει να μικραίνει το ποιοτικό προβάδισμα, απέναντι στα κινεζικά προϊόντα. Επιπλέον, σημαντικό μέρος της παραγωγής μεταφέρθηκε στο εξωτερικό.

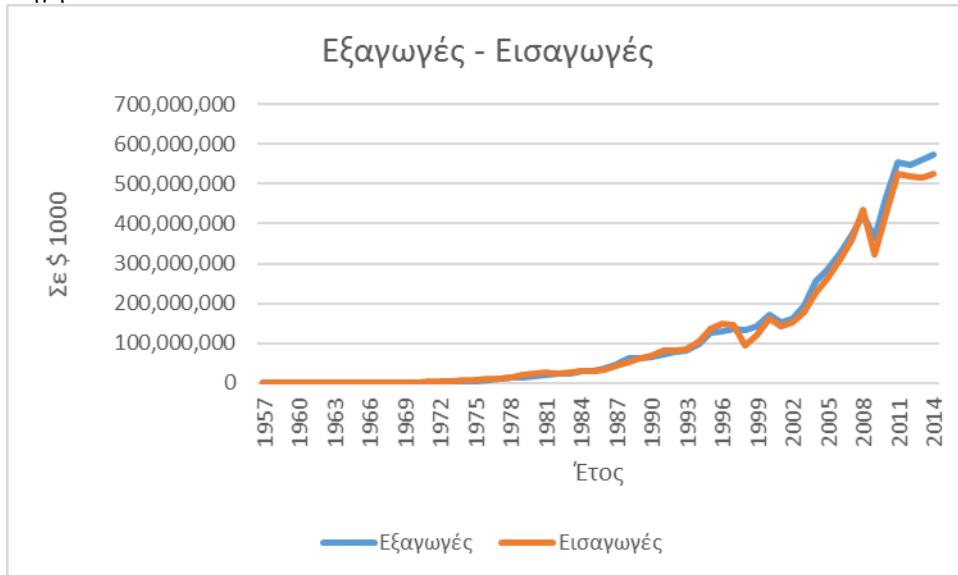
Οι ανωτέρω αρνητικές εξελίξεις, σε συνδυασμό με τη στασιμότητα σε σημαντικές αγορές στο εξωτερικό, είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση των εξαγωγών.

Η διαχρονική εξέλιξή του εξωτερικού εμπορίου φαίνεται από τον πίνακα και το διάγραμμα που ακολουθούν.

Έτος	Εξαγωγές		Εισαγωγές		Εμπορικό Ισοζύγιο	
	Αξίας σε \$ 1000	Μεταβολή %	Αξίας σε \$ 1000	Inc. Rate	Αξίας σε \$ 1000	
1957	22,202	-9.7	442,174	14.5	-419,972	
1958	16,451	-25.9	378,165	-14.5	-361,714	
1959	19,812	20.4	303,807	-19.7	-283,995	
1960	32,827	65.7	343,527	13.1	-310,700	
1961	40,878	24.5	316,142	-8.0	-275,264	

1962	54,813	34.1	421,782	33.4	-366,969
1963	86,802	58.4	560,273	32.8	-473,471
1964	119,058	37.2	404,351	-27.8	-285,293
1965	175,082	47.1	463,442	14.6	-288,360
1966	250,334	43.0	716,441	54.6	-466,107
1967	320,229	27.9	996,246	39.1	-676,017
1968	455,400	42.2	1,462,873	46.8	-1,007,473
1969	622,516	36.7	1,823,611	24.7	-1,201,095
1970	835,185	34.2	1,983,973	8.8	-1,148,788
1971	1,067,607	27.8	2,394,320	20.7	-1,326,713
1972	1,624,088	52.1	2,522,002	5.3	-897,914
1973	3,225,025	98.6	4,240,277	68.1	-1,015,252
1974	4,460,370	38.3	6,851,848	61.6	-2,391,478
1975	5,081,016	13.9	7,274,434	6.2	-2,193,418
1976	7,715,343	51.8	8,773,632	20.6	-1,058,289
1977	10,046,457	30.2	10,810,538	23.2	-764,081
1978	12,710,642	26.5	14,971,930	38.5	-2,261,288
1979	15,055,453	18.4	20,338,611	35.8	-5,283,158
1980	17,504,862	16.3	22,291,663	9.6	-4,786,801
1981	21,253,757	21.4	26,131,421	17.2	-4,877,664
1982	21,853,394	2.8	24,250,840	-7.2	-2,397,446
1983	24,445,054	11.9	26,192,221	8.0	-1,747,167
1984	29,244,861	19.6	30,631,441	16.9	-1,386,580
1985	30,283,122	3.6	31,135,655	1.6	-852,533
1986	34,714,470	14.6	31,583,900	1.4	3,130,570
1987	47,280,927	36.2	41,019,812	29.9	6,261,115
1988	60,696,388	28.4	51,810,632	26.3	8,885,757
1989	62,377,174	2.8	61,464,772	18.6	912,402
1990	65,015,731	4.2	69,843,678	13.6	-4,827,947
1991	71,870,122	10.5	81,524,858	16.7	-9,654,736
1992	76,631,515	6.6	81,775,257	0.3	-5,143,742
1993	82,235,866	7.3	83,800,142	2.5	-1,564,276
1994	96,013,237	16.8	102,348,175	22.1	-6,334,938
1995	125,057,988	30.3	135,118,933	32.0	-10,060,944
1996	129,715,137	3.7	150,339,100	11.3	-20,623,963
1997	136,164,204	5.0	144,616,374	-3.8	-8,452,171
1998	132,313,143	-2.8	93,281,754	-35.5	39,031,388
1999	143,685,459	8.6	119,752,282	28.4	23,933,177
2000	172,267,510	19.9	160,481,018	34.0	11,786,492
2001	150,439,144	-12.7	141,097,821	-12.1	9,341,323
2002	162,470,528	8.0	152,126,153	7.8	10,344,375
2003	193,817,443	19.3	178,826,657	17.6	14,990,786
2004	253,844,672	31.0	224,462,687	25.5	29,381,985
2005	284,418,743	12.0	261,238,264	16.4	23,180,479
2006	325,464,848	14.4	309,382,632	18.4	16,082,216
2007	371,489,086	14.1	356,845,733	15.3	14,643,352
2008	422,007,328	13.6	435,274,737	22.0	-13,267,409
2009	363,533,561	-13.9	323,084,521	-25.8	40,449,040
2010	466,383,762	28.3	425,212,160	31.6	41,171,601
2011	555,213,656	19.0	524,413,090	23.3	30,800,566
2012	547,869,792	-1.3	519,584,473	-0.9	28,285,319
2013	559,632,434	2.1	515,585,515	-0.8	44,046,919
2014	572,664,607	2.3	525,514,506	1.9	47,150,101
2015	526,756,503	-8.0	436,498,973	-16.9	90,257,530

Πηγή: Korea International Trade Association

Η Κορέα έχει μεγάλα εμπορικά πλεονάσματα με χώρες όπως, η Κίνα, το Χόνγκ-Κόνγκ, οι ΗΠΑ, η Σιγκαπούρη, η Ταιβάν, η Ινδία και η Βραζιλία. Αντίθετα, είχε μεγάλα εμπορικά ελλείμματα με την Ιαπωνία και τη Γερμανία, από τις οποίες προμηθεύεται κεφαλαιουχικά αγαθά, καθώς και από τη Σαουδική Αραβία, τα ΗΑΕ, το Κατάρ, λόγω των εισαγωγών πετρελαίου, όπως και με την Αυστραλία από την οποία εισάγει πρώτες ύλες. Με την Ευρωπαϊκή Ένωση τα τελευταία χρόνια το κορεατικό πλεόνασμα μετατράπηκε σε έλλειμμα, κυρίως λόγω της ευρωπαϊκής οικονομικής κρίσης.

Ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος είναι η Κίνα και ακολουθούν οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στους παρακάτω πίνακες και διαγράμματα φαίνονται οι εξαγωγές και οι εισαγωγές της Κορέας, σε σχέση με τους μεγαλύτερους εμπορικούς της εταίρους:

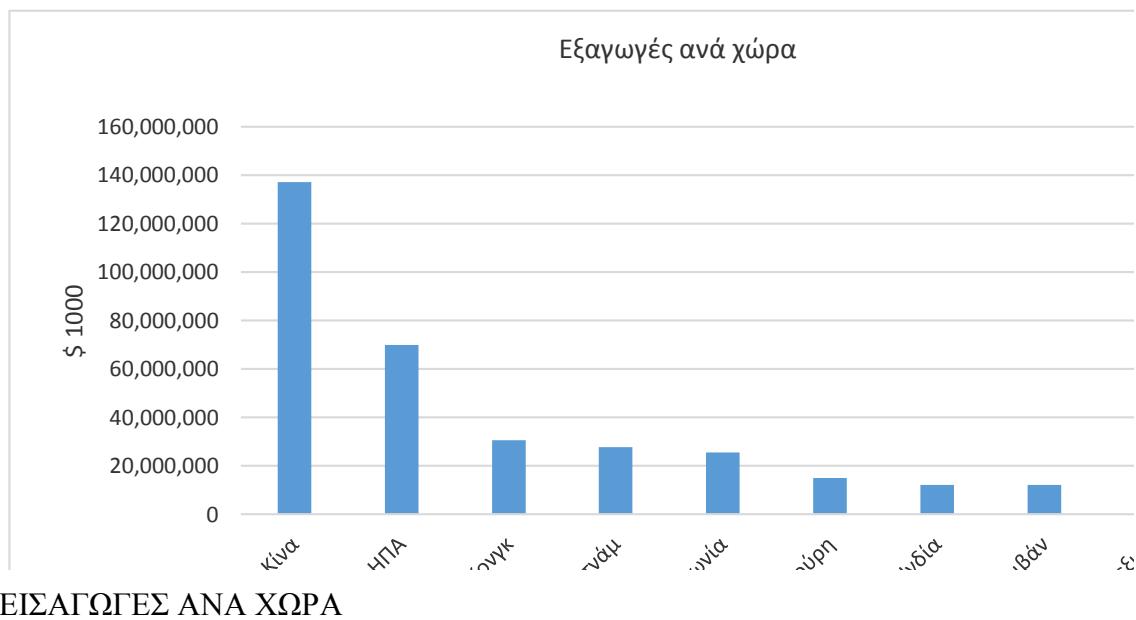
ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ

Σε χιλ. δολάρια

	2012	2013	2014	2015	Μεταβολή %
Σύνολο	547,869,792	559,632,434	572,664,607	526,756,503	-8.0
Κίνα	134,322,564	145,869,498	145,287,701	137,123,934	-5.6
ΗΠΑ	58,524,559	62,052,488	70,284,872	69,832,103	-0.6
Χονγκ Κονγκ	32,606,189	27,756,308	27,256,402	30,418,178	11.6
Βιετνάμ	15,945,975	21,087,582	22,351,690	27,770,750	24.2
Ιαπωνία	38,796,057	34,662,290	32,183,788	25,576,507	-20.5
Σιγκαπούρη	22,887,919	22,289,028	23,749,882	15,011,164	-36.8

Ινδία	11,922,037	11,375,792	12,782,490	12,029,587	-5.9
Ταιβάν	14,814,856	15,699,099	15,077,398	12,004,264	-20.4
Μεξικό	9,042,360	9,727,377	10,846,018	10,891,938	0.4
Αυστραλία	9,250,485	9,563,090	10,282,512	10,830,635	5.3
Σαουδική Αραβία	9,112,041	8,827,722	8,287,511	9,481,872	14.4
Φιλιππίνες	8,210,714	8,783,427	10,032,489	8,317,925	-17.1
Ινδονησία	13,955,030	11,568,178	11,360,656	7,872,404	-30.7
Μαλαισία	7,723,494	8,587,757	7,582,611	7,735,293	2.0
Νησιά Μάρσαλ	3,934,176	7,453,221	8,054,891	7,494,648	-7.0
Ηνωμένο Βασίλειο	4,896,879	4,727,085	5,782,610	7,390,096	27.8
Ταϊλάνδη	8,221,082	8,071,656	7,599,142	6,361,610	-16.3
Τουρκία	4,551,618	5,657,826	6,664,732	6,249,319	-6.2
Γερμανία	7,509,691	7,907,865	7,570,926	6,220,211	-17.8
HAE	6,861,716	5,737,664	7,211,628	6,076,775	-15.7
Βραζιλία	10,286,065	9,688,236	8,922,091	5,494,896	-38.4
Νορβηγία	1,061,510	1,539,407	1,669,793	4,779,031	186.2
Ρωσία	11,097,138	11,149,103	10,129,249	4,685,732	-53.7
Καναδάς	4,828,116	5,202,855	4,916,629	4,623,244	-6.0
Ολλανδία	5,058,782	5,512,228	5,296,459	4,024,075	-24.0
Ιράν	6,256,525	4,480,902	4,162,243	3,730,938	-10.4
Σλοβάκια	4,624,496	4,406,986	4,298,748	3,543,447	-17.6
Ιταλία	3,261,663	3,125,722	3,473,076	3,531,214	1.7
Πολώνια	3,677,297	3,600,729	3,849,508	2,807,488	-27.1
Γαλλία	2,598,779	3,487,970	2,639,283	2,581,265	-2.2
Λουπές Χώρες	72,029,979	70,033,343	73,057,579	62,265,960	

Πηγή: Korea International Trade Association

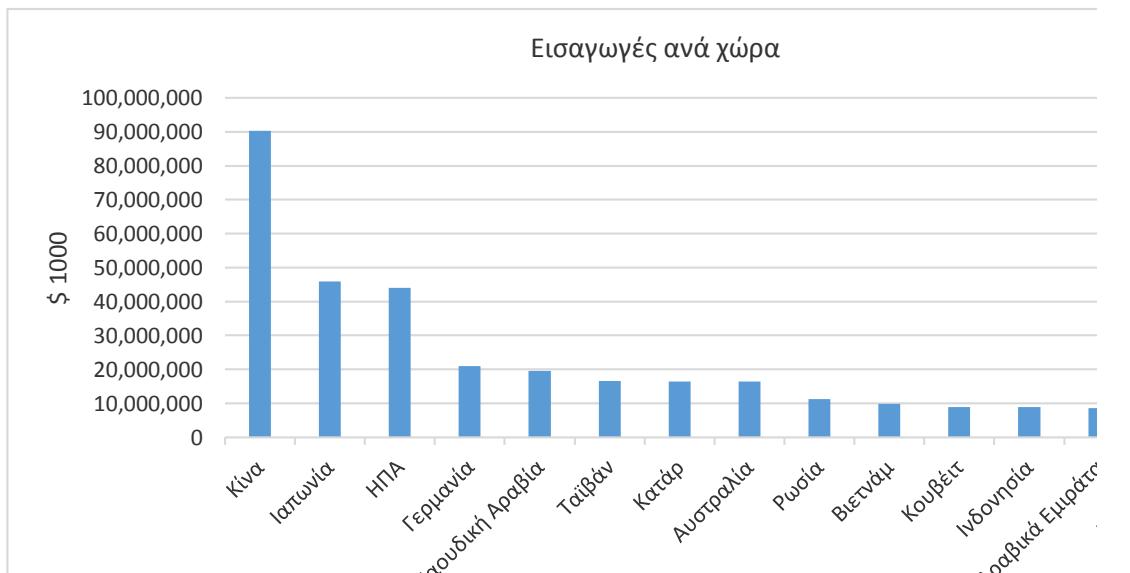
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ

Σε χιλ. δολάρια

Χώρα	2012	2013	2014	2015	Μεταβολή %
ΣΥΝΟΛΟ	519,584,473	515,585,515	525,514,506	436,498,973	-16.9
Κίνα	80,784,595	83,052,877	90,082,226	90,250,275	0.2
Ιαπωνία	64,363,080	60,029,355	53,768,313	45,853,834	-14.7
ΗΠΑ	43,340,962	41,511,916	45,283,254	44,024,430	-2.8
Γερμανία	17,645,374	19,335,968	21,298,750	20,956,544	-1.6
Σαουδική Αραβία	39,707,051	37,665,214	36,694,536	19,561,487	-46.7
Ταϊβάν	14,011,960	14,632,594	15,689,769	16,653,850	6.1
Κατάρ	25,504,675	25,873,843	25,723,055	16,474,762	-36.0
Αυστραλία	22,987,917	20,784,616	20,413,019	16,437,806	-19.5
Ρωσία	11,354,318	11,495,500	15,669,238	11,308,287	-27.8
Βιετνάμ	5,719,246	7,175,193	7,990,325	9,804,831	22.7
Κούβετ	18,297,149	18,725,097	16,892,033	8,973,358	-46.9
Ινδονησία	15,676,272	13,189,998	12,266,260	8,850,394	-27.8
Ενωμένα Αραβικά Εμιράτα	15,115,287	18,122,897	16,194,256	8,614,672	-46.8
Μαλαισία	9,796,411	11,095,821	11,097,901	8,609,437	-22.4

Σιγκαπούρη	9,676,408	10,369,435	11,303,182	7,942,129	-29.7
Ιράκ	10,227,106	9,260,666	6,687,228	6,265,691	-6.3
Γαλλία	4,924,008	6,012,939	6,823,519	6,157,606	-9.8
Ηνωμένο Βασίλειο	6,366,770	6,193,715	7,446,596	6,127,123	-17.7
Ιταλία	4,828,203	5,383,466	6,260,922	5,824,583	-7.0
Ταϊλάνδη	5,353,245	5,231,003	5,344,776	4,854,350	-9.2
Χιλή	4,676,463	4,657,503	4,810,134	4,402,094	-8.5
Ολανδία	3,994,092	4,213,728	4,605,487	4,349,307	-5.6
Ινδία	6,920,826	6,180,172	5,274,668	4,240,565	-19.6
Βραζιλία	6,085,364	5,573,117	4,907,128	4,058,698	-17.3
Καναδάς	5,247,371	4,717,331	5,442,591	3,983,082	-26.8
Μεξικό	2,591,566	2,300,742	3,268,495	3,464,245	6.0
Φιλιππίνες	3,283,935	3,706,235	3,331,239	3,251,634	-2.4
Ομάν	5,305,683	4,783,308	4,596,803	2,888,281	-37.2
Νορβηγία	5,094,367	3,655,683	2,841,303	2,627,898	-7.5
Ελβετία	2,581,096	2,715,495	2,755,335	2,454,398	-10.9
Ιράν	8,544,429	5,564,403	4,578,119	2,367,368	-48.3
Ισπανία	1,293,246	1,597,030	2,887,540	2,335,070	-19.1

Πηγή: Korea International Trade Association

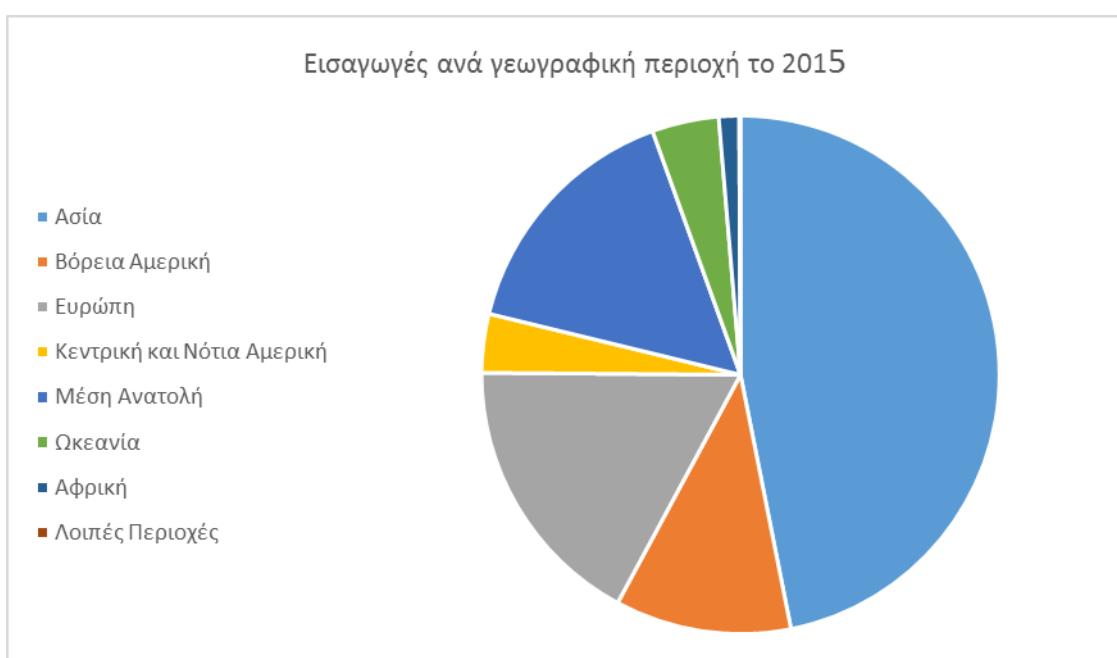
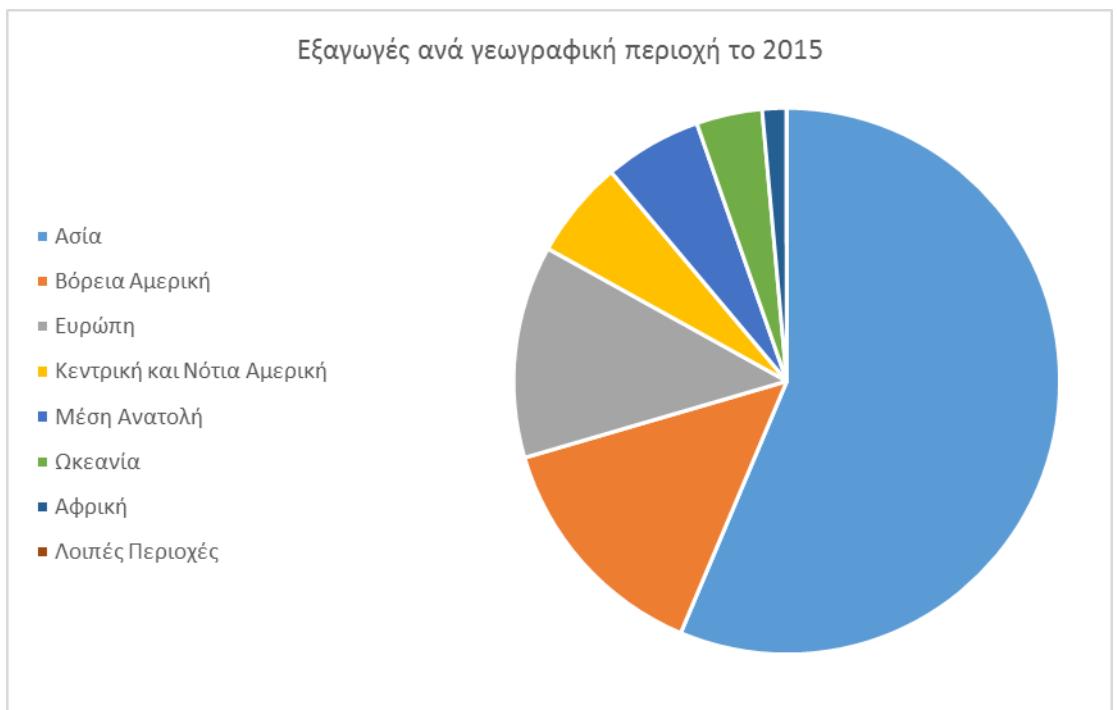
Στους πίνακες και τα διαγράμματα που ακολουθούν φαίνονται οι εξαγωγές και οι εισαγωγές της Κορέας προς και από τις σημαντικότερες οικονομικές περιοχές:

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΝΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ

Εξαγωγές και εισαγωγές ανά γεωγραφική περιοχή σε χιλ. δολάρια.

	Εξαγωγές			Εισαγωγές		
	2014	2015	Μεταβολή %	2014	2015	Μεταβολή %
Σύνολο	572,664,607	526,756,503	-8.0	525,514,506	436,498,973	-16.9
Ασία	323,701,433	296,806,278	-8.3	221,546,754	204,613,945	-7.6
Βόρεια Αμερική	75,201,501	74,455,347	-1.0	50,725,845	48,007,513	-5.4
Ευρώπη	71,646,485	66,252,555	-7.5	85,349,881	75,304,784	-11.8
Κεντρική και Νότια Αμερική	35,897,793	30,676,988	-14.5	18,294,433	15,970,810	-12.7
Μέση Ανατολή	34,785,902	30,412,562	-12.6	119,071,538	68,504,844	-42.5
Ωκεανία	21,444,309	20,556,216	-4.1	22,414,000	18,210,170	-18.8
Αφρική	9,900,916	7,559,009	-23.7	8,054,005	5,548,807	-31.1
Λοιπές Περιοχές	86,268	37,548	-56.5	58,049	338,100	482.4

Πηγή: Korea International Trade Association

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΑΝΑ ΠΡΟΙΟΝ

Τα σημαντικότερα εξαγόμενα κορεατικά προϊόντα είναι: πλοία, κινητά τηλέφωνα, πετρελαιοειδή, αυτοκίνητα και ανταλλακτικά, ηλεκτρονικά ολοκληρωμένα κυκλώματα, οθόνες LCD, ραδιοτηλεοπτικός εξοπλισμός και είδη γραφείου.

Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται οι εξαγωγές των σημαντικότερων προϊόντων της Κορέας:

		2012	2013	2014	2015	
		Εκατ. \$	Εκατ. \$	Εκατ. \$	Εκατ. \$	Μεταβολή
HS	TOTAL	547,870	559,632	572,665	526,757	-8

85	ELECTRICAL MACHINERY AND EQUIPMENT AND PARTS THERE	119,084	135,497	138,213	138,349	0.1
87	VEHICLES OTHER THAN RAILWAY OR TRAMWAY ROLLING-STO	70,074	72,772	73,345	69,024	-5.9
84	NUCLEAR REACTORS, BOILERS, MACHINERY ,AND MECHANIC	58,980	59,318	63,040	62,125	-1.5
89	SHIPS, BOATS AND FLOATING STRUCTURES	37,828	35,870	38,338	38,420	0.2
27	MINERAL FUELS.MINERAL OILS, BITUMINOUS SUBSTANCES,	57,493	54,113	52,384	33,124	-36.8
90	Optical, photographic, cinematographic, measuring,	37,612	35,943	35,901	32,520	-9.4
39	PLASTICS AND ARTICLES THEREOF	28,381	31,172	31,826	28,216	-11.3
72	IRON AND STEEL	25,375	22,270	23,944	20,153	-15.8
29	ORGANIC CHEMICALS	23,285	24,856	24,330	18,240	-25
73	ARTICLES OF IRON OR STEEL	12,467	11,180	12,655	11,167	-11.8
40	RUBBER AND ARTICLES THEREOF	9,340	8,321	8,082	6,842	-15.3
74	COPPER AND ARTICLES THEREOF	4,570	4,521	4,498	4,246	-5.6
28	INORGANIC CHEMICALS, COMPOUNDS OF PRECIOUS METALS.	3,177	3,100	3,673	3,545	-3.5
60	KNITTED OR CROCHETED FABRICS	4,070	4,088	3,931	3,516	-10.6
38	MISCELLANEOUS CHEMICAL PRODUCTS	3,247	3,476	3,578	3,286	-8.2
71	PEARLS, PRECIOUS OR SEMI-PRECIOUS STONES, PRECIOUS	6,449	3,992	3,936	3,276	-16.8
54	MAN-MADE FILAMENTS	3,452	3,479	3,479	3,119	-10.3
76	ALUMINIUM AND ARTICLES THEREOF	2,562	2,645	2,880	2,862	-0.6
48	PAPER AND PAPERBOARD,ARTICLES OF PAPER PULP,OF PAPE	3,018	3,246	3,095	2,796	-9.7
94	FURNITURE, BEDDING, MATTRESSES, CUSHIONS, LAMPS	2,056	2,403	2,384	1,967	-17.5
	OTHER PRODUCTS	35,350	37,370	39,151	39,964	2.08%

Πηγή: Korea International Trade Association

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΝΑ ΠΡΟΙΟΝ

Οι σημαντικότερες εισαγωγές της Κορέας είναι: πετρέλαιο, ηλεκτρονικά ολοκληρωμένα κυκλώματα, υγραέριο, πετρελαιοειδή, άνθρακας, εξοπλισμός ημιαγωγών, χάλυβας-προϊόντα αυτού και σιδηρομετάλλευμα.

Αναλυτικότερα, οι εισαγωγές της Κορέας ανά προϊόν παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

		2012	2013	2014	2015	
		Εκατ. \$	Εκατ. \$	Εκατ. \$	Εκατ. \$	Μεταβολή
HS	TOTAL	519,584	515,586	525,515	436,499	-16.9
27	MINERAL FUELS.MINERAL OILS, BITUMINOUS SUBSTANCES,	186,191	180,433	175,612	103,402	-41.1
85	ELECTRICAL MACHINERY AND EQUIPMENT AND PARTS THERE	66,865	72,274	75,080	77,762	3.6
84	NUCLEAR REACTORS, BOILERS, MACHINERY ,AND MECHANIC	46,424	47,450	48,809	46,455	-4.8
90	Optical, photographic, cinematographic, measuring,	18,608	17,235	17,869	18,130	1.5
72	IRON AND STEEL	23,822	20,370	21,956	15,404	-29.8
87	VEHICLES OTHER THAN RAILWAY OR TRAMWAY ROLLING-STO	9,347	10,484	13,315	15,019	12.8
29	ORGANIC CHEMICALS	14,354	14,382	14,308	12,030	-15.9
26	ORES, SLAG, ASH	18,915	16,618	16,756	12,010	-28.3
39	PLASTICS AND ARTICLES THEREOF	10,886	10,615	10,704	9,951	-7
73	ARTICLES OF IRON OR STEEL	7,803	8,515	8,904	8,006	-10.1
38	MISCELLANEOUS CHEMICAL PRODUCTS	7,235	7,116	6,843	6,494	-5.1
76	ALUMINIUM AND ARTICLES THEREOF	5,552	5,725	6,231	5,992	-3.8
28	INORGANIC CHEMICALS, COMPOUNDS OF PRECIOUS METALS.	6,008	5,919	5,867	5,778	-1.5
74	COPPER AND ARTICLES THEREOF	6,627	6,245	6,424	5,480	-14.7

62	ARTICLES OF APPAREL AND CLOTHING ACCESSORIES, NOT	4,006	4,898	5,574	5,372	-3.6
30	PHARMACEUTICAL PRODUCTS	4,153	4,244	4,861	4,761	-2.1
88	AIRCRAFT, SPACECRAFT AND PARTS THEREOF	2,983	2,908	2,994	3,725	24.4
3	FISH, CRUSTACEANS, MOLLUSCS, OTHER AQUATIC INVERTE	3,218	3,136	3,636	3,720	2.3
10	CEREALS	4,604	4,832	4,204	3,707	-11.8
2	MEAT, EDIBLE MEAT OFFAL	2,871	2,691	3,373	3,673	8.9
71	PEARLS, PRECIOUS OR SEMI-PRECIOUS STONES, PRECIOUS	3,901	3,693	3,743	3,551	-5.1
44	WOOD AND ARTICLES OF WOOD, WOOD SHARCOAL	2,552	2,871	3,366	3,113	-7.5
70	GLASS AND CLASSWARE	3,840	3,472	2,759	2,433	-11.8
	OTHER PRODUCTS	58,819	59,460	62,327	60,531	-2.88%

Πηγή: Korea International Trade Association

4. Επενδύσεις

4.1 Κορεατικές Άμεσες Επενδύσεις στο Εξωτερικό

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Korea Import Export Bank, οι συνολικές άμεσες επενδύσεις της Κορέας στο εξωτερικό το 2015 έφτασαν τα \$ 309 δις.

Οι κορεατικές άμεσες επενδύσεις στο εξωτερικό μακροχρόνια ακολουθούν ανοδική πορεία. Το 2015 οι άμεσες επενδύσεις στο εξωτερικό ήταν \$ 27.2 δις, μειωμένες κατά 0.9%.

Στον πίνακα και το διάγραμμα που ακολουθούν παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη των συνολικών κορεατικών άμεσων επενδύσεων στο εξωτερικό για την περίοδο από το 1980 έως το 2015.

Ετος	Άμεσες Επενδύσεις 1000 \$	Μεταβολή %
1980	145,196	
1981	56,995	60.7%
1982	115,837	-103.2%
1983	168,913	-45.8%

1984	50,186	70.3%
1985	112,966	-125.1%
1986	316,105	-179.8%
1987	409,616	-29.6%
1988	231,374	43.5%
1989	571,422	-147.0%
1990	1,073,738	-87.9%
1991	1,318,370	-22.8%
1992	1,355,700	-2.8%
1993	1,449,638	-6.9%
1994	2,357,349	-62.6%
1995	3,231,094	-37.1%
1996	4,558,685	-41.1%
1997	3,882,290	14.8%
1998	4,805,503	-23.8%
1999	3,402,021	29.2%
2000	5,289,636	-55.5%
2001	5,366,270	-1.4%
2002	4,058,659	24.4%
2003	4,788,483	-18.0%
2004	6,564,679	-37.1%
2005	7,288,356	-11.0%
2006	11,877,012	-63.0%
2007	22,700,722	-91.1%
2008	24,040,386	-5.9%
2009	20,731,097	13.8%
2010	24,658,397	-18.9%
2011	29,082,887	-17.9%
2012	28,540,481	1.9%
2013	30,192,739	-5.8%
2014	26,998,787	10.6%
2015	27,230,627	-0.9%

Total	309,022,216
-------	-------------

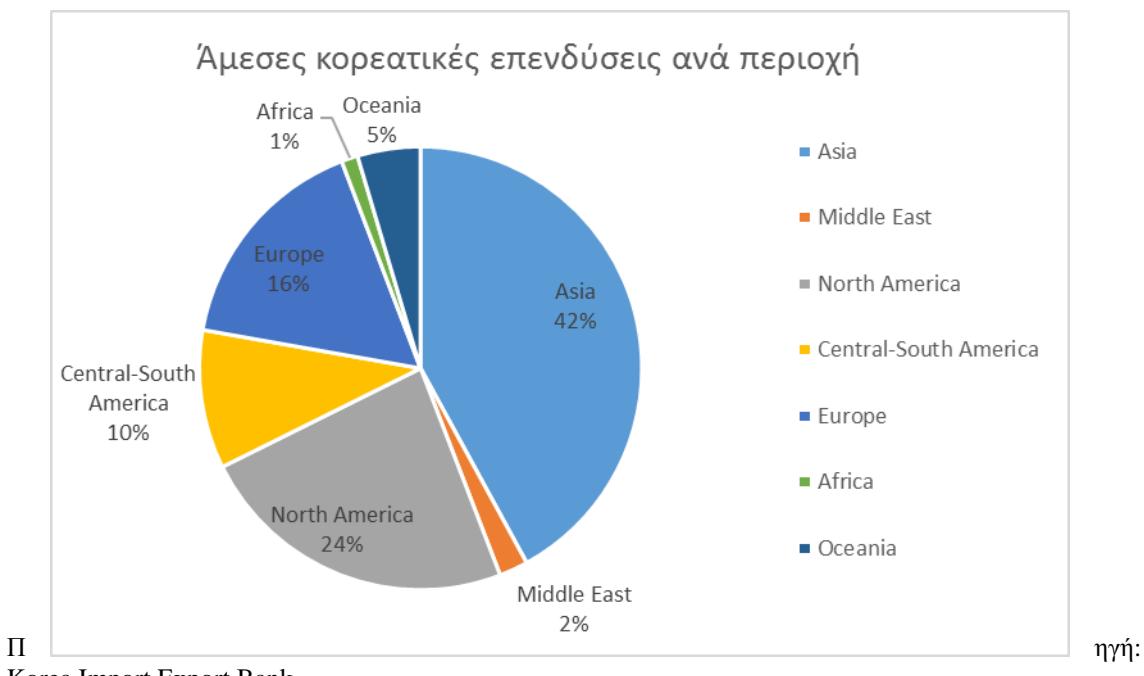
Πηγή: Korea Import Export Bank

Το 42.0% των συνολικών κορεατικών άμεσων επενδύσεων κατευθύνθηκαν προς τις ασιατικές χώρες. Ακολουθεί η Βόρεια Αμερική με 23.5%, η Ευρώπη με 16.4% και η Κεντρική και Νότια Αμερική με 10.1%.

Η γεωγραφική κατανομή των συνολικών κορεατικών άμεσων επενδύσεων στο εξωτερικό μέχρι το έτος 2015 φαίνεται από τον πίνακα και το διάγραμμα που ακολουθούν.

Γεωγραφική Περιοχή	Άμεσες Επενδύσεις 1000 \$	Μερίδιο %
Total	309,022,215	100.0%
Asia	129,940,236	42.0%
Middle East	6,572,921	2.1%
North America	72,514,051	23.5%
Central-South America	31,177,718	10.1%
Europe	50,710,289	16.4%
Africa	3,784,452	1.2%
Oceania	14,322,549	4.6%

Η Κίνα και οι ΗΠΑ είναι οι σημαντικότεροι αποδέκτες κορεατικών άμεσων επενδύσεων, με την Κίνα να αποκτά πολύ μεγάλη σημασία τα τελευταία χρόνια. Στην Ελλάδα έχουν πραγματοποιηθεί συνολικά επενδύσεις μόλις \$ 8,9 εκατ., οι οποίες αφορούν κυρίως εμπορικά δίκτυα.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι συνολικές μέχρι και το 2015 άμεσες κορεατικές επενδύσεις στις κυριότερες χώρες.

Country	Invested Amount \$ 1000
Total	309,022,215
Greece	8,938
U.S.A.	63,042,265
China	52,078,023

Hong Kong	17,808,944
Vietnam	12,710,293
Cayman Islands	10,543,877
Australia	11,247,299
Netherlands	10,515,802
Canada	9,471,785
Indonesia	8,946,925
U.K.	10,321,027
Singapore	7,643,003
Japan	6,880,937
Brazil	6,579,700
Malaysia	4,517,875
Mexico	4,105,707
India	3,908,344
Germany	4,345,392
Myanmar	2,468,601
Cambodia	2,074,539
Peru	1,833,153
Philippines	3,291,134
Ireland	3,215,756
Iraq	345,254
Kazakstan	2,516,544
Luxembourg	1,963,423
Panama	2,620,131
Saudi Arabia	2,964,873
Russia	2,281,605
Thailand	2,299,256
Bermuda	2,735,779
Marshall Islands	1,609,866
Guernsey	1,020,019
France	2,142,460
Norway	1,948,761
Madagascar	1,648,332
Belgium	1,782,785
Poland	1,441,201
Yemen	1,294,493
Jersey	1,285,267
U.A.E	1,074,648
Turkey	1,340,971
Czech Republic	1,183,911
Uzbekistan	639,806
Slovak Republic	1,228,205
Spain	968,422
British Virgin Islands	817,362
Cyprus	623,911
Laos	306,956
Mongolia	428,842
Romania	618,136

Πηγή: Korea Import Export Bank

Οι κορεατικές άμεσες επενδύσεις στο εξωτερικό αποσκοπούν στη παραγωγή βιομηχανικών προϊόντων με χαμηλότερο κόστος, στην εξασφάλιση πρόσβασης σε ξένες

αγορές, στην δημιουργία εμπορικών δικτύων, στην εξασφάλιση πρώτων υλών, στη διευκόλυνση της χρηματοδότησης των κορεατικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό και στην αξιοποίηση επιστημονικού δυναμικού για έρευνα και ανάπτυξη.

Σημαντικό μέρος των κορεατικών άμεσων επενδύσεων σε βιομηχανικές δραστηριότητες κατευθύνεται σε χώρες φθηνού κόστους όπως η Κίνα, οι Ασιατικές Χώρες και οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Επίσης, πραγματοποιούνται μεγάλες επενδύσεις στην Κεντρική Ασία, τη Μέση Ανατολή, τη Νότια-Κεντρική Αμερική και σε αφρικανικές χώρες, οι οποίες αποσκοπούν στην εξασφάλιση πρώτων υλών. Το βασικό κίνητρο για επενδύσεις σε αναπτυγμένες χώρες είναι η εξασφάλιση πρόσβασης στην αγορά.

Το 36,9% των συνολικών κορεατικών άμεσων επενδύσεων στο εξωτερικό αφορά σε βιομηχανικές δραστηριότητες. Ακολουθούν τα ορυχεία-λατομεία με 18,5% και το εμπόριο με 11,2%.

Αναλυτικότερα η κατανομή των συνολικών κορεατικών άμεσων επενδύσεων στο εξωτερικό ανά κλάδο φαίνεται από τον πίνακα και το διάγραμμα που ακολουθούν.

Industry	Invested Amount \$ 1000
Total	309,022,215
Agriculture, forestry and fishing	1,705,266
Mining and quarrying	56,471,543
Manufacturing	107,442,709
Electricity, gas, steam and water supply	5,969,781
Sewerage, waste management, materials recovery and remediation activities	91,165
Construction	8,213,085
Wholesale and retail trade	34,009,915
Transportation	5,326,779
Accommodation and food service activities	4,336,335
Information and communications	7,308,441
Financial and insurance activities	30,629,508
Real estate activities and renting and leasing	26,075,079
Professional, scientific and technical activities	17,649,727
Business facilities management and business support services	811,035
Public administration and defence ; compulsory social security	16,600
Education	348,709
Human health and social work activities	270,783
Arts, sports and recreation related services	1,768,197
Membership organizations, repair and other personal services	575,912
Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use	1,195
Activities of extraterritorial organizations and bodies	450

Πηγή: Korea Import Export Bank

4.2. Ξένες Άμεσες Επενδύσεις στην Κορέα

Οι ΑΞΕ στη Νότια Κορέα το 2015 έφτασαν σε ύψος ρεκόρ, καθώς με βάσει τα δηλωθέντα μεγέθη ήταν \$ 20.9 δις, αυξημένες κατά 10%.

Ο σημαντικότερος επενδυτής το 2015 ήταν οι ΗΠΑ με ΑΞΕ \$ 5,5 δις, αυξημένες κατά 51.8%. Οι επενδύσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) σημείωσαν κάθετη πτώση κατά 61,6% και περιορίσθηκαν σε \$ 2.5 δις. Οι ιαπωνικές επενδύσεις μειώθηκαν κατά 33% σε \$ 1.7 δις, ενώ οι κινεζικές αυξήθηκαν κατά 66.4% σε \$ 2 δις.

Οι αυξημένες επενδύσεις από την Κίνα οφείλονται στην εμβάθυνση των διμερών σχέσεων τα τελευταία χρόνια, αλλά και στην πολιτική της χώρας αυτής για ενθάρρυνση των επενδύσεων της στο εξωτερικό, στο πλαίσιο της επιδίωξης παγκοσμιοποίησης της οικονομίας της. Η σύναψη Συμφωνίας Ελευθέρων Συναλλαγών Κορέας και Κίνας, θα συμβάλει στην περαιτέρω αύξηση του διμερούς εμπορίου και των επενδύσεων.

Το 2015 οι ΑΞΕ ανά οικονομική δραστηριότητα ήταν για τη βιομηχανία \$ 4,6 δις, δηλαδή το 21.8% των συνολικών επενδύσεων. Αντίστοιχα στις υπηρεσίες επενδύθηκαν \$ 14.7 δις, δηλαδή το 70.4% του συνόλου.

Η τάση των ξένων επενδύσεων στην Κορέα τα τελευταία χρόνια είναι ανοδική και έχει συμβάλει τα μέγιστα στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της κορεατικής οικονομίας, στη δημιουργία υψηλής στάθμης θέσεων εργασίας και στην εξασφάλιση της προμήθειας σημαντικών ενδιάμεσων προϊόντων για τις κορεατικές βιομηχανίες.

Οι ξένες άμεσες επενδύσεις στην Κορέα ανά χώρα προέλευσης έχουν ως εξής:

Country	2014		2015	
	Number of Reported Case	Reported Amount	Number of Reported Case	Reported Amount
		\$1,000		\$1,000
Total	2,463	19,003,095	2,699	20,910,388
Europe	398	6,689,557	401	2,700,336
Greece	2	197	0	0
Germany	59	224.932	75	535.804
United Kingdom	79	432.424	63	259.254
France	35	212.475	34	102.952
Italy	23	24.071	15	30.496
Belgium	5	78.787	4	67.2
Netherlands	45	2,380,448	70	475.663
Denmark	5	48.6	11	48.489
Luxembourg	13	1,920,125	15	185.805
Ireland	6	447.68	3	18.91
Finland	3	4.504	8	5.405
Sweden	6	273.086	5	8.499
Norway	10	18.964	8	2.343
Switzerland	30	134.843	19	195.096
Austria	11	13.945	7	3.937
Spain	11	15.642	10	7.113
Liechtenstein	1	1	0	0
Portugal	0	0	0	0
Czech Republic	0	0	1	2
Cyprus	1	300	1	90
Turkey	4	1.615	8	2.156

Iceland	0	0	0	0
Hungary	0	0	1	647
Russia	35	29.309	16	5.521
Ukraine	0	0	0	0
Poland	2	1.5	2	1.585
Malta	12	425.11	21	740.991
Azerbaijan	0	0	1	95
Serbia and Montenegro	0	0	0	0
Belarus	0	0	0	0
Bulgaria	0	0	1	95
Romania	0	0	2	189
Others (Europe)	0	0	0	0
EU	318	6,503,826	349	2,495,125
Greece	2	197	0	0
Germany	59	224.932	75	535.804
United Kingdom	79	432.424	63	259.254
France	35	212.475	34	102.952
Italy	23	24.071	15	30.496
Belgium	5	78.787	4	67.2
Netherlands	45	2,380,448	70	475.663
Denmark	5	48.6	11	48.489
Luxembourg	13	1,920,125	15	185.805
Ireland	6	447.68	3	18.91
Finland	3	4.504	8	5.405
Sweden	6	273.086	5	8.499
Austria	11	13.945	7	3.937
Spain	11	15.642	10	7.113
Portugal	0	0	0	0
Czech Republic	0	0	1	2
Cyprus	1	300	1	90
Hungary	0	0	1	647
Poland	2	1.5	2	1.585
Malta	12	425.11	21	740.991
Bulgaria	0	0	1	95
Romania	0	0	2	189
Americas	455	5,016,872	556	8,445,553
United States	305	3,609,141	390	5,478,526
Mexico	7	10.932	1	800
Chile	1	210	1	280
Canada	51	572.071	52	1,268,362
Brazil	1	95	2	188
Panama	1	259	3	152
Bahamas	0	0	1	1.8
Bermuda	7	338.19	5	135.79

Cayman Islands	46	220.143	54	282.114
Virgin Islands	37	263.536	50	1,277,297
Barbados	2	50	0	0
Venezuela	0	0	0	0
Belize	1	95	0	0
Uruguay	2	1.89	0	0
Paraguay	0	0	0	0
Ecuador	1	259	1	60
Dominican Republic	0	0	1	85
Commonwealth of Dominica	0	0	1	100
Others (America)	0	0	0	0
Asia	1.495	6,787,784	1.629	8,356,555
Bangladesh	13	1.477	8	593
Nepal	8	931	13	1.195
Samoa	7	2.136	3	44.528
Indonesia	11	55.634	7	882
Japan	352	2,487,648	315	1,665,074
China	525	1,189,362	685	1,978,346
Thailand	13	1.983	12	51.846
Brunei	1	88	0	0
Vietnam	4	940	9	1.418
Mongolia	12	2.054	10	1.048
Hong Kong	202	1,061,042	258	1,514,920
Taiwan	31	103.003	30	204.216
Singapore	161	1,672,654	148	2,521,053
India	9	1.558	10	2.537
Australia	24	139.833	31	85.193
Pakistan	52	8.201	38	4.286
New Zealand	6	932	3	498
Philippines	11	5.872	12	187.003
Maylasia	18	28.234	20	89.543
Laos	0	0	0	0
Kazakhstan	2	195	5	683
Myanmar	1	100	3	415
Sri Lanka	4	397	2	180
Afghanistan	5	559	2	132
Uzbekistan	17	1.771	6	568
Cambodia	3	20.192	3	299
Kyrgyzstan	6	688	1	100
Labuan	0	0	0	0
Others (Asia)	2	300	0	0
Middle East	67	225.002	74	1,381,749
Jordan	13	1.895	13	1.539

Iran	0	0	2	1.094
Lebanon	0	0	0	0
Saud Arabia	5	192.077	3	1,127,330
Kuwait	0	0	1	93
Yemen	8	1.56	16	2.654
Bahrain	2	10.674	0	0
Israel	4	1.116	1	587
Syria	11	1.076	5	464
United Arab Emirates	13	14.041	15	245.49
Iraq	5	1.784	10	1.573
Qatar	0	0	1	180
Afghanistan	2	200	7	746
Others (Middle East)	4	578	0	0
Africa	58	283.031	46	25.815
Cameroon	1	95	1	100
Lybia	18	2.025	12	1.176
Liberia	1	2	0	0
Nigeria	12	1.393	3	285
Mauritius	1	150	0	0
Ghana	0	0	9	8.825
Algeria	0	0	0	0
South Africa	1	255	0	0
Burkina Faso	0	0	0	0
Seychelles	2	269.724	5	6.409
Sudan	2	397	3	292
Ivory Coast	0	0	1	7.5
Egypt	15	1.48	11	1.141
Tunisia	0	0	1	86
Morocco	2	314	0	0
Kenya	1	5	0	0
Angola	1	98	0	0
Others (Africa)	1	100	0	0
OECD	1.092	13,054,394	1.15	10,451,807
United States	305	3,609,141	390	5,478,526
Mexico	7	10.932	1	800
Japan	352	2,487,648	315	1,665,074
Germany	59	224.932	75	535.804
United Kingdom	79	432.424	63	259.254
France	35	212.475	34	102.952
Italy	23	24.071	15	30.496
Belgium	5	78.787	4	67.2
Netherlands	45	2,380,448	70	475.663
Denmark	5	48.6	11	48.489

Luxembourg	13	1,920,125	15	185.805
Ireland	6	447.68	3	18.91
Finland	3	4.504	8	5.405
Sweden	6	273.086	5	8.499
Norway	10	18.964	8	2.343
Switzerland	30	134.843	19	195.096
Austria	11	13.945	7	3.937
Spain	11	15.642	10	7.113
Greece	2	197	0	0
Portugal	0	0	0	0
Czech Republic	0	0	1	2
Canada	51	572.071	52	1,268,362
Australia	24	139.833	31	85.193
New Zealand	6	932	3	498
Turkey	4	1.615	8	2.156
Iceland	0	0	0	0
Hungary	0	0	1	647
Poland	2	1.5	2	1.585
APEC	1.751	10,968,888	1.981	15,053,480
United States	305	3,609,141	390	5,478,526
Mexico	7	10.932	1	800
Chile	1	210	1	280
Indonesia	11	55.634	7	882
Japan	352	2,487,648	315	1,665,074
China	525	1,189,362	685	1,978,346
Thailand	13	1.983	12	51.846
Brunei	1	88	0	0
Vietnam	4	940	9	1.418
Canada	51	572.071	52	1,268,362
Hong Kong	202	1,061,042	258	1,514,920
Taiwan	31	103.003	30	204.216
Singapore	161	1,672,654	148	2,521,053
Australia	24	139.833	31	85.193
New Zealand	6	932	3	498
Philippines	11	5.872	12	187.003
Maylasia	18	28.234	20	89.543
Russia	35	29.309	16	5.521
ASEAN	223	1,785,697	214	2,852,457
Indonesia	11	55.634	7	882
Thailand	13	1.983	12	51.846
Brunei	1	88	0	0
Vietnam	4	940	9	1.418
Singapore	161	1,672,654	148	2,521,053
Philippines	11	5.872	12	187.003
Maylasia	18	28.234	20	89.543

Laos	0	0	0	0
Myanmar	1	100	3	415
Cambodia	3	20.192	3	299
Other	2	850	3	379
OTHERS	2	850	3	379

Source: Ministry of Trade, Industry and Energy

Οι ξένες άμεσες επενδύσεις στην Κορέα ανά οικονομική δραστηριότητα κατανέμονται ως εξής:

KSIC Classification	2014		2015	
	Number of Reported Case	Reported Amount	Number of Reported Case	Reported Amount
		\$1,000	\$1,000	
Total	2.463	19,003,095	2.699	20,910,388
Agriculture, Fishing, Mining Sector				
Agriculture, Forestry	19	15.634	14	6.02
Fishing	2	4.757	1	1.052
Mining	2	10.727	3	381
Manufacturing Sector				
Food Product	509	7,648,813	562	4,564,433
Textiles	32	159.545	33	226.118
Paper, Wood	15	35.312	15	363.367
Chemicals	5	25.07	6	2.147
Pharmaceuticals	74	3,178,355	84	1,717,316
Non-metal	10	58.694	23	123.19
Metal	14	2,108,898	15	35.269
Machinery, Equipments	45	151.931	47	77.783
Electronic/Electrical	98	906.933	108	527.099
Motor Vehicles	127	599.616	140	1,183,850
Other Manufacturing	62	321.563	50	266.579
Service Sector				
Wholesale, Retail	27	102.895	41	41.716
Accommodation, Food Service	851	986.232	864	1,180,694
Transportation, Storage	117	741.731	139	655.465
Telecommunication	99	428.804	164	726.889
Finance, Insurance	4	17.965	9	22.566
	125	1,790,755	160	6,068,107

Real estate	221	2,728,753	218	2,777,888
Administrative, Support Service	412	4,153,208	438	2,021,861
Art, Entertainment, Recreation	50	229.426	59	1,194,296
Other Services	27	111.216	42	83.318
Electricity, Gas, Water Supply, Construction	29	150.558	30	1,608,851
Electricity, Gas	12	136.791	4	188.656
Water Supply	0	0	0	0
Construction	10	10.281	17	1,412,511
Specialized Construction	7	3.486	9	7.684

5. Χρηματιστήριο

Το 2015 ο γενικός δείκτης KOSPI έκλεισε στις 1,961.31 μονάδες, αυξημένος κατά 2.4% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Το συνολικό ετήσιο και το μέσο ημερήσιο ύψος συναλλαγών ήταν 1,327 τρις γουόν και 5.4 τρις γουόν, με αύξηση 36.0% και 34.3% αντιστοίχως. Η κεφαλαιοποίηση της αγοράς αυξήθηκε κατά 4.2% και έφτασε τα 1,243 τρις γουόν.

Ο δείκτης KOSDAQ (επιχειρήσεις τεχνολογίας) το 2015 έκλεισε στις 682.35 μονάδες με αύξηση 25.7%, με μέσο ημερήσιο ύψος συναλλαγών \$ 3.5 τρις γουόν. Στην αγορά KONEX που δημιουργήθηκε το 2013 για τη χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, εντός του 2015 έγιναν 49 εισαγωγές επιχειρήσεων και η κεφαλαιοποίησή της έφτασε τα 3.95 τρις γουόν.

Η υψηλή ρευστότητα σε συνδυασμό με τη μεταβλητότητα στις αγορές οδήγησε σε αύξηση των συναλλαγών στην αγορά παραγώγων, μέσω ημερήσιο όγκο συναλλαγών 3.24 εκατ. συμβολαίων και ημερήσια αξία συναλλαγών 41.2 τρις γουόν.

6. Κρατικός Προϋπολογισμός

Στον προϋπολογισμό του 2016 οι προβλεπόμενες δαπάνες είναι αυξημένες κατά 3% και ανέρχονται σε 386.7 τρις γουόν (\$ 332 δις). Οι εισπράξεις θα αυξηθούν κατά 2.4% σε 391.5 τρις γουόν (\$ 336 δις). Το έλλειμμα θα είναι 4.8 τρις γουόν (0.3% του ΑΕΠ) και αν συνυπολογιστούν οι κοινωνικές ασφαλίσεις 37 τρις γουόν (\$ 31.7 δις), δηλαδή (2.3% του ΑΕΠ). Το Δημόσιο Χρέος υπολογίζεται ότι θα φτάσει τα 645.2 τρις γουόν (\$ 553.8 δις), δηλαδή το 40.1% του ΑΕΠ. Είναι προφανές ότι τα ελλείμματα του δημοσίου είναι πολύ χαμηλά σε σύγκριση με τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ, αλλά αυξάνονται ταχύτατα.

7. Οικονομικό - Επιχειρηματικό Περιβάλλον

Η Κορέα, λόγω της μη ανταγωνιστικής της γεωργίας και της ύπαρξης ισχυρής ομάδας πίεσης εκ μέρους των αγροτών, συγκαταλέγεται μεταξύ των πλέον αμυντικών χωρών σε θέματα απελευθέρωσης της αγοράς γεωργικών προϊόντων.

Ο μέσος δασμός στο σύνολο των προϊόντων είναι 12,8%, σε σύγκριση 7,5% που είναι ο αντίστοιχος μέσος όρος των χωρών του ΟΟΣΑ. Ειδικότερα όμως για τα γεωργικά προϊόντα ο μέσος δασμός είναι 52,2%, σε σύγκριση με μέσο όρο 17% στις χώρες του ΟΟΣΑ. Σε ορισμένες περιπτώσεις οι δασμοί υπερβαίνουν το 200%. Ειδικότερα για τα βιομηχανικά προϊόντα η δασολογική προστασία είναι αρκετά μικρότερη με μέσο δασμό 6,7%, σε σύγκριση με 5,5% στις χώρες του ΟΟΣΑ.

Βέβαια από 1/7/2011 που ετέθη σε ισχύ η Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών, οι δασμοί για τα περισσότερα προϊόντα καταργήθηκαν ή μειώνονται σταδιακά ανάλογα με την προβλεπόμενη μεταβατική περίοδο.

Επιπλέον, υπάρχουν διάφοροι φόροι πολυτελείας ή ειδικού σκοπού που επίσης επιβαρύνουν τα εισαγόμενα προϊόντα.

Πέραν όμως των δασμών και των φόρων, υπάρχει και μια σειρά από μη δασμολογικά εμπόδια, όπως ιδιάζοντα πρότυπα, φυτούγειονομικά εμπόδια, κανονισμοί συσκευασίας, γραφειοκρατικά προβλήματα, κλπ.

Η αξιοποίηση των επιχειρηματικών ευκαιριών που υπάρχουν στην Κορέα, προϋποθέτει ότι οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες θα έχουν συνέχεια και συνέπεια στις προσπάθειές τους. Απαιτείται διαρκής παρουσία στην αγορά, με συχνές επισκέψεις για να καλλιεργηθούν οι κατάλληλοι επιχειρηματικοί δεσμοί.

Το Γραφείο ΟΕΥ μπορεί να υποστηρίξει αυτές τις επιχειρηματικές προσπάθειες, παρέχοντας χρήσιμη πληροφόρηση και συστήνοντας τις κατάλληλες επαφές.

Η εξεύρεση του κατάλληλου αντιπροσώπου ή εισαγωγέα αποτελεί βασική προϋπόθεση για την είσοδο στην αγορά. Βέβαια, χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή για την επιλογή της κατάλληλης συνεργασίας. Οι συμβάσεις αντιπροσώπευσης πρέπει να μελετώνται πολύ προσεκτικά, με βάση και τις συμβουλές νομικού συμβούλου.

Ιδιαίτερη σημασία έχει ο τρόπος παρακολούθησης της συμφωνίας και η πρόβλεψη δυνατότητας τερματισμού της, σε περίπτωση κακής εφαρμογής της ή ανεπαρκών εμπορικών επιδόσεων. Σε περιπτώσεις πρωτοποριακών προϊόντων πρέπει να δίδεται πολύ μεγάλη προσοχή στην προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων. Να σημειωθεί ότι είναι πολύ συχνό το φαινόμενο αντιγραφής των προϊόντων.

Για τις επιχειρήσεις που θέλουν να εγκατασταθούν στην Κορέα υπάρχουν οι εξής δυνατότητες: 1. Ίδρυση θυγατρικής επιχείρησης 2. Ίδρυση υποκαταστήματος και 3. Γραφείο συνδέσμου, το οποίο δεν έχει φορολογικές υποχρεώσεις, αλλά ούτε μπορεί να διενεργεί εμπορικές συναλλαγές.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθυνθούν στο Γραφείο του KOTRA που είναι αρμόδιο για την υποστήριξη των ξένων επενδυτών (One Stop Shop), τα στοιχεία του οποίου είναι τα εξής:

Investment Consulting Center

Tel.: 1600-7119, Fax: (02) 3497-1611

Languages spoken: English, Japanese, Korean

Address: IKP Building, 2nd fl., 300-6, Yeomgok-dong, Seocho-gu, Seoul

Εναλλακτικά, η πρώτη επαφή μπορεί να γίνει και με το γραφείο του KOTRA στην

Ελλάδα ως εξής:

Korea Business Center (KOTRA)

Διεύθυνση: 6ος όροφος, Χατζηγιάννη Μέξη 5, 115 28, Αθήνα
 Τηλ: +30) 210 6561596 / 210-6544181
 Φαξ: +30) 210 6543508
kotraath@gmail.com
<http://www.kotra.gr/index.jsp>

Η διαδικασία ανοίγματος επιχείρησης προϋποθέτει την ύπαρξη διεύθυνσης που θα αποτελέσει την έδρα της επιχείρησης και περιλαμβάνει τα εξής στάδια:

1. Δήλωση της επένδυσης στο Invest Korea (KOTRA) ή σε τράπεζα συναλλάγματος, από τον επενδυτή ή εκπρόσωπό του. Η έκδοση του απαιτούμενου πιστοποιητικού δήλωσης της επένδυσης εκδίδεται άμεσα.
2. Εμβάζονται τα κεφάλαια προς επένδυση, σε περίπτωση που πρόκειται για εξαγορά επιχείρησης ή συμμετοχή σε αυτή.
3. Σε περίπτωση ίδρυσης νέας επιχειρήσεις γίνεται η εγγραφή στο πρωτοδικείο και τις φορολογικές αρχές.
4. Μετά τις ανωτέρω εγγραφές, η νέα επιχείρηση αποκτά νομική υπόσταση και εμβάζεται το προβλεπόμενο κατατεθειμένο κεφάλαιο στον τραπεζικό της λογαριασμό.
5. Το τελευταίο στάδιο είναι η εγγραφή της ολοκλήρωσης της επένδυσης στο φορέα που εξέδωσε το πιστοποιητικό δήλωσης της επένδυσης.

Η Κορέα παρέχει σειρά επενδυτικών κινήτρων για την προσέλκυση επενδύσεων, τα οποία συνίστανται κυρίως από φορολογικές απαλλαγές.

Σε περιπτώσεις επενδύσεων υψηλής τεχνολογίας και δημιουργίας θέσεων εργασίας, υπό ορισμένες προϋποθέσεις προβλέπονται και επιδοτήσεις. Συνήθως για τα κίνητρα λαμβάνεται υπόψη η επίδραση που θα έχει η μεταφορά τεχνολογίας, αν αυτή επικαλύπτεται με υπάρχουσες κορεατικές επενδύσεις, η περιοχή της επένδυσης, η επίδραση στην οικονομία και η βιωσιμότητά της.

Η Κορέα έχει φροντίσει για την εξασφάλιση χώρων εγκατάστασης για τις ξένες επενδύσεις, με πολύ ευνοϊκές τιμές και την παροχή σειράς άλλων παροχών.

Στην Κορέα η φορολογική νομοθεσία προβλέπει φόρους που επιβάλλονται από την Κεντρική Κυβέρνηση και φόρους που επιβάλλονται από την τοπική αυτοδιοίκηση. Επίσης, προβλέπεται η επιβολή δασμών καθώς και ορισμένων προσωρινών έκτακτων φόρων εισαγωγής.

Από την κεντρική κυβέρνηση επιβάλλονται 14 φόροι, στους οποίους περιλαμβάνεται ο φόρος εισοδήματος και οι δασμοί.

Οι τοπικές κυβερνήσεις έχουν το δικαίωμα να επιβάλλουν φόρους στους πολίτες, στα κέρδη των επιχειρήσεων, στην ιδιοκτησία και σε ορισμένες δραστηριότητες αρμοδιότητάς τους, ώστε να συγκεντρώσουν τους πόρους που απαιτούνται για τη λειτουργία τους. Υπάρχουν συνολικά 16 τοπικοί φόροι, οι οποίοι χωρίζονται σε 3 κατηγορίες, ανάλογα με το βαθμό της τοπικής αυτοδιοίκησης που τους επιβάλει (περιφέρειες, πόλεις, τμήματα πόλεων).

Η αγορά ακινήτων από αλλοδαπούς είναι ελεύθερη και με τις ίδιες προϋποθέσεις και δικαιώματα με τους πολίτες της Κορέας. Το καθεστώς της απόκτησης και ιδιοκτησίας ακινήτων από αλλοδαπούς προβλέπεται από το Foreigner's Land Acquisition Act. Όμως, εφιστάται η προσοχή των ενδιαφερόμενων, καθώς σε ορισμένες περιπτώσεις απαιτείται ειδική άδεια για την απόκτηση ακίνητης ιδιοκτησίας. Στις περιπτώσεις αυτές,

ακολουθείται ειδική διαδικασία, η οποία είναι η ίδια με την ισχύουσα για τους Κορεάτες.

Για την αγορά ακινήτων επιβάλλονται φόρος μεταβίβασης 4% και ΦΠΑ 10%, ενώ κατά την εκποίησή τους επιβάλλεται φόρος πώλησης, που εξαρτάται από την πρόσοδο που προέκυψε από την αγοροπωλησία και το χρόνο που το ακίνητο ήταν στη κατοχή τους. Στους ιδιοκτήτες ακινήτων επιβάλλονται φόρος περιουσίας. Στους ξένους επενδυτές παρέχεται σειρά σημαντικών απαλλαγών από τους ανωτέρω φόρους ακινήτων, οι οποίες διαφέρουν ανάλογα με την περιοχή.

Για τους Έλληνες πολίτες δεν απαιτείται θεώρηση βίζας για παραμονή μέχρι 90 ημέρες. Για μεγαλύτερη παραμονή χρειάζεται έγκριση από την υπηρεσία αλλοδαπών. Για την παροχή άδειας διαμονής στην Κορέα, οι ενδιαφερόμενοι πρέπει εντός 90 ημερών από την είσοδό της στη χώρας να υποβάλλουν σχετική αίτηση.

Ειδικά για τους επενδυτές, παρέχονται ορισμένα προνόμια και ειδικές διευκολύνσεις για την παροχή άδειών διαμονής, με την υποστήριξη και του Investment Consulting Center του KOTRA, για την ευχερή διεκπεραίωση των διοικητικών διαδικασιών από την υπηρεσία αλλοδαπών. Οι αλλοδαποί επενδυτές αμέσως μόλις ολοκληρώσουν τις διαδικασίες που απαιτούνται για την επένδυση, μπορούν να απευθυνθούν Investment Consulting Center, προκειμένου να τους χορηγηθεί επενδυτική άδεια διαμονής.

8. Τραπεζικός Τομέας

Οι 4 μεγαλύτεροι τραπεζικοί όμιλοι της Κορέας είναι η Hana Financial Group (η οποία έχει εξαγοράσει την Korea Exchange Bank), η KB Financial Group, η Shinhhan Financial Group και η Woori Financial Group. Επίσης υπάρχουν δυο μεγάλα ξένα τραπεζικά ιδρύματα, η Standard Chartered και η Citibank Korea. Οι μεγαλύτερες κρατικές τράπεζες είναι η KDB Financial Group, η Industrial Bank of Korea και η Korea Eximbank.

9. Υποδομές – Μεταφορές

Το οδικό δίκτυο αποτελείται από 87.000 χλμ. δρόμων, εκ των οποίων τα 3000 χλμ. είναι αυτοκινητόδρομοι υψηλής ταχύτητας και τα 12.500 χλμ. εθνικές οδοί.

Ο σημαντικότερος διαχειριστής του σιδηροδρομικού δικτύου είναι η Korail. Η Κορέα έχει αναπτύξει δική της τεχνολογία τραίνων υψηλής ταχύτητας. Στις μεγαλύτερες πόλεις (Seoul, Busan, Daegu, Gwangju, Daejeon and Incheon) υπάρχουν εκτεταμένα δίκτυα μετρό.

Τα μεγαλύτερα λιμάνια είναι στις πόλεις Jinhae, Incheon, Gunsan, Masan, Mokpo, Pohang, Busan, Donghae, Ulsan, Yeosu και Jeju. Επιπλέον υπάρχουν πλεύσιμα κανάλια και ποτάμια. Ένα από τα σημαντικότερα έργα που έγιναν τα τελευταία χρόνια στη χώρα ήταν η αξιοποίηση των 4 μεγάλων ποταμών της χώρας, το οποίο όμως δέχεται έντονη κριτική για κατασπατάληση πόρων (\$ 20 δις) και βλάβη στο περιβάλλον.

Το σημαντικότερο αεροδρόμιο είναι το Incheon International Airport που εξυπηρετεί 30 εκατ. επιβάτες ετησίως.

Η μεγαλύτερη αεροπορική εταιρεία είναι η Korean Air και ακολουθεί η Asiana. Άλλες μικρότερες εταιρείες είναι η Air Busan, η Jin Air, η Eastar, η Jetand και η Jeju Air,

10. Ισοτιμίες Νομίσματος – Συναλλαγματικά Αποθέματα

Η μέση ισοτιμία του κορεατικού νομίσματος (Won) έναντι του δολαρίου τα τελευταία χρόνια ήταν η εξής:

Έτος	2012	2013	2014	2015
Μέση Ισοτιμία Won/USD	1,127	1,095	1,053	1,132

Πηγή: Bank of Korea

Η Κορέα επιδιώκει πάντα να έχει υψηλά συναλλαγματικά αποθέματα, λόγω της τραυματικής της εμπειρίας από την ασιατική κρίση της περιόδου 1997-1998, όταν είχε υποχρεωθεί να προσφύγει στο ΔΝΤ. Τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας τα τελευταία χρόνια είχαν ως εξής:

Έτος	2012	2013	2014	2015
Συναλλαγματικά Αποθέματα (δις. δολάρια)	327.0	346.5	363.6	368.0

Πηγή: Bank of Korea

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΝΟΤΙΑΣ ΚΟΡΕΑΣ

1. Διμερές Εμπόριο

1.1 Εμπορικό Ισοζύγιο

Το εμπορικό έλλειμμα της χώρας μας με την Κορέα μειώθηκε σημαντικά, κυρίως λόγω της ελληνικής κρίσης, αλλά και σε μικρότερο βαθμό λόγω της ανόδου των εξαγωγών ελληνικών πετρελαιοειδών.

Η εξέλιξη του διμερούς εμπορίου τα τελευταία χρόνια έχει ως εξής:

	Σε εκατ. δολάρια							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Μεταβολή 2014/2015
Εξαγωγές Κορέας στην Ελλάδα	3.203	1.209	1.35	1.909	884	1.049	1.313	25.20%
Εξαγωγές Ελλάδας στην Κορέα	56	82	91	248	272	411	247	-39.90%
Εμπορικό Έλλειμμα Ελλάδας	3.147	1.127	1.259	1.661	612	638	1066	40.16%

Πηγή: Korea International Trade Association

1.2 Εξαγωγές Κορέας

Το 2009 οι κορεατικές εξαγωγές στην Ελλάδα είχαν φτάσει σε επίπεδο ρεκόρ ανερχόμενες σε \$ 3,2 δις. Όμως, στη συνέχεια σημειώθηκε κάθετη πτώση με αποτέλεσμα να μειωθούν το 2013, σε μόλις 884 εκατ., κυρίως λόγω της πτώσης της ζήτησης στην Ελλάδα για διαρκή κορεατικά αγαθά, λόγω της οικονομικής κρίσης, αλλά και της μείωσης των παραγγελιών πλοίων στα κορεατικά ναυπηγεία. Στη συνέχεια όμως οι κορεατικές εξαγωγές ανέκαμψαν και το 2015 αυξήθηκαν κατά 25.2% και έφτασαν τα \$ 1,3 δις.

Το μεγαλύτερο μέρος των κορεατικών εξαγωγών προέρχεται από τις ναυπηγήσεις πλοίων, οι οποίες το 2015 ήταν \$ 1.1 δις, αυξημένες κατά 35.8% και αντιστοιχούσαν στο 80,1% του συνόλου. Να σημειωθεί, πάντως, ότι τα στοιχεία αυτά δεν δείχνουν την πραγματική εικόνα των διμερών συναλλαγών στο ναυπηγικό τομέα, λόγω της μεγάλης

διεθνοποίησης του ναυτιλιακού κλάδου. Το πραγματικό μέγεθος των ελληνικών συμφερόντων ναυπηγήσεων στην Κορέα είναι πάρα πολύ μεγαλύτερο, καθώς υπολογίζεται ότι αντιστοιχούν στο 25% των συνολικών παραγγελιών των κορεατικών ναυπηγείων.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρέχονται στοιχεία για τα σημαντικότερα προϊόντα που εξάγει η Κορέα στη χώρα μας.

		2012	2013	2014	2015	Μεταβολή %
		1000 \$	1000 \$	1000 \$	1000 \$	
HS	Total	1,908,660	884,206	1,048,668	1,312,874	25.2
89	SHIPS, BOATS AND FLOATING STRUCTURES	1,554,763	667,189	782,810	1,063,378	35.8
39	PLASTICS AND ARTICLES THEREOF	34,603	59,263	57,701	53,978	-6.4
29	ORGANIC CHEMICALS	5,147	7,874	53,843	36,166	-32.8
21	MISCELLANEOUS EDIBLE PREPARATIONS	833	5	10,217	27,879	172.9
84	NUCLEAR REACTORS, BOILERS, MACHINERY ,AND MECHANICAL APPLIANCES PARTS THEREOF	28,714	28,310	33,754	27,858	-17.5
85	ELECTRICAL MACHINERY AND EQUIPMENT AND PARTS THEREOF	49,225	38,909	31,176	24,701	-20.8
72	IRON AND STEEL	82	4,860	2,894	21,855	655.2
87	VEHICLES OTHER THAN RAILWAY OR TRAMWAY ROLLING-STOCK, AND PARTS THEREOF	13,175	16,982	17,489	12,659	-27.6
60	KNITTED OR CROCHETED FABRICS	4,154	4,897	7,040	5,423	-23
90	Optical, photographic, cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus, parts and accessories thereof	4,076	6,038	6,453	5,080	-21.3
40	RUBBER AND ARTICLES THEREOF	8,657	10,173	7,075	4,787	-32.3
54	MAN-MADE FILAMENTS	3,039	3,202	4,125	3,922	-4.9
73	ARTICLES OF IRON OR STEEL	1,539	3,679	4,022	3,873	-3.7

	PAPER AND PAPERBOARD,ARTICLES OF PAPER OR OF PAPERBOARD	5,229	7,205	8,549	3,619	-57.7
48	ALUMINIUM AND ARTICLES THEREOF	4,860	3,159	3,159	2,706	-14.3
55	MAN-MADE STAPLE FIBERS	4,181	3,680	2,694	2,695	0
96	MISCELLANEOUS MANUFACTURED ARTICLES	1,429	1,718	2,185	2,024	-7.4
24	TOBACCO, MANUFACTURED TOBACCO SUBSTITUTES	2,528	3,545	3,252	1,160	-64.3
68	ARTICLES OF STONE, PLASTER, CEMENT, ASBESTOS, MICA, CERAMIC PRODUCTS	951	901	1,023	1,110	8.5
27	MINERAL FUELS.MINERAL OILS, BITUMINOUS SUBSTANCES, MINERAL WAXES	479	812	834	867	3.9
30	PHARMACEUTICAL PRODUCTS	241	351	512	730	42.4
38	MISCELLANEOUS CHEMICAL PRODUCTS	838	845	729	709	-2.7
28	INORGANIC CHEMICALS, COMPOUNDS OF PRECIOUS METALS.RARE-EARTH METALS	577	530	893	618	-30.9
34	SOAP,ORGANIC SURFACE-ACTIVE AGENTS, WAXES, CANDLES, MODELLING PASTES	105	300	701	601	-14.2
35	ALBUMINOIDAL SUBSTANCES, MODIFIED STARCHES, GLUES, ENZYMES	151	321	399	366	-8.2
82	TOOLS, IMPLEMENTS, CUTLERY, SPOONS AND FORKS, OF BASE METAL,PARTS THEREOF OF BASE METAL	316	642	365	329	-9.8
74	COPPER AND ARTICLES THEREOF	1,263	392	347	284	-18.1
49	PRINTED BOOKS.NEWS PAPER.PICTURES, MANUSCRIPTS.TYPEScripts,PLANS	176	98	496	249	-49.9

63	OTHER MADE UP TEXTILE ARTICLES,SETS,WORN CLOTHING, RAGS	212	268	281	237	-15.7
83	MISCELLANEOUS ARTICLES OF BASE METAL	106	308	317	202	-36.2
92	MUSICAL INSTRUMENTS, PARTS AND ACCESSORIES OF SUCH ARTICLES	182	246	331	197	-40.4
95	TOYS, GAMES AND SPORTS REQUISITES, PARTS AND ACCESSORIES THEREOF	137	270	252	194	-22.9
32	TANNING OR DYEING EXTRACTS, COLORING MATTER, PAINTS, PUTTY,INKS	552	362	410	137	-66.6
86	RAILWAY OR TRAMWAY LOCOMOTIVES, ROLLING-STOCK AND PARTS THEREOF	176,573	1,303	1	1	61.6
3	FISH, CRUSTACEANS, MOLLUSCS, OTHER AQUATIC INVERTEBRATES	0	118	356	0	-100

Πηγή: Korea International Trade Association

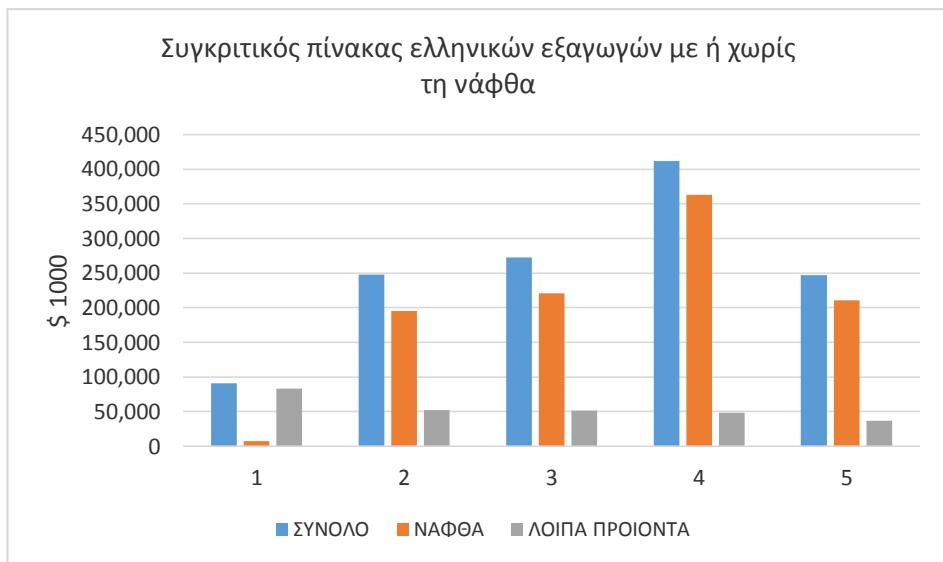
1.3 Εξαγωγές Ελλάδος

Οι ελληνικές εξαγωγές στην Κορέα τα τελευταία χρόνια παρουσιάζουν πολύ μεγάλη άνοδο, η οποία όμως οφείλεται αποκλειστικά στις εξαγωγές νάφθας, οι οποίες το 2014 έφτασαν τα 363,9 εκατ., αποτελώντας το 88.5% του συνόλου. Το 2015 οι εξαγωγές νάφθας έπεσαν κατά 41.9%, με αποτέλεσμα τη μείωση των εξαγωγών μας κατά 39.9% σε \$ 247.3 εκατ.

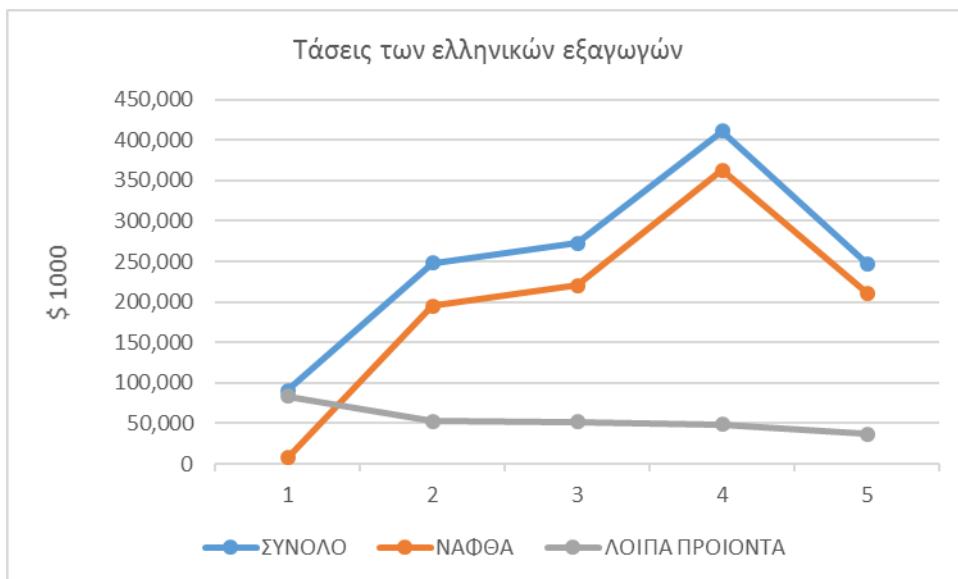
Στον πίνακα και στο διάγραμμα που ακολουθούν παρουσιάζεται η εξέλιξη των ελληνικών εξαγωγών με ή χωρίς τη νάφθα.

	2011	2012	2013	2014	2015	Μεταβολή %
	1000 \$	1000 \$	1000 \$	1000 \$	1000 \$	
ΣΥΝΟΛΟ	90,891	247,827	272,244	411,435	247,299	-39.9
ΝΑΦΘΑ	7,692	195,308	220,622	362,944	210,827	-41.9
ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	83,199	52,519	51,622	48,491	36,472	-24.8

Πηγή: Korea International Trade Association

Όπως φαίνεται καλύτερα από το παρακάτω διάγραμμα, παρά την άνοδο των εξαγωγών μας, αν αφαιρεθεί η επίδραση της νάφθας, η τάση για τα υπόλοιπα προϊόντα είναι καθαρά πτωτική και το 2015 περιορίσθηκαν σε \$ 36.5 εκατ., μειωμένες κατά 24.8%

Το 2015 σημαντική άνοδο παρουσίασαν και οι εξαγωγές των εξής προϊόντων: κονσερβοποιημένα ροδάκινα, ελαιόλαδο, καλλυντικά, χαρτί ανακύκλωσης, θραύσματα χαλκού και αργιλίου, ανυψωτικά μηχανήματα, μηχανές και είδη ζαχαροπλαστικής.

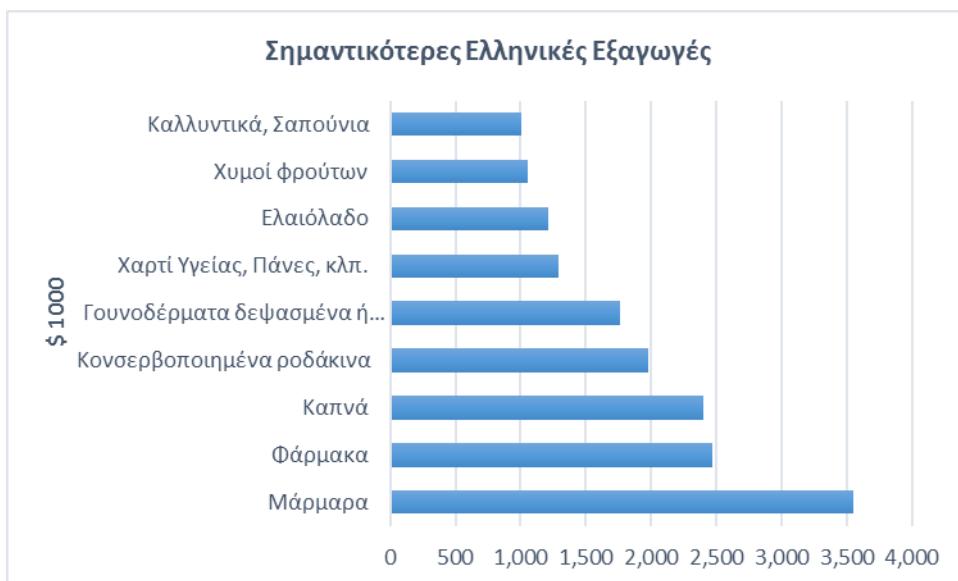
Εκτός της νάφθας, μεγάλη πτώση παρουσίασαν οι εξαγωγές μαρμάρου, φαρμάκων, καπνών, γουνοδερμάτων, χαρτιού και χυμών.

Στον πίνακα και το διάγραμμα που ακολουθούν εμφανίζονται οι εξαγωγές των σημαντικότερων προϊόντων (εκτός των πετρελαιοειδών).

	2011	2012	2013	2014	2015	

	1000 \$	1000 \$	1000 \$	1000 \$	1000 \$	Μεταβολή %
Σύνολο	90,891	247,827	272,244	411,435	247,299	-39.9
Μάρμαρα	1,571	2,406	3,191	5,097	3,554	-30.3
Φάρμακα	124	506	883	3,398	2,468	-27.4
Καπνά	11,235	5,870	9,202	7,922	2,396	-69.7
Κονσερβοποιημένα ροδάκινα	372	706	1,451	1,132	1,979	74.9
Γουνοδέρματα δεψασμένα ή κατεργασμένα	11,188	5,392	6,720	2,979	1,766	-40.7
Χαρτί Υγείας, Πάνες, κλπ.			238	2,836	1,290	-54.5
Ελαιόλαδο	586	473	587	780	1,209	54.9
Χυμοί φρούτων	0	2,253	1,354	2,464	1,054	-57.2
Καλλυντικά, Σαπούνια	152	599	252	686	1007	158.1

Πηγή: Korea International Trade Association

Αναλυτικότερα, οι ελληνικές εξαγωγές στην Κορέα ανά προϊόν παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

		2011	2012	2013	2014	2015	
		1000 \$	1000 \$	1000 \$	1000 \$	1000 \$	Μεταβολή %
HS	Σύνολο	90,891	247,827	272,244	411,435	247,299	-39.9
27101240	Νάφθα	7,692	195,308	220,622	362,944	210,827	-41.9
6802	Μάρμαρα	1,571	2,406	3,191	5,097	3,554	-30.3
3004	Φάρμακα	124	506	883	3,398	2,468	-27.4
24011030	Καπνά	11,235	5,870	9,202	7,922	2,396	-69.7
2008	Κονσερβοποιημένα ροδάκινα	372	706	1,451	1,132	1,979	74.9
4302	Γουνοδέρματα δεψασμένα ή κατεργασμένα	11,188	5,392	6,720	2,979	1,766	-40.7
961900	Χαρτί Υγείας, Πάνες, κλπ.			238	2,836	1,290	-54.5
1509	Ελαιόλαδο	586	473	587	780	1,209	54.9
2009	Χυμοί φρούτων	0	2,253	1,354	2,464	1,054	-57.2
33 και 34	Καλλυντικά, Σαπούνια	152	599	252	686	1007	158.1
4707	Χαρτιά και χαρτόνια για ανακύκλωση	6,045	1,848	858	534	985	84.4
7404	Απορρίμματα και θραύσματα χαλκού	2,985	2,432	1,082	370	930	151.3
7602	Απορρίμματα και θραύσματα αργιλίου	1736	1,149	803	635	819	28.9
8425	Πολύσπαστα, Βαρούλκα και εργάτες, γρύλοι	0	0	1,476	148	780	428.9
8479	Μηχανές και μηχανικές συσκευές	124	126	813	136	681	399.5
1905	Προϊόντα αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής	1	80	171	410	670	63.6
4303	Ενδύματα από γούνα	0	2,031	630	561	632	12.6
8906	Πλοία	0	0	1,222	628	477	-24.1
2519	Ανθρακικό μαγνήσιο φυσικό (μαγνησίτης).	525	198	306	318	371	16.7
39	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	277	225	367	500	354	-29.2
7606	Πλάκες, ταινίες και φύλλα, από αργίλιο πάχους όχι πάνω από 0.2 mm	581	361	168	788	328	-58.4

8536	Ηλεκτρικοί διακόπτες, ασφάλειες	170	426	281	169	206	22.3
3105	Λιπάσματα	409	397	216	351	194	-44.7
1806	Σοκολάτα και άλλα παρασκευάσματα με κακάο	84	454	390	661	151	-77.2
2309	Ζωοτροφές	41	110	417	212	85	-59.8
8507	Ηλεκτρικοί συσσωρευτές	3	1,017	1,812	481	57	-88.2
8516	ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ	1286	2806	2438	168	37	-77.8
5607	Σπάγκοι, σχοινιά και χοντρά σχοινιά	10	34	596	505	15	-97
9027	Όργανα και συσκευές για αναλύσεις φυσικές ή χημικές	8	10	369	2	11	430.7
4016	Άλλα τεχνουργήματα από καουτσούκ βουλκανισμένο	21	32	627	23	10	-56.6
O3	Ψάρια, Θαλασσινά	235	1,849	643	55	3	-93.8
8426	Εξοπλισμός φόρτωσης - εκφόρτωσης	0	632	1,903	2,629		
5201	Βαμβάκι, μη λαναρισμένο ούτε χτενισμένο	142	3,456	935	1,314		
260800	Μεταλλεύματα ψευδαργύρου και τα εμπλουτισμένα	0	0	6,238	-	-	-
1207	Άλλα σπέρματα και ελαιώδεις καρποί	8	1,371	1,533	158	-	-

Πηγή: Korea International Trade Association

Τα ελληνικά προϊόντα αντιμετωπίζουν διάφορα εμπόδια στην κορεατική αγορά, όπως υψηλοί δασμοί, τεχνικά και διοικητικά εμπόδια, υγειονομικοί και φυτοϋγειονομικοί κανονισμοί. Όμως, η συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών, που ισχύει από 1/7/2011, μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην αγορά.

1.3 Διμερές Εμπόριο με βάση τα Ελληνικά Στατιστικά Στοιχεία

Με βάση τα ελληνικά στατιστικά στοιχεία οι ελληνικές εξαγωγές το 2015 για τα σημαντικότερα προϊόντα είχαν ως εξής:

CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΑΞΙΑ (ευρώ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (κιλά)
8409'	Μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κύρια για εμβολοφόρους κινητήρες εσωτερικής καύσης, π.δ.κ.α.	4,339,840	179,652
5607'	Σπάγκοι, σχοινιά και χοντρά σχοινιά, πλεκτά ή όχι, έστω και εμποτισμένα, επιχρισμένα, επικαλυμμένα ή επενδυμένα με καουτσούκ ή πλαστική ύλη	3,274,530	300,629
6802'	Πέτρες κατάλληλες για λάξευση ή για την οικοδομική, φυσικές, άλλες από σχιστόλιθο, επεξεργασμένες και τεχνουργήματα από αυτές. Κύβοι, ψηφίδες και παρόμοια είδη για μωσαϊκά από φυσικές πέτρες (ό. συμπ. ο σχιστόλιθος), έστω και πάνω σε υπόθεμα. Κόκκοι,	2,775,506	5,337,809
8906'	Πλοία, ό. συμπ. τα πολεμικά και τα ναυαγοσωστικά πλοία (εκτός από κωπήλατους λέμβους και άλλα σκάφη των κλάσεων 8901 έως 8905, καθώς και πλοία προς διάλυση)	2,312,111	90,250
3004'	Φάρμακα (εκτός από τα προϊόντα των κλάσεων 3002, 3005 ή 3006) που αποτελούνται από προϊόντα αναμειγμένα ή μη αναμειγμένα, παρασκευασμένα για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς, που παρουσιάζονται με μορφή δόσεων ή είναι συσκευασμένα για τη λιανική	1,780,116	23,103
8421'	Μηχανές και συσκευές φυγόκεντρες, ό. συμπ. οι μηχανές στιψίματος (εκτός εκείνων για το διαχωρισμό ισοτόπων). Συσκευές για τη διήθηση ή το καθάρισμα υγρών ή αερίων (εκτός των τεχνητών νεφρών)	1,749,564	43,580
4302'	Γουνοδέρματα δεψασμένα ή κατεργασμένα στα οποία περιλαμβάνονται και τα κεφάλια, ουρές, πόδια και άλλα κομμάτια, αποκόμματα και απορρίμματα, που δεν έχουν συναρμολογηθεί ή έχουν συναρμολογηθεί, χωρίς προσθήκη άλλων υλών (εκτός από ενδύματα, εξαρτήματα	1,700,682	8,153

2008'	Καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, παρασκευασμένα ή διατηρημένα, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ή αλκοόλης (εκτός από εκείνα που είναι παρασκευασμένα ή διατηρημένα με ξίδι, διατηρημένα με ζάχαρη, χωρίς όμως να έχουν εισαχ	1,617,775	1,568,828
8803'	Μέρη από ιπτάμενα και διαστημικά οχήματα των κλάσεων 8801 και 8802, π.δ.κ.α.	1,127,066	2,675
9619'	Σερβιέτες και ταμπόν υγείας, πάνες για βρέφη και παρόμοια είδη υγιεινής, από οποιοδήποτε υλικό	960,430	109,361
2401'	Καπνά ακατέργαστα ή που δεν έχουν βιομηχανοποιηθεί. Απορρίμματα καπνού	881,634	235,620
ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ		17,513,002	
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ		40,032,256	
ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ		258,037,874	
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		298,070,130	

CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΑΞΙΑ (ευρώ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (κιλά)
2101'	Εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα καφέ, τσαγιού ή ματέ και παρασκευάσματα με βάση τα προϊόντα αυτά ή με βάση τον καφέ, το τσάι ή το ματέ. Ρίζες κιχωρίου φρυγμένες και άλλα φρυγμένα υποκατάστατα του καφέ και τα εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμ-	28,813,449	3,567,082
2917'	Οξέα πολυκαρβοξυλικά, οι ανυδρίτες, τα αλογονίδια, υπεροξείδια και υπεροξέα τους. Τα αλογονωμένα, σουλφονωμένα, νιτρωμένα ή νιτροδωμένα παράγωγά τους	26,560,004	39,728,000
3901'	Πολυμερή του αιθυλενίου σε αρχικές μορφές	20,240,280	14,364,965
7208'	Πλατέα προϊόντα έλασης από σίδηρο ή από όχι σε κράμα χάλυβα, με πλάτος \geq 600 mm, που έχουν ελαθεί σε θερμή κατάσταση, μη επιστρωμένα με άλλο μέταλλο, ούτε επενδυμένα	19,056,684	34,703,609
8507'	Ηλεκτρικοί συσσωρευτές, περιλαμβανομένων και των διαχωριστών τους, είτε έχουν τετράγωνη ή ορθογώνια μορφή είτε όχι. Μέρη τους (εκτός των μεταχειρισμένων, καθώς και εκτός εκείνων από μη σκληρυμένο ελαστικό (καουτσούκ) ή από υφαντικές ύλες)	12,887,561	6,464,378
8703'	Επιβατικά αυτοκίνητα και άλλα αυτοκίνητα οχήματα κατασκευασμένα κυρίως για τη μεταφορά προσώπων (εκτός από τα αστικά λεωφορεία της κλάσης 8702), ό. συμπ. τα αυτοκίνητα εμπορικής χρήσης και τα αγωνιστικά αυτοκίνητα	10,692,657	1,824,864
3903'	Πολυμερή του στυρολίου σε αρχικές μορφές	8,445,114	4,630,234
8517'	Ηλεκτρικές συσκευές για την ενσύρματη τηλεφωνία ή την ενσύρματη τηλεγραφία, όπου συμπεριλαμβάνονται οι συσκευές ενσύρματης τηλεφωνίας με ασυρματικές χειροσυσκευές (ακουστικά) και οι συσκευές τηλεπικοινωνίας για συστήματα με φερόμενη ηλεκτρική ενέργεια	7,195,597	16,134
8409'	Μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κύρια για εμβολοφόρους κινητήρες εσωτερικής καύσης, π.δ.κ.α.	6,938,893	221,189
3907'	Πολυακετάλες, άλλοι πολυαιθέρες και ρητίνες-εποξείδια, σε αρχικές μορφές. Πολυανθρακικά άλατα, ρητίνες-αλκύδια, πολυεστέρες αλλυλικοί και άλλοι πολυεστέρες, σε αρχικές μορφές	5,206,554	5,058,660

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

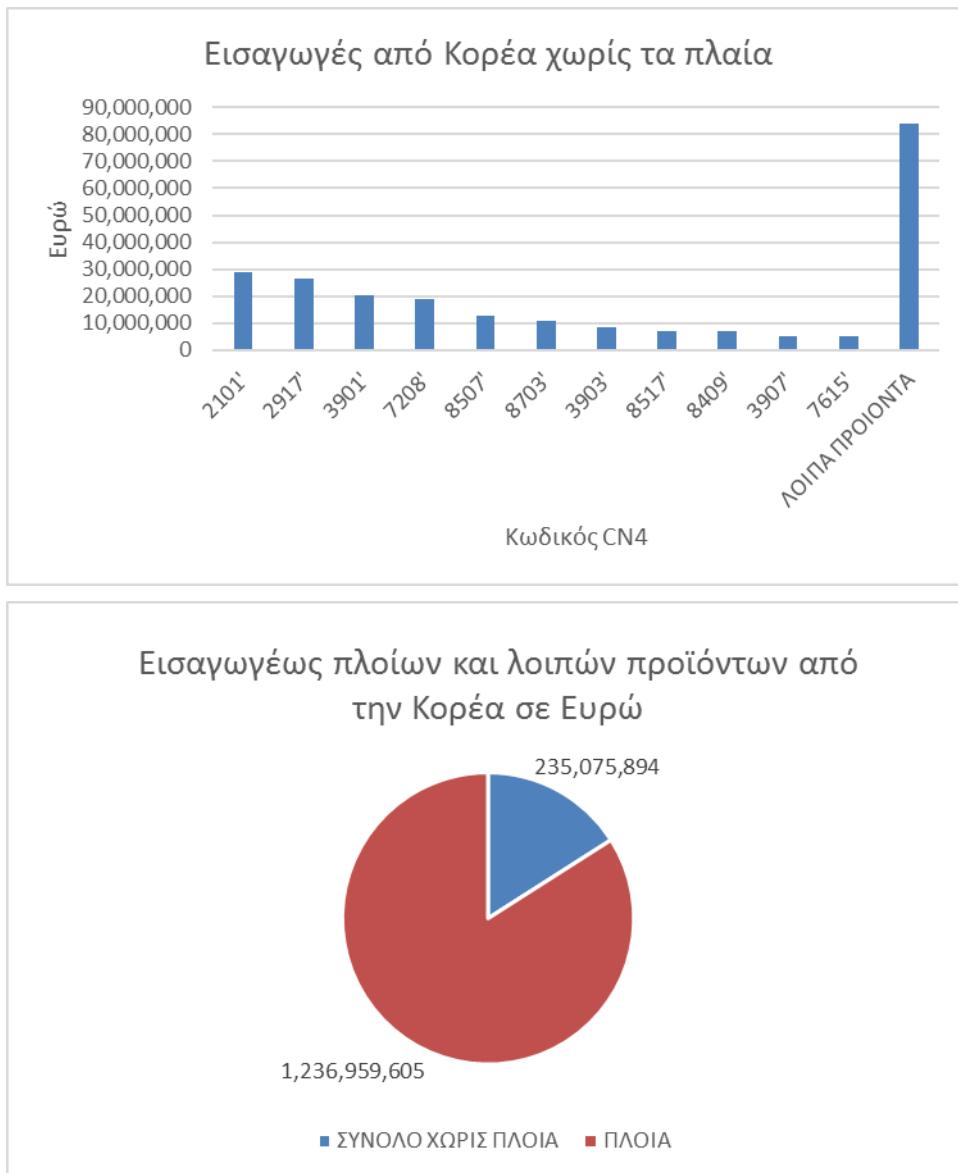
Αντίστοιχα οι εισαγωγές μας από την Κορέα το 2015 για τα σημαντικότερα προϊόντα, με βάση τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, είχαν ως εξής:

CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΑΞΙΑ (ευρώ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (κιλά)
2101'	Εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα καφέ, τσαγιού ή ματέ και παρασκευάσματα με βάση τα προϊόντα αυτά ή με βάση τον καφέ, το τσάι ή το ματέ. Ρίζες κιχωρίου φρυγμένες και άλλα φρυγμένα υποκατάστατα του καφέ και τα	28,813,449	3,567,082

	εκχυλίσματα, αποστάγματα.		
2917'	Οξέα πολυκαρβοξυλικά, οι ανυδρίτες, τα αλογονίδια, υπεροξείδια και υπεροξέα τους. Τα αλογονωμένα, σουλφονωμένα, νιτρωμένα ή νιτροδωμένα παράγωγά τους	26,560,004	39,728,000
3901'	Πολυμερή του αιθυλενίου σε αρχικές μορφές	20,240,280	14,364,965
7208'	Πλατέα προϊόντα έλασης από σίδηρο ή από όχι σε κράμα χάλυβα, με πλάτος ≥ 600 mm, που έχουν ελαθεί σε θερμή κατάσταση, μη επιστρωμένα με άλλο μέταλλο, ούτε επενδυμένα	19,056,684	34,703,609
8507'	Ηλεκτρικοί συσσωρευτές, περιλαμβανομένων και των διαχωριστών τους, είτε έχουν τετράγωνη ή ορθογώνια μορφή είτε όχι. Μέρη τους (εκτός των μεταχειρισμένων, καθώς και εκτός εκείνων από μη σκληρυμένο ελαστικό (καουτσούκ) ή από υφαντικές ύλες)	12,887,561	6,464,378
8703'	Επιβατικά αυτοκίνητα και άλλα αυτοκίνητα οχήματα κατασκευασμένα κυρίως για τη μεταφορά προσώπων (εκτός από τα αστικά λεωφορεία της κλάσης 8702), ό. συμπ. τα αυτοκίνητα εμπορικής χρήσης και τα αγωνιστικά αυτοκίνητα	10,692,657	1,824,864
3903'	Πολυμερή του στυρολίου σε αρχικές μορφές	8,445,114	4,630,234
8517'	Ηλεκτρικές συσκευές για την ενσύρματη τηλεφωνία ή την ενσύρματη τηλεγραφία, όπου συμπεριλαμβάνονται οι συσκευές ενσύρματης τηλεφωνίας με ασυρματικές χειροσυσκευές (ακουστικά) και οι συσκευές τηλεπικοινωνίας για συστήματα με φερόμενη	7,195,597	16,134

	ηλεκτρική ενέργεια		
8409'	Μέρη που αναγνωρίζονται ότι προορίζονται αποκλειστικά ή κύρια για εμβολοφόρους κινητήρες εσωτερικής καύσης, π.δ.κ.α.	6,938,893	221,189
3907'	Πολυακετάλες, άλλοι πολυναιθέρες και ρητίνες-εποξείδια, σε αρχικές μορφές. Πολυανθρακικά άλατα, ρητίνες-αλκύδια, πολυεστέρες αλλυλικοί και άλλοι πολυεστέρες, σε αρχικές μορφές	5,206,554	5,058,660
7615'	Είδη οικιακής χρήσης ή οικιακής οικονομίας, είδη υγιεινής ή ευπρεπισμού, και μέρη αυτών, από αργίλιο (εκτός από μπιτόνια, κουτιά και παρόμοια δοχεία της κλάσης 7612, είδη που έχουν χαρακτήρα εργαλείων, κουτάλια, κουτάλες, πηρούνια και άλλα είδη των κ	5,134,089	632,354
ΛΟΙΠΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ		83,905,012	
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΙΣ ΠΛΟΙΑ		235,075,894	
ΠΛΟΙΑ		1,236,959,605	
ΣΥΝΟΛΟ		1,472,035,499	

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

1.4 Ανάλυση Εξαγωγών Σημαντικών Ελληνικών Προϊόντων

Η θέση και οι προοπτικές ορισμένων σημαντικών προϊόντων μας στην κορεατική αγορά, με βάση τα κορεατικά στατιστικά στοιχεία (Korea International Trade Association) έχουν ως εξής:

Μάρμαρα

Διαχρονικά οι εισαγωγές μαρμάρου ακολούθησαν ανοδική τάση. Όμως, τα τελευταία χρόνια οι εισαγωγές είναι μειωμένες, λόγω της κρίσης στον κατασκευαστικό κλάδο που πλήττεται από υπερπροσφορά νεόκτιστων διαμερισμάτων. Στην ύφεση του κατασκευαστικού κλάδου συμβάλει η μεγάλη υπερχρέωση των νοικοκυριών, η οποία είναι πλέον της τάξεως του \$ 1 τρις.

Οι κατασκευαστικές επιχειρήσεις πολύ σπάνια εισάγουν οι ίδιες μάρμαρα. Συνήθως προτιμούν να τα προμηθεύονται από επιχειρήσεις επεξεργασίας μαρμάρου. Οι παραγγελίες γίνονται όχι στη βάση μιας συνεχούς ροής, αλλά ανά έργο και σύμφωνα με τις προδιαγραφές του. Επίσης, οι κορεατικές κατασκευαστικές επιχειρήσεις αναλαμβάνουν σημαντικά έργα στο εξωτερικό, για τα οποία συχνά είναι σε αναζήτηση προμηθευτών οικοδομικών υλικών.

Ο σημαντικότερος προμηθευτής μαρμάρου είναι η Κίνα. Τα τελευταία χρόνια τα ελληνικά μάρμαρα είναι πιο ανταγωνιστικά όταν πωλούνται ακατέργαστα, παρά ως πλακίδια κλπ. Οι εξαγωγές μας είναι πολύ χαμηλότερες σε σχέση με τις δυνατότητές τους και παρουσιάζουν διακύμανση, ανάλογα με τη σύναψη μεμονωμένων συμβάσεων

Το Γραφείο ΟΕΥ σε αρκετές περιπτώσεις ανέλαβε να κλείσει B2B συναντήσεις για εξαγωγές μαρμάρου που επισκέφτηκαν την Κορέα, ιδιωτικά ή στο πλαίσιο επιχειρηματικών αποστολών. Τα αποτελέσματα των συναντήσεων ήταν αρκετά καλά. Θεωρούμε ότι η διοργάνωση αποστολών με δομικά υλικά στην Κορέα είναι αρκετά χρήσιμη και αποδοτικός τρόπος προώθησης των εξαγωγών των προϊόντων αυτών.

Παρακάτω παρατίθενται στατιστικά στοιχεία για την αγορά μαρμάρου.

HS 680221

Κορεατικές εισαγωγές μαρμάρου

Έτος	Τόνοι	Εισαγωγές σε \$ 1000	Μεταβολή %
<u>2000</u>	51,658	30,098	57.6
<u>2001</u>	82,595	41,890	39.2
<u>2002</u>	129,803	59,770	42.7
<u>2003</u>	143,210	74,170	24.1
<u>2004</u>	131,867	67,931	-8.4
<u>2005</u>	168,636	96,691	42.3
<u>2006</u>	166,776	110,638	14.4
<u>2007</u>	193,337	139,605	26.2
<u>2008</u>	183,409	143,226	2.6
<u>2009</u>	156,700	110,291	-23
<u>2010</u>	154,411	109,402	-0.8
<u>2011</u>	164,322	110,014	0.6
<u>2012</u>	132,403	88,431	-19.6
<u>2013</u>	97,094	72,428	-18.1
<u>2014</u>	107,222	75,344	4
<u>2015</u>	96,787	64,501	-14.4

HS 680221

Εισαγωγές μαρμάρου ανά χώρα

Rank	Country	2014		2015	
		\$ 1000	Inc. Rate	\$ 1000	Inc. Rate
0	<u>Total Sum</u>	75,344	4	64,501	-14.4
1	<u>China</u>	44,096	2.2	39,050	-11.4
2	<u>Oman</u>	10,265	36.9	8,148	-20.6
3	<u>Italy</u>	6,771	-4.5	4,172	-38.4
4	<u>Indonesia</u>	3,076	20.9	2,484	-19.3
5	<u>Turkey</u>	3,081	6.4	2,177	-29.3
6	<u>Greece</u>	2,160	-17.3	1,977	-8.4
7	<u>Spain</u>	1,393	-4.6	1,822	30.9
8	<u>Egypt</u>	862	-24.5	1,551	79.9

9	Pakistan	529	7.2	1,358	157
---	--------------------------	-----	-----	-------	-----

HS 680221

Εισαγωγές μαρμάρου από την Ελλάδα

Έτος	\$ 1000	Μεταβολή %
<u>2000</u>	820	232.9
<u>2001</u>	1,136	38.5
<u>2002</u>	1,688	48.6
<u>2003</u>	2,133	26.4
<u>2004</u>	2,008	-5.9
<u>2005</u>	1,795	-10.6
<u>2006</u>	2,245	25.1
<u>2007</u>	1,214	-45.9
<u>2008</u>	1,574	29.7
<u>2009</u>	556	-64.7
<u>2010</u>	1,019	83.3
<u>2011</u>	1,117	9.7
<u>2012</u>	1,692	51.5
<u>2013</u>	2,612	54.4
<u>2014</u>	2,160	-17.3
<u>2015</u>	1,977	-8.4

HS 680291

Κορεατικές εισαγωγές μαρμάρου

Year	Weight	Value	Inc. Rate
<u>2000</u>	13,240,324	7,899	112.1
<u>2001</u>	13,986,184	8,932	13.1
<u>2002</u>	39,019,584	14,899	66.8
<u>2003</u>	38,408,681	19,356	29.9
<u>2004</u>	41,432,539	20,892	7.9
<u>2005</u>	40,661,453	23,822	14
<u>2006</u>	46,742,581	30,695	28.9
<u>2007</u>	96,094,457	64,527	110.2
<u>2008</u>	134,434,790	94,097	45.8
<u>2009</u>	167,112,654	104,329	10.9
<u>2010</u>	139,284,786	99,162	-4.9
<u>2011</u>	79,601,918	61,770	-37.7
<u>2012</u>	59,960,794	43,941	-28.9
<u>2013</u>	35,817,790	27,142	-38.2
<u>2014</u>	37,486,979	33,380	23
<u>2015</u>	36,990,483	27,556	-17.4

HS 680291

Εισαγωγές μαρμάρου ανά χώρα

Rank	Country	2014	2015
------	---------	------	------

		Value	Inc. Rate	Value	Inc. Rate
0	Total Sum	33,380	23	27,556	-17.4
1	China	19,517	18.9	15,111	-22.6
2	Italy	2,155	-43	4,335	101.1
3	Oman	2,049	184.7	1,701	-17
4	Turkey	2,124	81.2	1,587	-25.2
5	Greece	2,832	513.4	1,071	-62.2
6	Pakistan	699	0	1,048	49.9
7	Spain	1,367	7.5	1,008	-26.3
8	Indonesia	437	-32.6	348	-20.4
9	Egypt	406	19	342	-15.8

HS 680291

Εισαγωγές μαρμάρου από την Ελλάδα

Year	Value	Inc. Rate
2000	150	1,219.30
2001	279	85.9
2002	99	-64.6
2003	368	271.8
2004	561	52.6
2005	191	-65.9
2006	3	-98.2
2007	142	4,032.60
2008	544	282.1
2009	337	-38
2010	35	-89.7
2011	454	1,203.10
2012	714	57.3
2013	462	-35.3
2014	2,832	513.4
2015	1,071	-62.2

Για τα ακατέργαστα μάρμαρα τα στατιστικά έχουν ως εξής:

HS 2515

Εισαγωγές ακατέργαστου μαρμάρου

Year	Weight	Value	Inc. Rate
2000	1,853,568	503	-11.8
2001	1,973,361	348	-30.9
2002	5,523,212	882	153.5
2003	2,991,917	790	-10.4
2004	2,162,572	880	11.5
2005	4,047,286	1,022	16.1
2006	1,148,278	655	-35.9
2007	2,197,516	944	44.2
2008	3,124,444	1,526	61.6
2009	1,973,986	658	-56.8

<u>2010</u>	876,042	685	4.1
<u>2011</u>	3,284,000	1,169	70.6
<u>2012</u>	3,941,890	1,245	6.5
<u>2013</u>	8,036,146	2,114	69.8
<u>2014</u>	11,778,406	3,768	78.3
<u>2015</u>	14,355,075	2,799	-25.7

HS 2515 Εισαγωγές ακατέργαστου μαρμάρου ανά χώρα

Rank	Country	2014		2015	
		Value	Inc. Rate	Value	Inc. Rate
0	Total Sum	3,768	78.3	2,799	-25.7
1	<u>China</u>	265	224.5	608	129.3
2	<u>Pakistan</u>	132	293	403	206.2
3	<u>Egypt</u>	138	1,183. 60	397	188.1
4	<u>Italy</u>	973	147.7	277	-71.5
5	<u>Turkey</u>	575	1.9	263	-54.3
6	<u>Portugal</u>	181	-52.6	249	37.8
7	<u>Macedonia</u>	73	-	209	185.7
8	<u>Greece</u>	491	434.3	153	-68.9
9	<u>Guatemala</u>	-	-	61	-

HS 2515 Εισαγωγές ακατέργαστου μαρμάρου από την Ελλάδα

Έτος	\$ 1000	Μεταβολή %
<u>1999</u>	-	-100
<u>2003</u>	3	-
<u>2004</u>	43	1,564.60
<u>2005</u>	-	-100
<u>2006</u>	11	-
<u>2007</u>	-	-100
<u>2009</u>	0	-
<u>2010</u>	-	-100
<u>2012</u>	20	-
<u>2013</u>	92	362.2
<u>2014</u>	491	434.3
<u>2015</u>	153	-68.9

Τυριά

Από 1/7/2011 ετέθη σε εφαρμογή η FTA ΕΕ – Κορέας, με την οποία αναγνωρίσθηκαν ορισμένες γεωγραφικές ενδείξεις, εκ των οποίων και 6 Ελληνικές (φέτα, ελιές Καλαμάτας, μαστίχα Χίου, ούζο, ρετσίνα και κρασιά Σάμου). Η φέτα δεν είναι ιδιαίτερα γνωστή στην Κορέα, αλλά μέχρι τη σύναψη της συμφωνίας γίνονταν κάποιες εισαγωγές «λευκών τυριών», τα οποία χρησιμοποιούσαν αθέμιτα τον όρο «φέτα».

Τη μεγαλύτερη επιτυχία είχε ένα λευκό τυρί σε κύβους, μέσα σε βαζάκια με λάδι, που παράγεται από τη δανική εταιρεία Arla. Μετά την εφαρμογή της FTA, το ΠΟΠ φέτας αναγνωρίζεται και προστατεύεται πλέον στην Κορέα. Ως αποτέλεσμα, το Γραφείο ΟΕΥ είχε επαφές με τους εισαγωγείς λευκών τυριών που χρησιμοποιούσαν παράνομα την ονομασία «Φέτα», οι οποίοι συμφώνησαν και διέκοψαν την εισαγωγή ή άλλαξαν την ονομασία των προϊόντων αυτών. Ως αποτέλεσμα άρχισαν σταδιακά να γίνονται εισαγωγές φέτας από την Ελλάδα. Αυτό φαίνεται και στα στατιστικά, καθώς οι εξαγωγές μας ουσιαστικά αρχίζουν το 2011 και ακολουθούν ανοδική τάση. Βέβαια, πρόκειται για ελάχιστες συγκεκριμένες συναλλαγές και το μερίδιό μας στην αγορά τυριού είναι ασήμαντο. ‘Όμως, υπάρχουν μεγάλα περιθώρια αύξησής του.

Το Γραφείο ΟΕΥ έχει επανειλημμένα προτείνει την υιοθέτηση ενός προγράμματος προβολής και προώθησης των ελληνικών τυριών, με επιδότηση από την ΕΕ, με έμφαση στα προϊόντα με γεωγραφικές ενδείξεις, όπως η φέτα.

Παραθέτουμε στατιστικά στοιχεία για τις εισαγωγές τυριών στη Νότια Κορέα και τις ελληνικές εξαγωγές.

HS 0406

Κορεατικές εισαγωγές τυριών

Year	Weight	Value	Inc. Rate
<u>2000</u>	30,534,782	70,638	28.1
<u>2001</u>	34,452,829	88,057	24.7
<u>2002</u>	31,984,095	85,129	-3.3
<u>2003</u>	35,782,291	93,829	10.2
<u>2004</u>	41,350,524	120,197	28.1
<u>2005</u>	44,032,322	143,572	19.5
<u>2006</u>	44,032,347	146,262	1.9
<u>2007</u>	49,470,818	178,992	22.4
<u>2008</u>	47,384,734	238,876	33.5
<u>2009</u>	49,024,113	189,918	-20.5
<u>2010</u>	60,970,757	258,749	36.2
<u>2011</u>	76,220,998	357,928	38.3
<u>2012</u>	77,506,107	359,718	0.5
<u>2013</u>	85,068,939	403,041	12
<u>2014</u>	97,215,309	497,416	23.4
<u>2015</u>	111,522,322	501,741	0.9

HS 0406

Εισαγωγές τυριών ανά χώρα

Rank	Country	2014		2015	
		Value	Inc. Rate	Value	Inc. Rate

0	Total Sum	497,416	23.4	501,741	0.9
1	<u>U.S.A</u>	301,316	60	250,749	-16.8
2	<u>N.Zealand</u>	50,522	-50.6	63,614	25.9
3	<u>Germany</u>	25,362	72.5	54,619	115.4
4	<u>France</u>	31,374	46.3	34,390	9.6
5	<u>Australia</u>	27,043	0.8	32,703	20.9
6	<u>Italy</u>	17,613	22.7	18,583	5.5
7	<u>Denmark</u>	10,860	-8	12,502	15.1
8	<u>Poland</u>	3,685	85.2	10,555	186.5
9	<u>Netherlands</u>	14,742	99.1	10,310	-30.1

HS 0406

Εισαγωγές τυριών από την Ελλάδα

Year	Weight	Value	Inc. Rate
<u>2002</u>	10	0	-
<u>2003</u>	68	-	-100
<u>2006</u>	120	1	-
<u>2007</u>	486	1	8.1
<u>2008</u>	94	6	499.7
<u>2009</u>	467	1	-84.7
<u>2010</u>	4,948	7	626.7
<u>2011</u>	6,880	48	616.1
<u>2012</u>	6,831	66	36.2
<u>2013</u>	18,372	73	11.1
<u>2014</u>	35,160	232	217.7
<u>2015</u>	23,765	316	36

Ελιές

Πρόκειται για σημαντικό ελληνικό προϊόν, το οποίο βέβαια είναι μάλλον άγνωστο στους Κορεάτες. Τα τελευταία χρόνια, όμως, άρχισε να παρουσιάζεται κάποιο ενδιαφέρον από τους καταναλωτές και η κατανάλωσή του ακολουθεί ανοδική τάση και αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά. Στην αγορά κυριαρχούν πλήρως οι Ισπανοί. Από B2B συναντήσεις που διοργάνωσε το Γραφείο ΟΕΥ για ελληνικές επιχειρήσεις, τα αποτελέσματα είναι ενθαρρυντικά. Πρέπει να επισημανθεί όμως ότι η αγορά για το προϊόν αυτό είναι πολύ μικρή, όπως φαίνεται και από τα στατιστικά που ακολουθούν.

HS 200570

Κορεατικές εισαγωγές ελαιών

Year	Weight	Value	Inc. Rate
<u>2000</u>	1,048,733	1,054	12.4
<u>2001</u>	910,213	930	-11.8

<u>2002</u>	1,110,328	1,080	16.2
<u>2003</u>	1,122,718	1,147	6.2
<u>2004</u>	1,349,983	1,610	40.3
<u>2005</u>	1,150,165	1,352	-16
<u>2006</u>	1,581,119	2,198	62.5
<u>2007</u>	1,408,430	2,452	11.6
<u>2008</u>	1,310,003	2,639	7.7
<u>2009</u>	1,446,028	2,581	-2.2
<u>2010</u>	1,542,232	2,736	6
<u>2011</u>	2,064,034	3,617	32.2
<u>2012</u>	2,327,468	3,712	2.6
<u>2013</u>	2,539,983	4,312	16.2
<u>2014</u>	2,844,207	5,016	16.3
<u>2015</u>	3,107,887	4,776	-4.8

HS 200570

Εισαγωγές ελαιών ανά χώρα

Rank	Country	2014		2015	
		Value	Inc. Rate	Value	Inc. Rate
0	Total Sum	5,016	16.3	4,776	-4.8
1	<u>Spain</u>	4,028	12.6	3,619	-10.2
2	<u>Italy</u>	478	149.6	612	28.1
3	<u>U.S.A</u>	387	-2.3	428	10.8
4	<u>Greece</u>	98	-11.2	85	-13
5	<u>France</u>	13	-41	22	69.1
6	<u>Mexico</u>	10	517.3	8	-21.3
7	<u>Austria</u>	-	-	0	-
8	<u>U. Kingdom</u>	2	-75.5	0	-89.6
9	<u>Israel</u>	0	-99.1	0	24

HS 200570

Εισαγωγές ελαιών από την Ελλάδα

Έτος	Value	Inc. Rate
1994	10	-
1995	20	98.8
1996	38	87.1
1997	0	-99.7
1998	-	-100.0
1999	1	-
2000	1	-9.3

2001	-	-100.0
2002	2	-
2003	-	-100.0
2005	3	-
2006	36	1,186.7
2007	61	70.1
2008	57	-6.0
2009	35	-39.1
2010	32	-7.5
2011	96	197.5
2012	109	14.0
2013	110	1.3
2014	98	-11.2
2015	85	-13.0

Πορτοκάλια - Ακτινίδια

Σύμφωνα με τον κορεατικό νόμο για την προστασία της φυτικής παραγωγής, απαγορεύεται η εισαγωγή νωπών φρούτων και λαχανικών, με εξαίρεση ελάχιστες χώρες, για τις οποίες προηγήθηκε μια πολύ αυστηρή διαδικασία ελέγχων.

Το κορεατικό επιχείρημα είναι η προστασία της φυτικής παραγωγής, αλλά στην πραγματικότητα πρόκειται για προστατευτισμό.

Για το κάθε προϊόν πρέπει να ακολουθηθεί ξεχωριστή διαδικασία, ενώ εφαρμόζεται η πολιτική της εξέτασης ενός μόνο προϊόντος ανά χώρα, καθώς η Κορέα αρνείται την ταυτόχρονη εξέταση και δεύτερου προϊόντος, με το πρόσχημα της ανεπαρκούς στελέχωσης των υπηρεσιών της.

Για το άνοιγμα της αγοράς η κορεατική νομοθεσία προβλέπει μια χρονοβόρα διαδικασία οκτώ σταδίων, η οποία με διάφορες κωλυσιεργίες παρατείνεται για πολλά χρόνια. Όμως, εκτιμούμε ότι αν ασκήσουμε έντονη πίεση θα επιτύχουμε την επίσπευση της διαδικασίας. Σημαντικό ρόλο παίζει η ύπαρξη τακτικών διαβουλεύσεων στο πλαίσιο της FTA. Επιπλέον, η αγορά έχει ήδη ανοίξει για κάποιες χώρες, με αποτέλεσμα η επίπτωση των νεοεισερχόμενων προϊόντων να μην επιβαρύνει πλέον αποκλειστικά την εγχώρια παραγωγή, αλλά σε μεγάλο βαθμό τις ήδη υπάρχουσες εισαγωγές.

Η Ελλάδα από τον Αύγουστο του 2013 έχει ζητήσει επίσημα το άνοιγμα της αγοράς για τα ακτινίδια και έχει αρχίσει η διαδικασία pest risk analysis και σύναψης διμερούς πρωτοκόλλου, για να εγκριθεί η εισαγωγή ελληνικών ακτινιδίων.

Η Κορέα έχει επιτρέψει τις εισαγωγές ακτινιδίων από τη Νέα Ζηλανδία, τη Χιλή, τις ΗΠΑ, την Ιταλία και τη Γαλλία.

Η συνολική κατανάλωση ακτινιδίων στην Κορέα, σε σχέση με την εγχώρια παραγωγή και τις εισαγωγές, φαίνεται από τον πίνακα που ακολουθεί:

Ακτινίδια HS 081050

Έτος	Ποσότητες σε τόνους	
	2012	2013

Εγχώρια Παραγωγή	20,232	19,442
Εισαγωγές	28,945	20,065
Συνολική κατανάλωση	49,177	39,507

Πηγή: Ministry of Agriculture, Forestry and Rural Affairs

Διαχρονικά η εξέλιξη των κορεατικών εισαγωγών ακτινιδίων έχει ως εξής:

HS 081050

Κορεατικές εισαγωγές ακτινιδίων

Year	Weight	Value	Inc. Rate
<u>1996</u>	6,522,269	12,249	-
<u>1997</u>	7,999,288	14,500	18.4
<u>1998</u>	3,470,718	5,192	-64.2
<u>1999</u>	4,383,064	7,521	44.9
<u>2000</u>	5,228,240	8,647	15
<u>2001</u>	6,417,161	9,272	7.2
<u>2002</u>	10,232,826	16,373	76.6
<u>2003</u>	12,849,443	22,528	37.6
<u>2004</u>	23,100,500	44,679	98.3
<u>2005</u>	26,751,451	53,313	19.3
<u>2006</u>	32,111,652	62,736	17.7
<u>2007</u>	34,657,595	69,831	11.3
<u>2008</u>	29,085,185	57,228	-18
<u>2009</u>	27,375,669	53,178	-7.1
<u>2010</u>	28,514,633	56,508	6.3
<u>2011</u>	29,757,028	72,450	28.2
<u>2012</u>	28,944,864	66,977	-7.5
<u>2013</u>	20,064,657	43,473	-35.1
<u>2014</u>	19,589,563	52,502	20.8
<u>2015</u>	23,821,995	56,915	8.4

HS 081050

Εισαγωγές ακτινιδίων ανά χώρα

Rank	Country	2015		2016(1~08)	
		Value	Inc. Rate	Value	Inc. Rate
0	<u>Total Sum</u>	56,915	8.4	43,963	-9.6
1	<u>N. Zealand</u>	42,823	-1.5	35,006	-2.6
2	<u>Chile</u>	12,949	74.6	8,693	-24.8
3	<u>Italy</u>	1,070	-29.4	179	-83.3
4	<u>Japan</u>	-	-	55	-
5	<u>France</u>	66	-35.5	31	-53.9
6	<u>U.S.A</u>	7	517.4	0	-

Τα αντίστοιχα στοιχεία για τις εισαγωγές πορτοκαλιών είναι τα εξής:

HS 080510

Κορεατικές εισαγωγές πορτοκαλιών

Year	Weight	Value	Inc. Rate
<u>2000</u>	99,016,886	63,361	137
<u>2001</u>	92,482,939	77,200	21.8
<u>2002</u>	102,653,745	88,088	14.1
<u>2003</u>	144,880,723	112,631	27.9
<u>2004</u>	154,444,270	136,744	21.4
<u>2005</u>	123,047,902	120,377	-12
<u>2006</u>	124,495,143	123,064	2.2
<u>2007</u>	77,671,308	108,013	-12.2
<u>2008</u>	107,887,604	110,941	2.7
<u>2009</u>	71,221,162	79,198	-28.6
<u>2010</u>	110,055,142	130,944	65.3
<u>2011</u>	141,961,310	170,177	30
<u>2012</u>	173,942,528	219,887	29.2
<u>2013</u>	152,714,438	194,874	-11.4
<u>2014</u>	98,370,634	164,765	-15.4
<u>2015</u>	111,743,161	173,234	5.1

HS 080510

Εισαγωγές πορτοκαλιών ανά χώρα

Rank	Country	2014		2015(1~12)	
		Value	Inc. Rate	Value	Inc. Rate
0	<u>Total Sum</u>	164,765	-15.5	173,234	5.1
1	<u>U.S.A</u>	156,281	-16	163,001	4.3
2	<u>South Africa</u>	4,290	4.9	4,760	11
3	<u>Spain</u>	1,333	443.8	2,163	62.2
4	<u>Chile</u>	2,638	-21.6	1,748	-33.7
5	<u>Australia</u>	223	-77.1	1,562	600

Καλλυντικά

Η Κορέα αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες αγορές καλλυντικών, ειδικά για τα προϊόντα περιποίησης δέρματος. Παράλληλα όμως, εξελίσσεται ταχύτατα και σε σημαντικό εξαγωγέα καλλυντικών, κυρίως στις ασιατικές χώρες. Σε αυτό βοηθά και η ευρεία διάδοση του κορεατικού lifestyle στις άλλες ασιατικές χώρες, κυρίως μέσω του κινηματογράφου, των τηλεοπτικών παραγωγών και της μουσικής.

Το μεγαλύτερο μέρος της ζήτησης καλύπτεται από την εγχώρια παραγωγή, αλλά γίνονται και μεγάλες εισαγωγές, οι οποίες το 2015 ανήλθαν σε \$ 1,7 δις και ακολουθούν ανοδική τάση. Οι ελληνικές εξαγωγές το 2015 παρουσίασαν σημαντική άνοδο κατά 25.8% σε \$ 694 χιλ.

Παρατηρείται συνεχής αύξηση της ζήτησης, ειδικά για προϊόντα υψηλής ποιότητας και για φυσικά καλλυντικά. Η συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών με την Ευρωπαϊκή Ένωση, που ισχύει από 1/7/2011, ευνοεί την αύξηση των ευρωπαϊκών εξαγωγών, καθώς προβλέπει τη σταδιακή άρση των δασμών σε μια περίοδο 8 ετών. Βέβαια, πρέπει να ληφθεί υπόψη και η επίπτωση της αντίστοιχης συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών

με τις ΗΠΑ, που ετέθη σε ισχύ από 15/3/2012. Να σημειωθεί ότι οι ΗΠΑ αποτελούν σημαντικότατο ανταγωνιστή των ευρωπαϊκών καλλυντικών στην κορεατική αγορά.

Το βασικότερο χαρακτηριστικό της αγοράς είναι η πόλωση μεταξύ δύο ακραίων τάσεων, με την ταυτόχρονη ύπαρξη ισχυρής ζήτησης για τα πλέον ακριβά και υψηλής ποιότητας καλλυντικά, ενώ το μεγαλύτερο μέρος των καταναλωτών προτιμά τα πολύ χαμηλής τιμής προϊόντα.

Η στρατηγική εισόδου στην κορεατική αγορά για τα χαμηλής τιμής καλλυντικά μπορεί να κατευθυνθεί στη διάθεσή τους μέσω των χαμηλής τιμής αλυσίδων καταστημάτων. Πρόκειται για ένα τμήμα της αγοράς που χαρακτηρίζεται από εντονότατο ανταγωνισμό τόσο από τα εγχώρια κυρίως προϊόντα, όσο και από τα εισαγόμενα.

Από την άλλη πλευρά, υπάρχει και το τμήμα της αγοράς για τα υψηλής ποιότητας επώνυμα προϊόντα, στο οποίο κυριαρχούν τα γνωστά διεθνή επώνυμα προϊόντα. Για το τμήμα αυτό της αγοράς, η προσπάθεια πρέπει να επικεντρωθεί στα μεγάλα πολυκαταστήματα και σε ορισμένες εξειδικευμένες αλυσίδες.

Πολύ ενδιαφέρουσα είναι η στροφή των Κορεατών προς τα καλλυντικά που ταυτόχρονα έχουν και θεραπευτικές ιδιότητες (cosmeceuticals). Αυτά απαντώνται υπό την ορολογία “highly functional products” (εξαιρετικώς λειτουργικά καλλυντικά), με ιδιαίτερη έμφαση στα προϊόντα λευκάνσεως δέρματος. Επίσης, υψηλή ζήτηση υπάρχει για αντιρυτιδικά και για προϊόντα προστασίας από τον ήλιο.

Σύμφωνα με τις τάσεις που επικρατούν στην αγορά, στα επόμενα χρόνια αναμένεται μεγάλη άνοδος της ζήτησης στο τμήμα της αγοράς για φυσικά και βιολογικά προϊόντα περιποίησης δέρματος, λειτουργικά καλλυντικά, προϊόντα κατά της τριχόπτωσης και για καινοτομικά προϊόντα για ειδικές χρήσεις.

Τα ελληνικά προϊόντα πρέπει να απευθυνθούν στο τμήμα της αγοράς των φυσικών καλλυντικών και αυτών που έχουν ως βάση το ελαιόλαδο. Επίσης, πρέπει να επικεντρωθούμε στα μεσαίας τιμής προϊόντα.

Η προώθηση των εξαγωγών μας μπορεί να γίνει μέσω επιχειρηματικών αποστολών ή επισκέψεων μεμονωμένων επιχειρήσεων, για τις οποίες το Γραφείο ΟΕΥ θα αναλάβει το κλείσιμο συναντήσεων. Χρήσιμη θα ήταν και ενδεχόμενη συμμετοχή στη διεθνή έκθεση Seoul International Cosmetics & Beauty Expo, www.cosmobeautyseoul.com

Τα στατιστικά στοιχεία των εισαγωγών καλλυντικών περιέχονται στους πίνακες που ακολουθούν.

HS 33

Κορεατικές εισαγωγές καλλυντικών

Year	Weight	Value	Inc. Rate
<u>2000</u>	34,039,639	480,977	40.4
<u>2001</u>	47,324,017	600,722	24.9
<u>2002</u>	51,855,218	732,590	22
<u>2003</u>	49,782,282	726,989	-0.8
<u>2004</u>	50,117,226	726,020	-0.1
<u>2005</u>	57,388,345	790,932	8.9
<u>2006</u>	60,419,443	897,891	13.5
<u>2007</u>	65,747,083	991,334	10.4
<u>2008</u>	70,562,319	1,081,181	9.1
<u>2009</u>	67,386,311	1,051,827	-2.7

<u>2010</u>	72,921,805	1,265,393	20.3
<u>2011</u>	79,852,374	1,460,346	15.4
<u>2012</u>	83,714,840	1,494,762	2.4
<u>2013</u>	86,684,283	1,546,452	3.5
<u>2014</u>	83,999,796	1,692,942	9.5
<u>2015</u>	93,966,103	1,719,082	1.5

HS 33

Εισαγωγές καλλυντικών ανά χώρα

Rank	Country	2014		2015(1~12)	
		Value	Inc. Rate	Value	Inc. Rate
0	Total Sum	1,692,942	9.5	1,719,082	1.5
1	<u>U.S.A</u>	496,613	15.1	488,655	-1.6
2	<u>France</u>	353,625	16.9	343,903	-2.7
3	<u>Japan</u>	215,547	-9.1	221,076	2.6
4	<u>Thailand</u>	68,409	12.2	77,818	13.8
5	<u>Pr.China</u>	62,642	8.8	67,486	7.7
6	<u>Italy</u>	69,071	2.2	66,937	-3.1
7	<u>Germany</u>	58,887	6	60,947	3.5
8	<u>U. Kingdom</u>	59,499	9	54,500	-8.4
9	<u>Singapore</u>	42,717	18.8	47,672	11.6

HS 33

Εισαγωγές καλλυντικών από την Ελλάδα

Year	Value	Inc. Rate
<u>1991</u>	9	-
<u>1992</u>	-	-100
<u>1997</u>	30	-
<u>1998</u>	17	-43
<u>1999</u>	113	551.4
<u>2000</u>	34	-70.1
<u>2001</u>	60	76.4
<u>2002</u>	304	411.1
<u>2003</u>	92	-69.7
<u>2004</u>	741	704.1
<u>2005</u>	1,549	109
<u>2006</u>	1,686	8.8
<u>2007</u>	752	-55.4
<u>2008</u>	738	-1.8

<u>2009</u>	520	-29.5
<u>2010</u>	379	-27.2
<u>2011</u>	149	-60.7
<u>2012</u>	349	134.5
<u>2013</u>	203	-42
<u>2014</u>	551	172.2
<u>2015</u>	694	25.8

Το Γραφείο ΟΕΥ δέχεται πληθώρα αιτημάτων από Έλληνες εξαγωγείς σαπουνιών από ελαιόλαδο. Πρόκειται για ένα προϊόν για το οποίο υπάρχει αρκετό ενδιαφέρον μεταξύ των καταναλωτών. Σημαντικό μέρος των εισαγωγών του προϊόντος προορίζεται για δώρα. Για την ώρα πάντως οι εξαγωγές μας, αν και παρουσίασαν άνοδο, δεν είναι σημαντικές.

Τα στατιστικά για τις εισαγωγές σαπουνιών και τις ελληνικές εξαγωγές έχουν ως εξής:

HS 3401

Κορεατικές εισαγωγές σαπουνιών

Year	Weight	Value	Inc. Rate
<u>2000</u>	600	0	-
<u>2001</u>	4,777	2	567
<u>2002</u>	914	12	721.1
<u>2003</u>	4,740	4	-69.3
<u>2004</u>	3,232	12	206.9
<u>2005</u>	3,038	13	13.4
<u>2006</u>	1,051	9	-31
<u>2007</u>	312	15	59.2
<u>2008</u>	104	6	-61.1
<u>2009</u>	26	2	-60
<u>2010</u>	221	0	-97.3
<u>2011</u>	549	3	5,083.6
<u>2012</u>	710	5	60.8
<u>2013</u>	11,094	11	118.7
<u>2014</u>	6,934	66	497.7
<u>2015</u>	<u>31,832</u>	44	-33.8

HS 3401

Εισαγωγές σαπουνιών ανά χώρα

Rank	Country	2014		2015(1~12)	
		Value	Inc. Rate	Value	Inc. Rate
0	Total Sum	117,552	16.9	117,462	-0.1
1	<u>U.S.A</u>	46,371	22.6	43,165	-6.9
2	<u>Malaysia</u>	16,775	5.7	21,820	30.1
3	<u>China</u>	9,707	23.5	9,663	-0.4

4	<u>France</u>	7,647	5.1	7,989	4.5
5	<u>Indonesia</u>	13,454	1.4	7,516	-44.1
6	<u>U. Kingdom</u>	7,826	47	6,665	-14.8
7	<u>Japan</u>	3,764	16.9	4,842	28.6
8	<u>Thailand</u>	3,022	35.9	3,094	2.4
9	<u>Canada</u>	1,529	46.2	2,480	62.2

HS 3401

Εισαγωγές σαπουνιών από την Ελλάδα

Year	Value	Inc. Rate
<u>1997</u>	0	-
<u>1998</u>	1	850.8
<u>1999</u>	-	-100
<u>2000</u>	0	-
<u>2001</u>	2	567
<u>2002</u>	12	721.1
<u>2003</u>	4	-69.3
<u>2004</u>	12	206.9
<u>2005</u>	13	13.4
<u>2006</u>	9	-31
<u>2007</u>	15	59.2
<u>2008</u>	6	-61.1
<u>2009</u>	2	-60
<u>2010</u>	0	-97.3
<u>2011</u>	3	5,083.6
<u>2012</u>	5	60.8
<u>2013</u>	11	118.7
<u>2014</u>	66	497.7
<u>2015</u>	44	-33.8

Καπνά

Η Ελλάδα εξάγει κυρίως τα καπνά ανατολικού τύπου, τα οποία αποτελούν μικρό μέρος των εισαγωγών της Κορέας, με σημαντικότερο ανταγωνιστή μας την Τουρκία. Οι ελληνικές εξαγωγικές επιχειρήσεις έχουν απευθείας επαφές στην Κορέα. Οι εξαγωγές μας έχουν μεγάλη διακύμανση, λόγω της εξάρτησής τους από συγκεκριμένα συμβόλαια, αλλά διαχρονικά έχουν έντονα πτωτική τάση.

HS 2401

Κορεατικές εισαγωγές ακατέργαστων καπνών

Year	Weight	Value	Inc. Rate
<u>2000</u>	12,313,974	73,870	-15.2

<u>2001</u>	13,812,733	66,881	-9.5
<u>2002</u>	19,991,992	81,768	22.3
<u>2003</u>	33,687,237	115,962	41.8
<u>2004</u>	37,890,712	115,032	-0.8
<u>2005</u>	30,457,407	102,245	-11.1
<u>2006</u>	39,265,898	131,397	28.5
<u>2007</u>	42,828,130	154,802	17.8
<u>2008</u>	56,056,519	223,496	44.4
<u>2009</u>	51,877,032	242,882	8.7
<u>2010</u>	51,469,742	247,477	1.9
<u>2011</u>	42,010,999	204,866	-17.2
<u>2012</u>	54,546,357	251,811	22.9
<u>2013</u>	59,503,111	308,029	22.3
<u>2014</u>	49,512,207	274,664	-10.8
<u>2015</u>	44,109,965	223,516	-18.6

Εισαγωγές ανά χώρα

Rank	Country	2014		2015(1~12)	
		Value	Inc. Rate	Value	Inc. Rate
0	Total Sum	274,664	-10.8	223,516	-18.6
1	<u>Brazil</u>	70,287	7	56,770	-19.2
2	<u>Tanzania</u>	22,885	18	28,243	23.4
3	<u>U.S.A</u>	34,538	-4.5	27,423	-20.6
4	<u>India</u>	43,196	25.3	26,308	-39.1
5	<u>Philippines</u>	4,099	-61.1	17,909	337
6	<u>Germany</u>	28,518	25.7	16,458	-42.3
7	<u>Malawi</u>	10,300	-79.5	14,392	39.7
8	<u>China</u>	10,034	-3.5	6,104	-39.2
9	<u>Turkey</u>	8,319	-9.1	5,591	-32.8

Εισαγωγές από την Ελλάδα

Year	Value	Inc. Rate
<u>2000</u>	9,765	-26.6
<u>2001</u>	16,348	67.4
<u>2002</u>	17,273	5.7
<u>2003</u>	24,610	42.5
<u>2004</u>	28,020	13.9
<u>2005</u>	21,036	-24.9
<u>2006</u>	20,426	-2.9
<u>2007</u>	11,408	-44.1
<u>2008</u>	23,910	109.6

<u>2009</u>	19,462	-18.6
<u>2010</u>	13,006	-33.2
<u>2011</u>	11,235	-13.6
<u>2012</u>	5,870	-47.7
<u>2013</u>	9,202	56.8
<u>2014</u>	8,154	-11.4
<u>2015</u>	2,396	-70.6

Γουναρικά

Η Κορέα είναι μια από τις μεγαλύτερες παγκοσμίως αγορές γουναρικών. Παλαιότερα η Κορέα ήταν ο μεγαλύτερος παραγωγός γουναρικών στον κόσμο. Όμως, σταδιακά ο κλάδος παρήκμασε και μεγάλο μέρος της παραγωγής μεταφέρθηκε στην Κίνα. Οι πρώην κατασκευαστές ενδυμάτων γούνας της Κορέας μετατράπηκαν σε εισαγωγές, που κατασκευάζουν τα προϊόντα τους με τη μέθοδο του φασόν στην Κίνα. Βέβαια, εξακολουθεί να υπάρχει ακόμη αξιόλογη παραγωγή, όπως φαίνεται και από τις εισαγωγές γουνοδερμάτων.

Μετά την εφαρμογή της FTA (1/7/2011) καταργήθηκε ο δασμός 15% που επιβάλλονταν στα εισαγόμενα ενδύματα γούνας. Επίσης, καταργήθηκε ο δασμός 5% που επιβάλλονταν στα γουνοδέρματα. Βέβαια, για ενδύματα με αξία CIF ανά τεμάχιο μεγαλύτερη των 2 εκατ. κορεατικών γούνων, δηλαδή 1350 ευρώ, επιβάλλεται φόρος πολυτελείας 25%. Αυτό ισχύει και για τα κορεατικά προϊόντα και όχι μόνο για τα εισαγόμενα. Στην Κορέα υπάρχει αρνητική άποψη για την ποιότητα των κινεζικής προελεύσεως προϊόντων, τα οποία όμως κυριαρχούν στην αγορά, λόγω της μεγάλης ανταγωνιστικότητας ως προς την τιμή και την ύπαρξη στενών σχέσεων με το δίκτυο διανομής στην Κορέα.

Τα ανωτέρω διαμορφώνουν μια ευνοϊκή συγκυρία για να ανοίξει μια νέα σημαντική αγορά για τα προϊόντα μας, που θα βοηθήσει να μειωθεί η πολύ μεγάλη εξάρτηση της ελληνικής γουνοποιίας από τη Ρωσία.

Το 2011 διοργανώθηκε μια πολύ μεγάλη και επιτυχημένη εκθεσιακή εκδήλωση σε συνδυασμό με επίδειξη μόδας μπροστά σε 250 επιλεγμένους εμπορικούς καλεσμένους. Στη συνέχεια προσεκλήθη ομάδα επιχειρηματιών στην έκθεση γούνας της Αθήνας. Οι ενέργειες αυτές είχαν κάποια θετικά αποτελέσματα και μεταφράσθηκαν σε σημαντικές παραγγελίες. Όμως, παρά την αρχική πρόθεση καθιέρωσης των δράσεων αυτών σε ετήσια βάση, δεν υπήρξε συνέχεια, καθώς το ενδιαφέρον των ελληνικών επιχειρήσεων ατόνησε, για να επανεμφανισθεί μόλις πρόσφατα, λόγω των προβλημάτων στη ρωσική αγορά. Τελικά οι εξαγωγές μας παραμένουν σε πάρα πολύ χαμηλά επίπεδα, παρά τις υπάρχουσες δυνατότητες. Η πρότασή μας είναι να υιοθετήσουμε μια δυναμική προώθηση των εξαγωγών μας με διοργάνωση εκθεσιακών εκδηλώσεων ή συμμετοχές σε εκθέσεις και προσκλήσεις αγοραστών στην Ελλάδα.

Τα στατιστικά των εισαγωγών ενδυμάτων γούνας και γουνοδερμάτων έχουν ως εξής:

HS 4303

Κορεατικές εισαγωγές ενδυμάτων από γούνα

Year	Weight	Value	Inc. Rate
<u>2000</u>	229,324	18,647	79.4
<u>2001</u>	402,536	26,622	42.8
<u>2002</u>	444,747	47,772	79.5
<u>2003</u>	311,367	46,300	-3.1

<u>2004</u>	270,230	53,020	14.5
<u>2005</u>	345,916	77,730	46.6
<u>2006</u>	354,991	99,790	28.4
<u>2007</u>	305,981	76,141	-23.7
<u>2008</u>	282,608	58,842	-22.7
<u>2009</u>	413,134	53,085	-9.8
<u>2010</u>	750,839	94,911	78.8
<u>2011</u>	720,261	125,410	32.1
<u>2012</u>	556,942	95,818	-23.6
<u>2013</u>	516,942	90,196	-5.9
<u>2014</u>	513,076	94,532	4.8
<u>2015</u>	615,590	96,390	2

HS 4303

Εισαγωγές ανά χώρα

Rank	Country	2014		2015(1~12)	
		Value	Inc. Rate	Value	Inc. Rate
0	Total Sum	94,532	4.8	96,390	2
1	<u>China</u>	42,013	-1.2	57,829	37.6
2	<u>Italy</u>	21,858	5.3	25,328	15.9
3	<u>France</u>	4,758	39	5,482	15.2
4	<u>Turkey</u>	2,308	226.5	1,683	-27.1
5	<u>U.S.A</u>	2,727	245	1,508	-44.7
6	<u>Hong Kong</u>	11,834	-28.5	856	-92.8
7	<u>Germany</u>	355	14.6	750	110.9
8	<u>Greece</u>	561	-10.9	632	12.6
9	<u>Viet Nam</u>	6,760	129.9	568	-91.6

HS 4303

Εισαγωγές από την Ελλάδα

Year	Value	Inc. Rate
<u>2000</u>	123	-
<u>2001</u>	163	32.6
<u>2002</u>	471	189.2
<u>2003</u>	165	-65
<u>2004</u>	46	-72.2
<u>2005</u>	75	62.7
<u>2006</u>	108	45.1

<u>2007</u>	194	79.1
<u>2008</u>	307	58.4
<u>2009</u>	123	-59.9
<u>2010</u>	441	258.3
<u>2011</u>	1,429	224.3
<u>2012</u>	2,031	42.1
<u>2013</u>	630	-69
<u>2014</u>	561	-10.9
<u>2015</u>	632	12.6

HS 4302

Κορεατικές εισαγωγές γουνοδερμάτων

Year	Weight	Value	Inc. Rate
<u>2000</u>	1,413,440	62,450	-13.4
<u>2001</u>	1,347,058	52,699	-15.6
<u>2002</u>	1,269,184	54,687	3.8
<u>2003</u>	772,239	40,329	-26.2
<u>2004</u>	737,737	37,265	-7.6
<u>2005</u>	779,707	47,957	28.7
<u>2006</u>	705,654	58,414	21.8
<u>2007</u>	523,252	49,494	-15.3
<u>2008</u>	392,629	36,059	-27.1
<u>2009</u>	635,753	45,332	25.7
<u>2010</u>	870,361	81,112	78.9
<u>2011</u>	1,123,300	131,234	61.8
<u>2012</u>	852,810	102,631	-21.8
<u>2013</u>	811,604	109,411	6.6
<u>2014</u>	765,134	85,229	-22.1
<u>2015</u>	519,696	57,419	-32.6

HS 4302

Εισαγωγές ανά χώρα

Rank	Country	2014		2015(1~12)	
		Value	Inc. Rate	Value	Inc. Rate
0	Total Sum	85,229	-22.1	57,419	-32.6
1	<u>China</u>	53,027	-27.8	33,686	-36.5
2	<u>Spain</u>	11,109	-1	5,404	-51.4
3	<u>Turkey</u>	6,745	61	4,985	-26.1
4	<u>Italy</u>	2,292	8.5	3,281	43.1
5	<u>Greece</u>	2,979	-55.7	1,766	-40.7
6	<u>U.S.A</u>	1,750	-6.9	1,542	-11.9

7	U. Kingdom	1,123	-46.8	1,245	10.9
8	Denmark	321	-56.3	1,178	267.5
9	Finland	497	-63	967	94.5

HS 4302

Εισαγωγές από Ελλάδα

Year	Value	Inc. Rate
2000	1,049	756.9
2001	1,364	30.1
2002	2,734	100.5
2003	1,150	-57.9
2004	1,028	-10.6
2005	2,959	187.9
2006	4,595	55.3
2007	3,480	-24.3
2008	1,252	-64
2009	1,611	28.6
2010	5,623	249.1
2011	11,188	99
2012	5,392	-51.8
2013	6,720	24.6
2014	2,979	-55.7
2015	1,766	-40.7

Ελαιόλαδο

Μετά από μια από ταχεία άνοδο, οι κορεατικές εισαγωγές το 2005 είχαν φτάσει τα 114 εκατ. Στη συνέχεια όμως ακολούθησαν καθοδική πορεία, αλλά τα τελευταία 3 χρόνια ανέκαμψαν και έφτασαν τα \$ 54.2 εκατ.

Οι λόγοι που οδήγησαν σε απότομη άνοδο των εισαγωγών ελαιολάδου, σχετίζονται κυρίως με την προβολή που εδόθη για τα οφέλη στην υγεία από την κατανάλωσή του. Άλλοι παράγοντες ήταν η αύξηση των δυτικών εστιατορίων και κυρίως των ιταλικών, η άνοδος του βιοτικού επιπέδου και η πραγματοποίηση περισσότερων ταξιδιών στο εξωτερικό με αποτέλεσμα να γίνει πιο ανοικτή η κορεατική κοινωνία σε νέες εμπειρίες.

Όμως, σημαντικός ανασταλτικός παράγοντας που οδήγησε στην αποκλιμάκωση των εισαγωγών, είναι η ασυμβατότητά του ελαιολάδου με την κορεατική κουζίνα και διατροφή. Ως αποτέλεσμα, το μεγαλύτερο μέρος της κατανάλωσης γίνεται από εστιατόρια δυτικής κουζίνας, ενώ η οικιακή κατανάλωση είναι περιορισμένη και απευθύνεται σε πολύ μικρό τμήμα του πληθυσμού.

Στην Κορέα το ελαιόλαδο εξακολουθεί να θεωρείται ως ένα εξωτικό είδος και όχι ως βασικό τρόφιμο, αντίθετα με την Ελλάδα και τις δυτικές χώρες.

Παρόλα αυτά, χάρη στην άποψη που έχει ευρέως εδραιωθεί μεταξύ των Κορεατών, για τις ευεργετικές ιδιότητες του ελαιολάδου, αλλά και τη σταδιακή διείσδυση δυτικών

καταναλωτικών προτύπων, αναμένεται ότι η κατανάλωση του προϊόντος θα εισέλθει σε μια νέα ηπιότερη, αλλά πιο διατηρήσιμη και μακροχρόνια ανοδική περίοδο.

Οι ελληνικές εξαγωγές ελαιολάδου στην Κορέα άρχισαν ουσιαστικά από το έτος 2000 και ακολούθησαν ανοδική τάση. Πρόσφατα, υπάρχει έντονο ενδιαφέρον για το ελληνικό ελαιόλαδο και οι εξαγωγές του αυξήθηκαν 24% το 2013, 33% το 2014 και 55% το 2015, όταν και έφτασαν για πρώτη φορά τα \$ 1.2 εκατ. Η πρόβλεψή μας είναι ότι η ανοδική αυτή τάση θα συνεχιστεί και οι εξαγωγές μας θα βελτιώσουν το μερίδιό τους στην αγορά. Μεγάλη σημασία έχει η συμμετοχή μας στη διεθνή έκθεση Seoul Food and Hotel, <http://seoulfood.or.kr/eng/main.asp>. Προτείνουμε την υιοθέτηση ενός προγράμματος προβολής του ελληνικού ελαιολάδου, με χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς υπάρχουν σημαντικά περιθώρια αύξησης του μεριδίου μας στην αγορά και έντονο ενδιαφέρον από μεγάλο αριθμό ελληνικών επιχειρήσεων.

Τα στατιστικά των εισαγωγών της Κορέας φαίνονται από τους πίνακες που ακολουθούν.

HS 1509

Κορεατικές εισαγωγές ελαιολαδου

Year	Weight	Value	Inc. Rate
<u>2000</u>	1,602,053	4,372	45.7
<u>2001</u>	2,309,780	5,697	30.3
<u>2002</u>	3,142,510	8,035	41.1
<u>2003</u>	6,652,335	20,199	151.4
<u>2004</u>	15,078,318	52,613	160.5
<u>2005</u>	29,096,135	113,786	116.3
<u>2006</u>	17,731,911	89,340	-21.5
<u>2007</u>	12,650,769	53,784	-39.8
<u>2008</u>	10,973,858	49,493	-8
<u>2009</u>	9,288,992	32,013	-35.3
<u>2010</u>	11,318,247	37,061	15.8
<u>2011</u>	13,390,389	44,763	20.8
<u>2012</u>	9,851,757	32,860	-26.6
<u>2013</u>	10,135,431	43,467	32.3
<u>2014</u>	14,880,379	57,137	31.5
<u>2015</u>	12,159,294	54,234	-5.1

HS 1509

Εισαγωγές ελαιολάδου ανά χώρα

Rank	Country	2014		2015(1~12)	
		Value	Inc. Rate	Value	Inc. Rate
0	<u>Total Sum</u>	57,137	31.4	54,234	-5.1
1	<u>Spain</u>	37,018	30.1	35,359	-4.5
2	<u>Italy</u>	17,282	42	14,635	-15.3
3	<u>Turkey</u>	874	-37.7	1,517	73.6
4	<u>Greece</u>	780	32.9	1,209	54.9
5	<u>U.S.A</u>	12	-42.8	369	3,103.0
6	<u>PLO</u>	341	60.9	369	8.2

7	<u>France</u>	110	16.7	252	128.7
8	<u>Germany</u>	194	399.2	202	4.3
9	<u>Israel</u>	146	1,061.9 0	139	-4.4

HS 1509

Εισαγωγές ελαιολάδου από την Ελλάδα

Year	Value	Inc. Rate
<u>1998</u>	1	-
<u>1999</u>	12	2,009.0 0
<u>2000</u>	55	356.6
<u>2001</u>	60	8.9
<u>2002</u>	248	316.1
<u>2003</u>	629	153.2
<u>2004</u>	1,662	164.4
<u>2005</u>	1,303	-21.6
<u>2006</u>	841	-35.4
<u>2007</u>	893	6.2
<u>2008</u>	652	-26.9
<u>2009</u>	532	-18.5
<u>2010</u>	439	-17.4
<u>2011</u>	586	33.3
<u>2012</u>	473	-19.3
<u>2013</u>	587	24.2
<u>2014</u>	780	32.9
<u>2015</u>	1,209	54.9

Ψάρια

Οι εισαγωγές ψαριών της Κορέας είναι πολύ μεγάλες. Όμως, η χώρα μας έχει ασήμαντο ποσοστό στην αγορά, καθώς οι εξαγωγές αποτελούνταν κυρίως από τόνο για τον οποίο η παραγωγή μας είναι πολύ μικρή. Σχετικά με τις ιχθυοκαλλιέργειες υπάρχει το πρόβλημα του υψηλού κόστους μεταφοράς, αλλά υπό προϋποθέσεις θα μπορούσαν να γίνουν αξιόλογες εξαγωγές.

Τα τελευταία χρόνια οι εξαγωγές μας ακολούθησαν πτωτική τάση και ουσιαστικά μηδενίστηκαν.

Τα στατιστικά των κορεατικών εισαγωγών έχουν ως εξής:

HS 03

Κορεατικές εισαγωγές ψαριών

Year	Weight	Value	Inc. Rate
<u>2000</u>	644,422,406	1,229,89 7	17.8
<u>2001</u>	943,514,663	1,465,03 3	19.1
<u>2002</u>	1,067,641,454	1,676,06 5	14.4
<u>2003</u>	1,121,653,090	1,737,48 9	3.7

<u>2004</u>	1,138,793,089	1,958,38 7	12.7
<u>2005</u>	1,104,930,387	2,030,06 7	3.7
<u>2006</u>	1,218,704,744	2,361,89 0	16.4
<u>2007</u>	1,240,982,909	2,628,61 0	11.3
<u>2008</u>	1,003,801,971	2,531,36 3	-3.7
<u>2009</u>	1,016,622,133	2,335,31 0	-7.7
<u>2010</u>	1,081,799,901	2,775,15 9	18.8
<u>2011</u>	1,197,924,382	3,413,90 4	23
<u>2012</u>	1,119,117,532	3,218,48 7	-5.7
<u>2013</u>	1,061,344,754	3,136,33 6	-2.5
<u>2014</u>	1,169,260,427	3,636,03 7	15.9
<u>2015</u>	1,215,976,330	3,719,70 4	2.3

HS 03

Εισαγωγές ανά χώρα

Rank	Country	2014		2015(1~12)	
		Value	Inc. Rate	Value	Inc. Rate
0	<u>Total Sum</u>	3,636,03 7	15.9	3,719,70 4	2.3
1	<u>China</u>	1,014,39 2	17.4	1,005,93 5	-0.8
2	<u>Russia</u>	669,341	13.9	702,273	4.9
3	<u>Viet Nam</u>	486,807	30.7	441,831	-9.2
4	<u>U.S.A</u>	217,433	6.2	229,362	5.5
5	<u>Norway</u>	181,376	53.2	214,694	18.4
6	<u>Japan</u>	91,151	-4.4	108,255	18.8
7	<u>Thailand</u>	103,217	40.7	105,747	2.5
8	<u>Taiwan</u>	103,905	-8.4	100,966	-2.8
9	<u>Chile</u>	101,792	21.8	94,221	-7.4

HS 03

Εισαγωγές από την Ελλάδα

Year	Value	Inc. Rate
<u>1991</u>	66	-
<u>1992</u>	-	-100
<u>2001</u>	2	-
<u>2002</u>	-	-100
<u>2004</u>	0	-
<u>2005</u>	18	14,938.3 0
<u>2006</u>	887	4,815.80
<u>2007</u>	1,616	82.2
<u>2008</u>	3,190	97.3
<u>2009</u>	2,972	-6.8

<u>2010</u>	2,902	-2.4
<u>2011</u>	888	-69.4
<u>2012</u>	1,973	122.2
<u>2013</u>	643	-67.4
<u>2014</u>	55	-91.4
<u>2015</u>	3	-93.8

Ροδάκινα

Παλαιότερα γίνονταν αξιόλογες εξαγωγές ελληνικών κονσερβοποιημένων ροδάκινων στην Κορέα. Σταδιακά όμως η αγορά χάθηκε, λόγω του έντονου ανταγωνισμού από πολύ φτηνά κινεζικά προϊόντα. Επίσης στο υψηλό τμήμα της αγοράς, τα προϊόντα μας βρέθηκαν σε δυσμενή θέση, έναντι των εισαγωγών από τη Χιλή, οι οποίες είχαν απαλλαγεί από τον πολύ υψηλό δασμό 50%, χάρη στην FTA Κορέας – Χιλής.

Η FTA ΕΕ – Κορέας προβλέπει την άρση των δασμών σε 8 ισόποσες ετήσιες δόσεις, η πρώτη εκ των οποίων με την εφαρμογή της συμφωνίας στις 1/7/2011. Ήδη με την πτώση των δασμών οι ελληνικές εξαγωγές αυξάνονται ταχύτατα και οι επιχειρήσεις μας διεκδικούν ένα σημαντικό μερίδιο στην αγορά.

Τα στατιστικά για το προϊόν έχουν ως εξής:

HS 200870

Εισαγωγές επεξεργασμένων ροδάκινων

Year	Weight	Value	Inc. Rate
<u>2000</u>	7,427,405	5,832	15.5
<u>2001</u>	9,273,469	6,887	18.1
<u>2002</u>	11,151,604	7,799	13.2
<u>2003</u>	8,399,596	6,542	-16.1
<u>2004</u>	5,921,323	5,440	-16.8
<u>2005</u>	7,196,489	6,365	17
<u>2006</u>	8,561,382	7,787	22.4
<u>2007</u>	9,362,562	9,023	15.9
<u>2008</u>	6,995,316	7,714	-14.5
<u>2009</u>	3,458,984	3,778	-51
<u>2010</u>	3,740,241	4,287	13.5
<u>2011</u>	4,558,470	6,315	47.3
<u>2012</u>	4,947,885	7,555	19.6
<u>2013</u>	4,921,377	7,696	1.9
<u>2014</u>	4,848,043	8,456	9.9
<u>2015</u>	5,160,572	8,339	-1.4

HS 200870

Εισαγωγές ανά χώρα

Rank	Country	2014		2015(1~12)	
		Value	Inc. Rate	Value	Inc. Rate
0	Total Sum	8,456	9.9	8,339	-1.4

1	<u>Thailand</u>	3,082	29.4	2,907	-5.7
2	<u>China</u>	2,480	2.5	2,359	-4.9
3	<u>Greece</u>	1,112	-22.4	1,979	78
4	<u>France</u>	331	110.2	387	16.9
5	<u>Spain</u>	560	63	262	-53.2
6	<u>U.S.A</u>	178	9.2	225	26.4
7	<u>South Africa</u>	316	95.8	211	-33.2
8	<u>Japan</u>	-	-	4	-
9	<u>Italy</u>	6	32.2	3	-53

HS 200870 Εισαγωγές από την Ελλάδα

Year	Value	Inc. Rate
<u>2000</u>	999	116.6
<u>2001</u>	1,513	51.5
<u>2002</u>	1,938	28.1
<u>2003</u>	1,604	-17.2
<u>2004</u>	1,088	-32.2
<u>2005</u>	1,795	65
<u>2006</u>	1,618	-9.9
<u>2007</u>	1,235	-23.6
<u>2008</u>	351	-71.6
<u>2009</u>	113	-67.8
<u>2010</u>	52	-54.2
<u>2011</u>	349	574.5
<u>2012</u>	648	85.8
<u>2013</u>	1,433	121.1
<u>2014</u>	1,112	-22.4
<u>2015</u>	1,979	78

Χυμοί

Οι εισαγωγές χυμών από την Ελλάδα άρχισαν ουσιαστικά το 2012 και περιλαμβάνουν κυρίως χύμα χυμό πορτοκαλιού. Όμως, ήδη άρχισαν να γίνονται και εξαγωγές συσκευασμένου επώνυμου προϊόντος.

Τα στατιστικά έχουν ως εξής:

HS 2009

Κορεατικές εισαγωγές χυμών

Year	Weight	Value	Inc. Rate
<u>2000</u>	57,723,419	95,195	9.4
<u>2001</u>	64,195,339	86,566	-9.1

<u>2002</u>	72,317,731	101,912	17.7
<u>2003</u>	69,656,372	105,116	3.1
<u>2004</u>	70,695,024	99,429	-5.4
<u>2005</u>	73,898,465	103,390	4
<u>2006</u>	71,363,572	117,058	13.2
<u>2007</u>	71,007,686	147,852	26.3
<u>2008</u>	64,164,050	144,348	-2.4
<u>2009</u>	56,474,604	119,064	-17.5
<u>2010</u>	64,212,403	128,577	8
<u>2011</u>	68,051,710	176,672	37.4
<u>2012</u>	71,834,218	203,146	15
<u>2013</u>	69,414,186	190,767	-6.1
<u>2014</u>	58,042,948	153,041	-19.8
<u>2015</u>	64,463,616	155,625	1.7

HS 2009

Εισαγωγές ανά χώρα

Rank	Country	2014		2015	
		Value	Inc. Rate	Value	Inc. Rate
0	Total Sum	153,041	-19.8	155,625	1.7
1	<u>U.S.A</u>	55,536	-38.7	59,377	6.9
2	<u>Chile</u>	26,122	-13.4	23,093	-11.6
3	<u>Taiwan</u>	10,964	3.7	10,489	-4.3
4	<u>China</u>	9,235	-14.8	9,683	4.9
5	<u>Germany</u>	5,742	10.3	7,052	22.8
6	<u>Israel</u>	5,431	-2.5	6,456	18.9
7	<u>Spain</u>	4,743	33.7	6,449	36
8	<u>Thailand</u>	3,849	-3.2	4,866	26.4
9	<u>Turkey</u>	5,762	91.8	4,615	-19.9

HS 2009

Εισαγωγές από την Ελλάδα

Year	Value	Inc. Rate
<u>1995</u>	0	-
<u>1996</u>	15	62,650.00
<u>1997</u>	-	-100
<u>2006</u>	7	-
<u>2007</u>	-	-100
<u>2009</u>	0	-
<u>2010</u>	0	107.3
<u>2011</u>	0	168.2

<u>2012</u>	2,253	987,854.80
<u>2013</u>	1,354	-39.9
<u>2014</u>	2,464	82
<u>2015</u>	1,054	-57.2

Φάρμακα

Πρόκειται για πολύ σημαντική αγορά της τάξεως των \$ 4,2 δις, στην οποία οι εισαγωγές αυξάνονται συνεχώς. Τα τελευταία δύο χρόνια οι ελληνικές εξαγωγές αυξάνονται ταχέως και οι προοπτικές τους είναι πολύ ευνοϊκές. Τα φαρμακευτικά προϊόντα πρέπει να αποτελέσουν βασική μας προτεραιότητα.

Τα στατιστικά για τις κορεατικές εισαγωγές έχουν ως εξής:

HS 30

Κορεατικές εισαγωγές φαρμακευτικών Προϊόντων

Year	Weight	Value	Inc. Rate
<u>2000</u>	20,758,045	546,501	20.9
<u>2001</u>	24,393,844	718,710	31.5
<u>2002</u>	29,875,319	881,291	22.6
<u>2003</u>	33,484,111	1,077,102	22.2
<u>2004</u>	35,768,298	1,401,565	30.1
<u>2005</u>	37,242,070	1,651,295	17.8
<u>2006</u>	39,605,394	2,225,938	34.8
<u>2007</u>	47,514,963	2,757,568	23.9
<u>2008</u>	48,481,523	2,993,993	8.6
<u>2009</u>	47,646,888	3,036,303	1.4
<u>2010</u>	52,136,280	3,476,314	14.5
<u>2011</u>	55,973,474	3,890,292	11.9
<u>2012</u>	60,482,094	4,153,411	6.8
<u>2013</u>	64,273,735	4,244,280	2.2
<u>2014</u>	64,280,391	4,861,261	14.5
<u>2015</u>	67,674,373	4,761,165	-2.1

HS 30

Εισαγωγές ανά χώρα

Rank	Country	2014		2015	
		Value	Inc. Rate	Value	Inc. Rate
0	Total Sum	4,861,261	14.5	4,761,165	-2.1
1	<u>U.S.A</u>	1,080,599	17.8	1,064,247	-1.5
2	<u>Germany</u>	721,936	19.9	692,762	-4
3	<u>Switzerland</u>	295,113	4.6	322,175	9.2
4	<u>France</u>	296,571	10.2	280,022	-5.6
5	<u>Italy</u>	316,988	12.8	267,758	-15.5

6	Japan	246,217	13.3	261,031	6
7	Turkey	87,997	8.1	247,864	181.7
8	Ireland	244,024	46.8	244,840	0.3
9	U. Kingdom	262,727	-5.2	243,160	-7.4
10	Spain	165,388	14.5	124,313	-24.8
11	China	124,847	6.6	120,764	-3.3
12	Puerto Rico	142,125	8.2	119,404	-16
13	Belgium	130,390	-5.4	87,473	-32.9
14	Singapore	117,235	52.2	87,265	-25.6
15	Sweden	93,503	10.4	77,905	-16.7
16	Netherland	68,966	7.9	74,930	8.7
17	Denmark	93,331	21.4	69,638	-25.4
18	Australia	36,170	84.5	61,779	70.8
19	India	62,791	31.9	53,899	-14.2
20	Canada	54,500	4.2	51,276	-5.9
21	Austria	60,747	23	47,678	-21.5
22	Finland	28,372	-4.1	29,726	4.8
23	Poland	25,871	237.2	25,677	-0.7
24	Taiwan	8,276	3.4	17,327	109.4
25	Indonesia	14,944	-40.7	9,772	-34.6
26	Mexico	17,822	-2.3	9,579	-46.2
27	Norway	11,689	-23.4	9,486	-18.8
28	Israel	4,438	291	8,866	99.8
29	Dominican Rep.	7,566	33	8,074	6.7
30	Brazil	4,832	-15.6	6,689	38.4
31	N. Zealand	3,607	-13.5	5,478	51.9
32	Slovenia	4,498	14.4	3,949	-12.2
33	Bulgaria	1,399	-9.3	3,277	134.1
34	Cambodia	3,029	28.9	2,677	-11.6

35	Greece	3,432	287.3	2,470	-28
----	------------------------	-------	-------	-------	-----

HS 30 Εισαγωγές από την Ελλάδα

Year	Value	Inc. Rate
2000	2	-
2001	0	-96.5
2002	-	-100
2003	34	-
2004	539	1,485.50
2005	117	-78.3
2006	686	486.5
2007	68	-90.1
2008	126	85.6
2009	82	-35.1
2010	127	55.2
2011	124	-2.4
2012	514	314
2013	886	72.5
2014	3,432	287.3
2015	2,470	-28

2 Επενδύσεις

Οι συνολικές άμεσες κορεατικές επενδύσεις στην Ελλάδα ανέρχονται σε \$ 9 εκατ., οι οποίες όμως περιορίζονται σε δίκτυα διανομής και γραφεία αντιπροσώπευσης των κορεατικών ναυπηγείων και των άλλων μεγάλων επιχειρήσεων.

Από την Ελλάδα έχουν γίνει τρεις σημαντικές επενδύσεις στην Κορέα από την Intralot (εκμετάλλευση παιχνιδιών Λόττο), τη Folli-Follie (δίκτυο προώθησης κοσμημάτων, αξεσουάρ και ωρολογίων) και την COSMOS (σκάφη αναψυχής).

3 Τουρισμός

Οι αφίξεις Κορεατών τουριστών στη χώρα μας είναι περίπου 55.000 ετησίως και υπολείπονται κατά πολύ των δυνατοτήτων που υπάρχουν. Ο Τουρισμός είναι ο τομέας, στον οποίο μπορούμε να έχουμε τα πιο άμεσα αποτελέσματα. Η εικόνα της χώρας μας είναι πολύ ελκυστική στην Κορέα.

Όμως, για να έρθουν τουρίστες χρειάζεται αποτελεσματικότερη προβολή της Ελλάδος ως τουριστικού προορισμού, δημιουργία δικτύου επιχειρηματικών συνεργασιών και διαμόρφωση των κατάλληλων για την κορεατική αγορά τουριστικών πακέτων. Προτείνουμε την πρόσκληση ταξιδιωτικών γραφείων στην Ελλάδα και τη διοργάνωση σεμιναρίου στην Κορέα.

Μεγάλη σημασία έχει το άνοιγμα απευθείας αεροπορικής σύνδεσης Ελλάδος και Κορέας. Το θέμα συζητείται εδώ και πολλά χρόνια, αλλά δεν αναμένεται να υπάρξει πρόοδος στο άμεσο μέλλον. Το 2015 για πρώτη φορά η Korean Air προγραμμάτισε πτήσεις charters για την περίοδο Ιουλίου – Αυγούστου, οι οποίες όμως δεν πήγαν καλά, λόγω της επιδημίας MERS (Middle East Respiratory Syndrome) που έπληξε την Κορέα, με καταστροφικά αποτελέσματα για τον εισερχόμενο και εξερχόμενο τουρισμό της.

Όμως, μετά από μια σειρά τηλεοπτικών εκπομπών για την Ελλάδα το ενδιαφέρον για τη χώρα μας, αναθερμάνθηκε. Ιδιαίτερη επίπτωση είχε η δραματική σειρά Descendants of the Sun. Ως αποτέλεσμα, η μεγάλη κορεατική ταξιδιωτική εταιρεία Hanjin (θυγατρική Korean Air) προτίθεται να επαναλάβει τις πτήσεις charter τον Οκτώβριο 2016, η επιτυχία των οποίων θα αποτελέσει πρόκριμμα για την επανάληψή τους και το επόμενο έτος.

4 Δράσεις Οικονομικής Διπλωματίας

Το 2015 λάβαμε αιτήματα από 108 ελληνικές επιχειρήσεις, στις οποίες δώσαμε πληροφορίες για την αγορά και στοιχεία εισαγωγέων που θα μπορούσαν να ενδιαφερθούν για τα προϊόντα τους. Ορισμένες από τις επιχειρήσεις αυτές επισκέφτηκαν την Κορέα, για τις οποίες διοργανώσαμε πρόγραμμα συναντήσεων με εισαγωγείς.

Επίσης, υπήρξαν ελληνικές επιχειρήσεις οι οποίες είχαν εμπορικές διαφορές με κορεατικές επιχειρήσεις, για τις οποίες το Γραφείο διαμεσολάβησε και σε μερικές περιπτώσεις έγινε εφικτή η φιλική διευθέτηση του θέματος.

Η Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών Ευρωπαϊκής Ένωσης και Κορέας, περιλαμβάνει την άμεση αναγνώριση 160 ευρωπαϊκών γεωγραφικών ενδείξεων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται 6 ελληνικές, μεταξύ των οποίων και η φέτα. Το Γραφείο ΟΕΥ με παρέμβασή του πέτυχε την απόσυρση προϊόντων που παραβίαζαν το ΠΟΠ Φέτας.

Η Κορέα δεν επιτρέπει την εισαγωγή νωπών φρούτων και λαχανικών από τη χώρα μας. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης έχει ζητήσει από τις κορεατικές αρχές να επιτρέψουν την εισαγωγή ελληνικών ακτινιδίων. Το Γραφείο παρακολουθεί στενά το θέμα και έχει ασκήσει πίεση για την προώθησή του. Επίσης, ζητήσαμε το άνοιγμα της αγοράς για τα ελληνικά προϊόντα επεξεργασμένου χοιρινού κρέατος.

Συμμετείχαμε με περίπτερα της Ελληνικής Πρεσβείας στη διεθνή έκθεση καταναλωτικών αγαθών Import Goods Fair και στη διεθνή έκθεση κρασιού Seoul Wine & Spirits Expo. Επίσης, σε συνεργασία με το ΣΕΓ προσκλήθηκαν αγοραστές στη διεθνή έκθεση γούνας της Αθήνας. Επίσης συνεργαστήκαμε με τον ΕΟΤ για τη συμμετοχή στην τουριστική έκθεση KOTFA.

5 Προτάσεις για την Προώθηση της Διμερούς Συνεργασίας

Τα κύρια χαρακτηριστικά των οικονομικών σχέσεων Ελλάδας – Νοτίου Κορέας είναι τα εξής:

- Η Ελλάδα έχει πάντα ένα πολύ μεγάλο εμπορικό έλλειμμα με την Κορέα.
- Λόγω της διάρθρωσης των εξαγωγών των δυο χωρών, δεν είναι δυνατή η πλήρης εξισορρόπηση του διμερούς εμπορίου, καθώς η Κορέα εξάγει προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας, σε αντίθεση με την Ελλάδα που στηρίζεται ακόμη σε παραδοσιακά προϊόντα χαμηλής προστιθέμενης αξίας.
- Η οικονομική κρίση μείωσε τα ελληνικά ελλείμματα, αλλά με τη βελτίωση του κλίματος οι κορεατικές εξαγωγές θα αυξηθούν και πάλι κατακόρυφα, ενώ αντιθέτως τα ελληνικά προϊόντα εξακολουθούν να μην μπορούν να διεισδύσουν στην Κορεατική αγορά.
- Οι ναυπηγήσεις ελληνικών πλοίων στην Κορέα αποτελούν το σημαντικότερο τομέα της διμερούς συνεργασίας.
- Η Ελλάδα αποτελεί σημαντικότατη αγορά για τα κορεατικά προϊόντα, όπως τα πλοία, ηλεκτρονικά, τα αυτοκίνητα, τα μηχανήματα, κλπ.

- Η Ελλάδα δεν έχει εκμεταλλευτεί τις μεγάλες δυνατότητες που υπάρχουν για την προσέλκυση τουριστών από την Κορέα.
- Οι κορεατικές επενδύσεις στην Ελλάδα είναι ασήμαντες παρόλο που υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες
- Δεν υπάρχει αξιόλογη συνεργασία σε άλλους τομείς, όπως έρευνα και ανάπτυξη, μεταφορά τεχνολογίας, βιομηχανική συνεργασία, κλπ.

Όμως, θεωρούμε ότι υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες για μείωση της ανισομέρειας των διμερών σχέσεων, μέσω της σημαντικής αύξησης των εξαγωγών μας, της πραγματοποίησης κορεατικών επενδύσεων, της προσέλκυσης τουριστών, της συνεργασίας στην έρευνα και ανάπτυξη και της διμερούς οικονομικής συνεργασίας σε άλλους τομείς.

Ορισμένοι σημαντικοί λόγοι που συνηγορούν στα ανωτέρω είναι οι εξής:

- Η Κορέα αποτελεί πλέον αναπτυγμένη χώρα με ισχυρότατη οικονομία.
- Η άνοδος του βιοτικού επιπέδου και του διαθέσιμου εισοδήματος συνεπάγεται μεγάλη αύξηση της ζήτησης για ταξίδια στο εξωτερικό, την οποία η χώρα μας πρέπει και μπορεί να αξιοποιήσει για την προσέλκυση τουριστών.
- Η Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου Ευρωπαϊκής Ένωσης και Κορέας που ετέθη σε ισχύ από 1/7/2012 δημιούργησε πιο ευνοϊκές συνθήκες για πληθώρα ελληνικών προϊόντων.
- Η Ελλάδα και η Κορέα έχουν συνάψει συμφωνία οικονομικής συνεργασίας που προβλέπει τη σύσταση Μεικτής Διυπουργικής Επιτροπής, η οποία με την κατάλληλη αξιοποίηση μπορεί να εξελιχθεί σε σημαντικό εργαλείο επίλυσης των προβλημάτων των εξαγωγών μας και προώθησης της διμερούς οικονομικής συνεργασίας σε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων.

Για την προώθηση των εξαγωγών μας προτείνουμε να δοθεί προτεραιότητα στα εξής προϊόντα:

- Τρόφιμα γενικώς και ειδικότερα πρώτες ύλες για τη βιομηχανία τροφίμων, ελαιόλαδο, ξηροί καρποί, τυριά, γιαούρτι, μέλι, σοκολάτα, είδη αρτοποιίας – ζαχαροπλαστικής, μεταλλικό νερό, κονσέρβες φρούτων και ειδικά ροδάκινου, καταψυγμένα ή ζαχαρωμένα φρούτα, βότανα, χυμοί φρούτων. Ο πίνακας είναι ενδεικτικός, καθώς οποιοδήποτε ανταγωνιστικό προϊόν μπορεί να προωθηθεί.
- Ειδικά για το γιαούρτι το γραφείο μας έχει κάνει προτάσεις για τη διαχείριση του θέματος της αθέμιτης χρήσης του όρου ελληνικό γιαούρτι και την αξιοποίησή του υπέρ των ελληνικών εξαγωγών γαλακτοκομικών προϊόντων.
- Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στα προϊόντα ΠΟΠ και ΠΓΕ. Με βάση την FTA, στην Κορέα έχουν ήδη αναγνωριστεί οι εξής γεωγραφικές ενδείξεις: Φέτα, Μαστίχα, Ελιές Καλαμάτας, Ούζο, Κρασιά Σάμου και Ρετσίνα.
- Επίσης, μεγάλη άνοδος αναμένεται στις κορεατικές εισαγωγές προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας, λόγω του ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για υγιεινή διατροφή και της σύναψης συμφωνίας αμοιβαίας αναγνώρισης με την ΕΕ, η οποία ετέθη σε ισχύ από 1/2/2015. Η ΕΕ δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην προώθηση των προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας και τα συμπεριέλαβε στο κοινοτικό πρόγραμμα προώθησης εξαγωγών Gateway to Korea.
- Ειδικά για το ΠΟΠ φέτας υπήρξαν παραβιάσεις από δανικά, αμερικανικά και αυστραλιανά λευκά τυριά. Το Γραφείο ΟΕΥ επικοινώνησε με τους εισαγωγείς των προϊόντων αυτών και πέτυχε τη φιλική διευθέτηση του θέματος, καθώς δέχτηκαν να σταματήσουν να χρησιμοποιούν τον όρο φέτα και ορισμένοι εξ

αυτών άρχισαν να εισάγουν φέτα από την Ελλάδα. Το Γραφείο μας έχει προτείνει την υιοθέτηση ενός χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ προγράμματος προβολής και προώθησης ελληνικών τυριών, με έμφαση στη φέτα και τα άλλα τυριά ΠΟΠ – ΠΓΕ. Το πρόγραμμα θα μπορούσε να συμπεριλάβει και γειτονικές χώρες, όπως η Κίνα και η Ιαπωνία.

- Για τα τρόφιμα γενικώς προτείνουμε τη συμμετοχή στη διεθνή έκθεση Seoul Food & Hotel και την παράλληλη διοργάνωση σεμιναρίων στο χώρο της έκθεσης για τα προϊόντα ΠΟΠ-ΠΓΕ, καθώς και για τα γαλακτοκομικά.
- Οι ελληνικές εξαγωγές κρασιού στην Κορέα είναι ουσιαστικά ανύπαρκτες, αλλά έχουν προοπτικές, λόγω της δυναμικής της αγοράς και της απελευθέρωσής της μετά την FTA. Τελευταία γίνεται αξιόλογη προσπάθεια. Ήδη το Enterprise Greece σε συνεργασία με το Γραφείο ΟΕΥ Σεούλ, υλοποιεί πρόγραμμα προβολής και προώθησης των ελληνικών κρασιών στην Κορέα.
- Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η μπύρα, στην οποία αντιστοιχεί το 70% της κατανάλωσης οινοπνευματωδών ποτών στην Κορέα, η αγορά της οποίας κυριαρχείται από 2 μεγάλες εγχώριες επιχειρήσεις. Όμως, πρόσφατα αυξήθηκε πολύ το ενδιαφέρον των καταναλωτών για νέες γεύσεις και μπύρες υψηλής ποιότητας και άρχισαν να αυξάνονται ραγδαία οι εισαγωγές. Προτείνουμε τη συμμετοχή ελληνικών επιχειρήσεων στην έκθεση Seoul International Wines & Spirits Expo.
- Δομικά υλικά και ειδικότερα το μάρμαρο. Όμως ιδιαίτερο ενδιαφέρον υπάρχει και για προϊόντα τεχνολογίας, όπως μονωτικά υλικά, ειδικά χρώματα, κονιάματα για ειδικές χρήσεις, κόλλες κλπ. Υπήρξαν παραδείγματα ελληνικών επιχειρήσεων που προώθησαν με επιτυχία τέτοια προϊόντα στην κορεατική αγορά.
- Χημικά, λιπάσματα και αγροχημικά προϊόντα. Η χώρα μας δεν διαθέτει βαριά χημική βιομηχανία, αλλά υπάρχουν μικρές ελληνικές επιχειρήσεις που παράγουν εξειδικευμένα προϊόντα (π.χ. λιπάσματα ειδικών χρήσεων), για τα οποία υπήρξε ενδιαφέρον στην κορεατική αγορά.
- Στην Κορέα υπάρχει ενδιαφέρον για εισαγωγή μεγάλων ποσοτήτων βαμβακόσπορου για να χρησιμοποιηθεί ως ζωοτροφή. Βέβαια πρόκειται για ευαίσθητο προϊόν και απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στις συνθήκες ξήρανσης, αποθήκευσης και μεταφοράς του.
- Οι Κορεάτες καταναλωτές ενδιαφέρονται ιδιαίτερα για φυσικά καλλυντικά και για προϊόντα ομορφιάς με βάση το ελαιόλαδο. Ορισμένες ελληνικές επιχειρήσεις είναι ήδη γνωστές ενώ γίνονται ήδη κάποιες περιορισμένες εξαγωγές από τη χώρα μας.
- Η Κορέα είναι μια από τις σημαντικότερες αγορές για τα γουναρικά. Η αγορά κυριαρχείται από τα κινεζικά προϊόντα. Βέβαια, με την FTA καταργήθηκε ο δασμός 15%. Αυτό αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα, το οποίο όμως μέχρι στιγμής δεν κατάφεραν να αξιοποιήσουν οι ελληνικές επιχειρήσεις. Το 2011 είχαμε διοργανώσει μεγάλης έκτασης εκθεσιακή εκδήλωση και επίδειξη μόδας. Ακολούθησε πρόσκληση αποστολής αγοραστών στη Διεθνή Έκθεση Γούνας στην Αθήνα. Όμως, δεν δόθηκε συνέχεια στα επόμενα χρόνια, με αποτέλεσμα να εξανεμισθούν τα θετικά αποτελέσματα. Ως αποτέλεσμα οι εξαγωγές μας παρουσιάζουν στασιμότητα. Προτείνουμε την υιοθέτηση ενός επιθετικού προγράμματος προώθησης με συμμετοχές σε κορεατικές εκθέσεις σε ετήσια βάση και προσκλήσεις εισαγωγέων στις εκθέσεις γούνας της Καστοριάς και της Αθήνας.

- Οι ναυπηγήσεις πλοίων από Έλληνες πλοιοκτήτες καλύπτουν το 25% των παραγγελιών των Κορεατικών ναυπηγείων, τα οποία δοκιμάζονται από τη διεθνή ύφεση στις ναυπηγήσεις, τη ραγδαία άνοδο των Κορεατικών ναυπηγείων, ακόμη και τη σχετική ανάκαμψη της Ιαπωνικής ναυπηγικής βιομηχανίας, μετά την υποτίμηση του γιέν. Ως αντιστάθμισμα υπεγράφη διμερές πρωτόκολλο συνεργασίας και συμφωνήθηκε η προώθηση των εξαγωγών ελληνικού ναυτιλιακού εξοπλισμού για τις ανάγκες των ναυπηγούμενων στην Κορέα πλοίων (όχι μόνο των ελληνικών). Για το σκοπό αυτό επιδιώκεται η συμπερίληψη των Ελλήνων προμηθευτών στους πίνακες προμηθευτών των κορεατικών ναυπηγείων. Το 2014 συμμετείχαμε στην έκθεση Marine Tech και το 2015 στην έκθεση Kormarine, η οποία είναι η σημαντικότερη ναυτιλιακή έκθεση της Κορέας.

Πολύ μεγάλη σημασία για τις εξαγωγές μας έχει η FTA μεταξύ ΕΕ και Κορέας, που τέθηκε σε ισχύ στις 1/7/2011. Πρόκειται για την πλέον ολοκληρωμένη συμφωνία που έχει υπογράψει μέχρι στιγμής η ΕΕ και αποτελεί πρότυπο για τις επόμενες συμφωνίες της.

Για την αξιοποίησης της συμφωνίας επιβάλλεται αφενός η ενημέρωση και κινητοποίηση των ελληνικών επιχειρήσεων και αφετέρου η ανάληψη πρωτοβουλιών προώθησης.

Συχνά οι ελληνικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν προβλήματα κατά τη διαδικασία λήψης άδειας «Εγκεκριμένου Εξαγωγέα», η οποία είναι απαραίτητη για την πιστοποίηση της κοινοτικής καταγωγής των προϊόντων μας, ώστε να τύχουν των προβλεπόμενων από την FTA δασμολογικών απαλλαγών. Για το θέμα αυτό επιβάλλεται καλύτερη ενημέρωση και δραστηριοποίηση των ελληνικών υπηρεσιών, επιχειρηματικών φορέων και επιχειρήσεων. Οι επιχειρηματίες που ενδεχομένως θα συναντήσουν προβλήματα με το θέμα αυτό, μπορούν να επικοινωνούν με το γραφείο ΟΕΥ για να τους παράσχουμε την απαιτούμενη πληροφόρηση.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε την υιοθέτηση ενός νέου προγράμματος προώθησης εξαγωγών στη Νότια Κορέα, με την επωνυμία Green Gateway to Korea, το οποίο θα επικεντρωθεί στους κλάδους: Περιβάλλον και Νερό, Ανανεώσιμη Ενέργεια, Κατασκευές και Τεχνολογίες ή Υλικά Δόμησης, Υγεία-Ιατρικός Εξοπλισμός και Τρόφιμα Βιολογικής Καλλιέργειας. Το πρόγραμμα αναμένεται να τεθεί σε ισχύ το 2016 και θα περιλαμβάνει επιδοτούμενες επιχειρηματικές αποστολές και εκθεσιακές εκδηλώσεις στην Νότια Κορέα.

Με βάση τη συμφωνία οικονομικής συνεργασίας συνεστήθη Μεικτή Διυπουργική Επιτροπή, η οποία μπορεί να αξιοποιηθεί για την ανάπτυξη του διμερούς εμπορίου, των επενδύσεων, της τεχνολογικής συνεργασίας, της ναυτιλιακής και ναυπηγικής συνεργασίας και άλλων διμερών θεμάτων, όπως και για την επίλυση προβλημάτων.

Για την εξαγωγή νωπών φρούτων και λαχανικών στην Κορέα απαιτείται η ύπαρξη διμερούς πρωτόκολλου με τη χώρα εξαγωγής. Η αρμόδιες κορεατικές αρχές προβάλουν πληθώρα κωλυμάτων και καθυστερήσεων με αποτέλεσμα η διαδικασία σύναψης τέτοιων πρωτοκόλλων να διαρκεί πολλά χρόνια. Επίσης, δεν δέχονται να εξετάσουν ταυτόχρονα δυο προϊόντα, με την δικαιολογία της ανεπαρκούς επάνδρωσης των υπηρεσιών τους. Η χώρα μας έχει κάνει αίτημα για το άνοιγμα της αγοράς ακτινιδίων.

Με νέο νόμο που ετέθη σε εφαρμογή το 2015, για τα προϊόντα ζωικής προέλευσης (επεξεργασμένα προϊόντα κρέατος, γαλακτοκομικά και αυγά) απαιτείται κατ' αρχάς η έγκριση της χώρας και στη συνέχεια των επιμέρους επιχειρήσεων. Οι χώρες και οι

επιχειρήσεις που έχουν ήδη κάνει εξαγωγές απαλλάσσονται από τη διαδικασία αυτή. Η Ελλάδα έχει κάνει ήδη εξαγωγές γαλακτοκομικών, οπότε χρειάζεται έγκριση μόνο των νεοεισερχόμενων στην αγορά, η οποία είναι εύκολη και γίνεται με αίτημα στο ελληνικό υπουργείο αγροτικής ανάπτυξης που διαβιβάζεται εν συνεχεία στις αρμόδιες κορεατικές υπηρεσίες μέσω του Γραφείου ΟΕΥ Σεούλ. Για τα προϊόντα επεξεργασμένου χοιρινού κρέατος είναι σε εξέλιξη διαδικασία για την έγκριση των εισαγωγών από την Ελλάδα. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ζητούν πληροφορίες από το Γραφείο ΟΕΥ Σεούλ.

Η συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών, που ισχύει από 1/7/2011, έχει βελτιώσει πολύ τις συνθήκες πρόσβασης στην αγορά. Υπάρχουν όμως ακόμη σε ορισμένες περιπτώσεις διάφορα εμπόδια π.χ. τεχνικά και διοικητικά εμπόδια, υγειονομικοί και φυτοϋγειονομικοί κανονισμοί, κ.α.

Βασικό πρόβλημα είναι η τυπολατρική ή γραφειοκρατική εφαρμογή των πολύ αυστηρών κανονισμών, για θέματα ασφαλείας και προτύπων. Κατά καιρούς ελληνικές επιχειρήσεις συνάντησαν προβλήματα σχετικά με υγειονομικά πιστοποιητικά, πρόσθετα τροφίμων, κλπ.

Επίσης συχνά σε προϊόντα όπως τα καλλυντικά ή τα φάρμακα, αλλά και άλλα, ζητούνται πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο παραγωγής, οι οποίες αποτελούν επιχειρηματικά μυστικά, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται υποψίες για αντιγραφή του προϊόντος. Για μερικά καλλυντικά, τα οποία η κορεατική νομοθεσία χαρακτηρίζει ως «λειτουργικά» επιβάλλεται η ύπαρξη κλινικών δοκιμών. Επίσης, επιβάλλονται αυστηροί κανονισμοί για τις ετικέτες, οι οποίοι συχνά δημιουργούν προβλήματα, όπως η υποχρέωση για αναγραφή της σύνθεσής τους και στην εσωτερική συσκευασία στην κορεατική γλώσσα, ακόμη και για πολύ μικρές συσκευασίες. Για τα φάρμακα, σημαντικά προβλήματα προκαλούνται από την πολιτική μείωσης της δαπάνης για το εθνικό ασφαλιστικό σύστημα, η οποία επιφέρει δυσμενή τιμολόγηση για τα εισαγόμενα, ειδικά για τα πρωτότυπα φάρμακα.

Από την μέχρι τώρα πάντως εμπειρία μας, παρά την ύπαρξη πληθώρας εμποδίων, δεν υπήρξαν μέχρι στιγμής ανυπέρβλητα προβλήματα σε βάρος ελληνικών επιχειρήσεων.

Ο τουρισμός είναι ίσως ο τομέας από τον οποίο μπορούμε να αναμένουμε τα πιο άμεσα οφέλη, καθώς η εικόνα της χώρας μας ως τουριστικού προορισμού είναι πολύ ελκυστική για του Κορεάτες. Βέβαια, απαιτείται εντονότερη δραστηριοποίησή μας, με τη δημιουργία της κατάλληλης δικτύωσης μεταξύ ελληνικών και κορεατικών τουριστικών επιχειρήσεων. Ιδιαίτερη σημασία έχει η προσφορά των κατάλληλων τουριστικών πακέτων για τους Κορεάτες. Η έλλειψη γραφείου ΕΟΤ αποτελεί σημαντικό ανασταλτικό παράγοντα. Βέβαια, το Γραφείο ΟΕΥ, αν του παρασχεθούν τα κατάλληλα μέσα, μπορεί να εργασθεί και για την προώθηση του τουρισμού. Σημαντικό πρόβλημα είναι η έλλειψη απευθείας αεροπορικής σύνδεσης.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Κορέα προωθούν τη συνεργασία σε κοινά ερευνητικά προγράμματα στο πλαίσιο του Horizon 2020). Στους τομείς προτεραιότητας συμπεριλαμβάνονται η νανοτεχνολογία, η ενέργεια, η πληροφορική – τηλεπικοινωνίες και η υγεία. Ιδιαίτερη σημασία έχουν τα 5G δίκτυα, η ασφάλεια νανοτεχνολογίας και τα εργοστάσια του μέλλοντος. Τα ελληνικά ερευνητικά κέντρα θα μπορούσαν να αναζητήσουν συνεργασίες και στην Κορέα στο πλαίσιο του Horizon 2020.

Οι βασικοί κορεατικοί φορείς που είναι αρμόδιοι για τα προγράμματα συνεργασίας με την ΕΕ, είναι το National Research Foundation of Korea – NRF (<http://www.nrf.re.kr/>) που υπάγεται στο MSIP και το Korea Institute of Science & Technology – KIST (<http://eng.kist.re.kr/>) που υπάγεται στο MOTIE.

Είναι ήδη σε εξέλιξη διαδικασία για την σύναψη συμφωνίας επιστημονικής συνεργασίας, μεταξύ Ελλάδος και Κορέας, η οποία ασφαλώς και θα συμβάλει στην ανάπτυξη της διμερούς συνεργασίας στον τομέα αυτό.

Στην Κορέα υπάρχουν παγκόσμιας εμβέλειας κατασκευαστικές εταιρείες, που αναλαμβάνουν πλέον έργα υψηλής τεχνολογίας, οι οποίες συχνά ενδιαφέρονται για υπεργολαβίες και για προμήθεια δομικών υλικών, κυρίως στη Μέση Ανατολή. Σε ορισμένες περιπτώσεις και οι ελληνικές επιχειρήσεις είναι σε αναζήτηση συνεργασιών, για ανάληψη μεγάλων έργων. Παρόλο που οι ελληνικές και οι κορεατικές κατασκευαστικές εταιρείες είναι κατά βάση ανταγωνιστές, υπάρχουν περιπτώσεις αμοιβαία επωφελούς συνεργασίας και θα ήταν χρήσιμο το άνοιγμα σχετικού διαλόγου.

Σε ορισμένες περιπτώσεις κορεατικές επιχειρήσεις έδειξαν ενδιαφέρον για τις εξελίξεις στην Ελλάδα και ειδικά για το πρόγραμμα ιδιωτικοποίησεων. Οι Κορεάτες εκτιμούν ότι η οικονομική κρίση στην Ελλάδα, δημιουργεί ευκαιρίες, όπως άλλωστε γνωρίζουν και από τη δική τους εμπειρία, από την ασιατική κρίση το 1997-98. Όμως, το ενδιαφέρον αυτό δεν κατέληξε σε οποιαδήποτε πρακτικά αποτελέσματα, καθώς υπάρχει έντονη επιφυλακτικότητα. Βέβαια, με τη σταδιακή σταθεροποίηση της ελληνικής οικονομίας αυτό αναμένεται να αλλάξει.

Η συνεργασία με την Κορέα σε θέματα πράσινης ανάπτυξης παρουσιάζει επίσης ενδιαφέρον, καθώς η Κορέα πραγματοποιεί μεγάλες επενδύσεις στην ενεργειακή τεχνολογία, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, και στις πράσινες τεχνολογίες.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον θα είχε ενδεχόμενη συνεργασία σε θέματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Πράγματι στον τομέα αυτό η Κορέα είναι από τις πλέον προηγμένες χώρες παγκοσμίως. Ένα ενδιαφέρον παράδειγμα είναι το κορεατικό ηλεκτρονικό σύστημα κρατικών προμηθειών, στο οποίο όλες οι συναλλαγές (δημοσίευση διαγωνισμού, υποβολή προσφορών, αξιολόγηση προσφορών μέσω ποσοτικών και ποσοτικοποιημένων ποιοτικών κριτηρίων, επιλογή αναδόχου, υποβολή παραστατικών πραγματοποίησης της προμήθειας και εξόφληση) πραγματοποιούνται on line, χωρίς να υπάρχει προσωπική επαφή των προμηθευτών με την υπηρεσία προμηθειών.

Το γενικό συμπέρασμα είναι ότι η ανισομέρεια των διμερών σχέσεων, μπορεί να μειωθεί μέσω σημαντικής αύξησης των εξαγωγών μας, πραγματοποίησης κορεατικών επενδύσεων, προσέλκυσης τουριστών, συνεργασίας στην έρευνα και ανάπτυξη και της επέκτασης της διμερούς οικονομικής συνεργασίας και σε άλλους τομείς. Όμως, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η δραστηριοποίησή μας και η ανάληψη μιας οργανωμένης προσπάθειας με συγκεκριμένους στόχους.

6 Θεσμικό πλαίσιο

Το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο μεταξύ Ελλάδος και Νοτίου Κορέας περιλαμβάνει τα εξής:

- Συμφωνία Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ν. Κορέας για τα κλωστοϋφαντουργικά. Εμπορική Συμφωνία Ελλάδος και Ν. Κορέας (1974).
- Συμφωνία Επιστημονικής & Τεχνολογικής Συνεργασίας Ελλάδος και Ν. Κορέας (1987). Έχει λήξει, αλλά προωθείται η υπογραφή νέας συμφωνίας.
- Μορφωτική Συμφωνία Ελλάδος και Ν. Κορέας (1967).
- Σύμβαση Αμοιβαίας Αναγνώρισης Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας Ελλάδος και Ν. Κορέας (1974).
- Συμφωνία Αμοιβαίας Κατάργησης Θεώρησης Διπλωματικών και Υπηρεσιακών Διαβατηρίων μεταξύ Ελλάδος και Ν. Κορέας (1979)

- Συμφωνία Κατάργησης Θεώρησης Διαβατηρίων (1979).
- Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας. (Υπεγράφη στις 20-3-1995, Έχει επικυρωθεί και είναι εν ισχύ)
- Συμφωνία Αμοιβαίας Προώθησης και Προστασίας των Επενδύσεων. (Υπεγράφη στις 25-1-1995).
- Συμφωνία Πλαίσιο Συνεργασίας και Εμπορίου μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Κορέας.
- Τουριστική Συμφωνία και Ναυτιλιακή Συμφωνία που υπογράφτηκαν στις 4-9-2006 στην Αθήνα, με ευκαιρία την επίσημη επίσκεψη του προέδρου της Κορέας στην Ελλάδα.
- Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Κορέα που ετέθη σε ισχύ από 1-7-2010.
- Συμφωνία Οικονομικής Συνεργασίας Ελλάδος και Νοτίου Κορέας.
- Τουριστική Συμφωνία και Ναυτιλιακή Συμφωνία που υπογράφτηκαν στις 4-9-2006 στην Αθήνα, με ευκαιρία την επίσημη επίσκεψη του προέδρου της Κορέας στην Ελλάδα.
- Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Κορέα που ετέθη σε ισχύ από 1-7-2010.
- Συμφωνία Οικονομικής Συνεργασίας Ελλάδος και Κορέας.
- Συμφωνία Ευρωπαϊκής Ένωσης και Νοτίου Κορέας και την αμοιβαία αναγνώριση συστημάτων πιστοποίησης προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Χρήσιμες Διευθύνσεις

Οι διευθύνσεις ορισμένων οργανισμών που μπορούν να παράσχουν υποστήριξη στους ξένους επιχειρηματίες είναι οι εξής:

1. Korea International Trade Association (KITA): <http://www.kita.org>
2. Korean Chamber of Commerce and Industries (KCCI):
<http://english.korchaam.net/>
3. Korean Importers Association (KOIMA): <http://www.import.or.kr>
Στο KOIMA υπάρχει ειδικό τμήμα που αναλαμβάνει έναντι μικρής αμοιβής την έρευνα αγοράς και την εξεύρεση αγοραστών για ξένες επιχειρήσεις: Ms. Rachel Hwang, Tel. 82-2-792-1581 (εσωτ. 223), Φαξ 82-2-798-5461,
research@koima.or.kr
4. COEX: <http://coex.co.kr/eng/index.asp>
5. SETEC: <http://www.setec.or.kr/main.do>
6. KINTEX: http://www.kintex.com/client/_eng/index.jsp
7. BEXCO: <http://www.bexco.co.kr>
8. Korea Trade Investment Promotion Agency (KOTRA):
9. <http://english.kotra.or.kr/wps/portal/dken>
10. The Korean Commercial Arbitration Board (KCAB): <http://www.kcab.or.kr>

Οι μεγαλύτερες τράπεζες είναι οι εξής:

Hana Bank: <http://www.hanabank.co.kr>
Woori Bank: <http://www.wooribank.com>
Kookmin Bank: <http://www.kookmin.co.kr>
Korea Exchange Bank: <http://www.keb.co.kr/english>
Nonghyup Bank: <http://banking.nonghyup.com>
SC First Bank: <http://www.scfirstbank.com>
Shinhan Bank: <http://www.shinhan.com>

Οι σημαντικότερες εφημερίδες είναι:

Chosun Ilbo: <http://english.chosun.com>
Dong A Ilbo: <http://www.donga.com>, newsroom@donga.com
Hankook Ilbo: <http://www.hankooki.com>
Hankyoreh Shinmun: <http://www.hani.co.kr>
Joong-ang Ilbo: <http://www.joins.com>, helpdesk@joins.com
Hangook Kyungje: <http://www.hankyung.com>, choijc@hankyung.com
Korea Herald: <http://www.koreaherald.co.kr>, cyhwang@heraldm.com
Korea Times: <http://www.koreatimes.co.kr>, webmaster@koreatimes.co.kr
The Kukmin Daily: <http://www.kukminilbo.co.kr>
Kyunghyang Shinmun: <http://www.kyunghyang.com>, ad1@khan.co.kr
Maeil Kyungje: <http://www.mk.co.kr>, mkmaster@mk.co.kr
Munhwa Ilbo: <http://www.munhwa.co.kr>, gywee@munhwa.com
Segye Ilbo: <http://www.segye.com>, parksoo@segye.com
Seoul Shinmun: <http://www.seoul.co.kr>, sch8@seoul.co.kr
Seoul Kyungjae Shinmun: <http://economy.hankooki.com>, adinfo@hankooki.com

2. Διεθνείς Εκθέσεις

Οι σημαντικότερες διεθνείς εκθέσεις είναι οι εξής:

Όνομα Έκθεσης	Κλάδο που Αφορά	Δικτυακός Τόπος	Εκθεσιακό Κέντρο
Seoul Food & Hotel	Food, Beverage, Equipment and Machinery	http://www.seoulfood.or.kr	KINTEX
Korea World Travel Fair	Tourism	http://www.kotfa.co.kr	COEX
Wines & Spirits EXPO	Wine	http://www.siwse.com/	COEX
Auto service Korea	Automobile equipment, parts and materials	www.autoservicekorea.com	KINTEX
Korea International Plastic & Rubber Show	Plastics, Rubber, Machinery and Equipment	www.koplas.com	KINTEX
COSMOBEAUTY	Cosmetics	http://cosmobeautyseoul.com/	COEX
BUSAN International Senior	Senior Products and Services	www.busanseniorexpo.com	BEXCO
Green Energy Expo	Green Energy	www.energyexpo.co.kr	EXCO Daegu
Bio Korea	Biotechnology	http://www.biokorea.org	COEX
Food Week Korea	Food & Beverage	www.foodweek.co.kr	COEX
Import Goods Fair	Consumer Goods	www.igf.co.kr	COEX

--	--	--

3. Χρήσιμες Πληροφορίες

Ο διεθνής τηλεφωνικός κωδικός της χώρας είναι +82, στον οποίο για κλήση από το εξωτερικό πρέπει να προστεθεί ο κωδικός πόλης (χωρίς το 0). Οι σημαντικότεροι κωδικοί πόλεων είναι οι εξής: Σεούλ 2, Busan 51, Taegu 53, Taejon 42, Inchon 32 και Kwangju 62.

Οι επίσημες αργίες είναι οι εξής: πρωτοχρονιά 1/1, πρωτοχρονιά του σεληνιακού έτους (τριήμερο) κινητή εορτή, ημέρα της εξέγερσης για την ανεξαρτησία 1/3, ημέρα της δενδροφύτευσης 5/4, πρωτομαγιά 1/5, ημέρα των παιδιών 5/5, τα γενέθλια του Βούδα η 8^η ημέρα του 4^{ου} μήνα του σεληνιακού ημερολογίου, ημέρα των πεσόντων 6/6, ημέρα του Συντάγματος 17/7, ημέρα ανεξαρτησίας 15/8, Chuseok (ημέρα μνήμης για τους νεκρούς) η 15^η ημέρα του 8^{ου} μήνα του σεληνιακού ημερολογίου, ημέρα ιδρύσεως του έθνους 3/10 (εορτάζεται η ημερομηνία ιδρύσεως του κορεατικού έθνους από τον Dangun το 2.333 π.χ.), Χριστούγεννα 25/12.

Το βασικό ωράριο εργασίας είναι από 9 π.μ. – 6 μ.μ. Τα πολυκαταστήματα ανοίγουν 10:30 π.μ. και κλείνουν 7:30 μ.μ. κατά την διάρκεια ολόκληρης της εβδομάδας. Τα μικρότερα καταστήματα εργάζονται συνήθως από 9 π.μ., έως 9 μ.μ. όλη την εβδομάδα. Οι τράπεζες αρχίζουν τις εργασίες τους από 9:30 π.μ. και τελειώνουν 4:30 μ.μ. (Δευτέρα - Παρασκευή).

Το ωράριο των δημοσίων υπηρεσιών είναι από 9 π.μ-6 μ.μ., Δευτέρα μέχρι Παρασκευή για τους μήνες Μάρτιο-Οκτώβριο και 9π.μ-5μ.μ. τις ίδιες ημέρες, για το διάστημα Νοεμβρίου - Φεβρουαρίου.